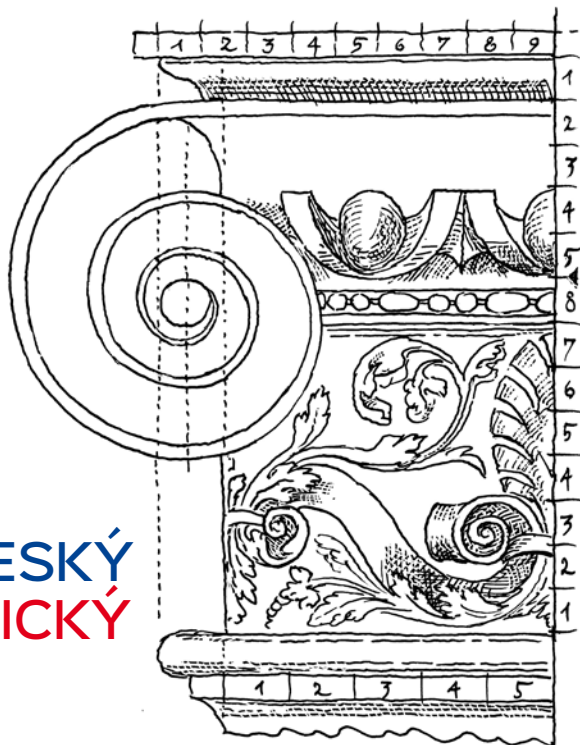

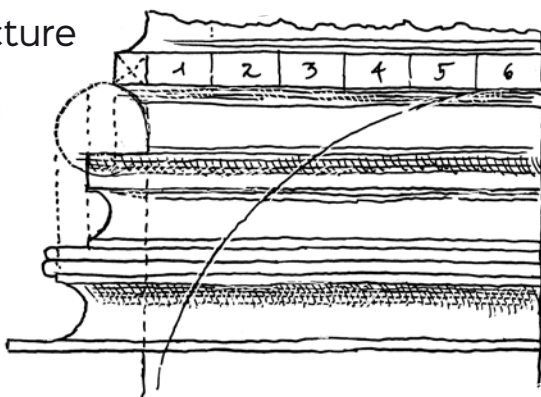
Milan Hanák

ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
SLOVNÍK

ARCHITEKTURA A STAVITELSTVÍ

Dictionary of Architecture
and
Building Construction

Milan Hanák

ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
SLOVNÍK

ARCHITEKTURA
A STAVITELSTVÍ

Dictionary of Architecture
and Building Construction

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

doc.Ing. arch. Milan Hanák, CSc.

Anglicko-český a česko-anglický slovník – architektura a stavitelství

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6629. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová

Sazba a grafická úprava Štěpán Böhm

Obálka Martin Dubský

Ilustrace na obálce Ondřej Šefců

Počet stran 704

První vydání, Praha 2017

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2017

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2017

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-9838-2 (pdf)

ISBN 978-80-247-5035-4 (print)

Obsah

Úvod	7
Uspořádání slovníku	8
Abecední řazení	8
Zápis víceslovných hesel	8
Překlad hesla	9
Informační slova a zkratky	9
Označení termínů podle jazykových oblastí	9
Použité zkratky oborů	10
Anglicko-česká část	11
Česko-anglická část	348
Převody jednotek	678
Zkratky v dokumentaci	680

Úvod

Nové přístupy, styly a technologie, které podmiňují rozvoj architektury a stavebnictví u nás a zejména v anglofonním zahraničí, vytvářejí podnět k sestavení slovníku, jenž by obsahoval i odpovídající odbornou terminologii.

Slovník obsahuje dva základní obory: architekturu a pozemní stavitelství. Není v něm tedy obsaženo stavitelství inženýrské; jednak z důvodu udržení rozsahu v přijatelných mezích a jednak i proto, že dopravní a vodo hospodářské stavby, geodzieie i jiné profese již mají své podrobné slovníky, vydávané odpovídajícími pracovišti či vysokými školami.

Části anglicko-česká a česko-anglická mají vyvážený rozsah a celkový počet termínů a slovních spojení je kolem 50 000, z nichž je asi jedna čtvrtina použita poprvé.

Rámcový obsah oborů:

architektura

- dějiny architektury, architektonické tvarosloví, typologie budov, ochrana památek, lidová architektura, interiér, urbanismus, počítačové projektování, stavební legislativa;

pozemní stavitelství

- technické kreslení, stavební konstrukce a materiály, technická zařízení budov, provádění staveb a ekonomika, stavební fyzika, hraniční pojmy z navazujících oborů.

Při vydání slovníku se nabízí konfrontace s možnostmi internetu. Ukazuje se jako vhodné ve stručnosti tyto prameny porovnat a případně i připomenout, jaké výhody přetrvávají u tradičního slovníku.

Na webových stránkách lze vyhledat termíny z online slovníků a k dispozici jsou i související obrázky nebo texty, zejména v anglické verzi. Problémem mohou být víceslovná hesla, bez nichž se technická literatura nemůže obejít (například broken rib, solid wood floor, acoustical compliance, kanelová stezka, prsa klenby, krček hlavice...). Při mechanickém překládání takových výrazů může docházet ke kuriózním kombinacím (například název klenby česká placca v překladu na internetu již figuruje jako Czech pancake, což je český lívanec).

Přednosti tradičního slovníku:

- přehlednost a rozsah terminologie; obsahuje výrazy, které se na internetu nevyskytují (namátkou strop, izolační vana, žudro, prefa-monolit, hurdiska, kročejový útlum; resp. dyker, garalow, column band, toed voussoir, cameo window);
- širší nabídka v překladové části hesla; například u výrazu obývací pokoj je možné – kromě obvyklého living room – vybírat též z family room, sitting room, lounge, great room nebo keeping room (s vysvětlivkami);
- termíny, které jsou zaužívané jako neodborné komerční překlady z angličtiny (například tzv. strukturální zasklení, asfaltový šindel, plovoucí podlaha atd.), jsou zařazeny po úpravě;
- označení hesel podle jejich výskytu v britské nebo americké jazykové oblasti.

Slovník obsahuje seznam odborných zkratk používaných u institucí, ve výkresech apod. K dispozici jsou převodní tabulky fyzikálních jednotek.

Milan Hanák

Uspořádání slovníku

Abecední řazení

Abecední řazení hesel je v části anglicko-české podle anglické abecedy a v česko-anglické části podle české abecedy. Heslo začínající velkým písmenem se řadí za stejné heslo začínající malým písmenem. Výrazy se stejným základním slovem jsou sestaveny do heslového odstavce, v němž místo opakování tohoto slova se píše jeho symbol – vlnovka (tilda).

housewrap

housing

~ act

~ complex

~ stock

~ unit

Housing Association

hovel

Zápis víceslovných hesel

Víceslovné termíny v anglicko-české části zůstávají v původním běžném slovosledu. Výraz se spojovníkem nebo závorkami nemá vliv na abecední pořadí.

wire

~ mesh

~ (mesh) fence

~-mesh panel

~ mesh partition

Víceslovné termíny v česko-anglické části se řadí podle řídicího slova, které je v základním tvaru (bez mluvnického ohýbání). Jeho následující rozvíjející slova zůstávají za ním nebo za jeho symbolem – tildou, ale předcházející slova jsou přerazena na konec hesla a jsou oddělena čárkou.

namáhání základové půdy, dovolené

napětí

~, hlavní

~, mezní

~ u stěny, tečné

~ v ohybu

~, zbytkové

Slovní spojení, které má podstatné jméno v jiném než 1. pádě, se řadí za základní heslo a zapisuje se tučnou kurzivou. Tilda nahrazuje opakující se část základního hesla.

kámen stone

obložený ~em stone-faced

~, dlažební paving stone, set

Překlad hesla

V překladu hesla se významově stejné nebo blízké termíny (synonyma) oddělují čárkou; termíny s odlišným významem (homonyma) se oddělují středníkem.

ground půda, země, terén; základní nátěr, podklad (*nátěru*); broušený

Každé heslo (nebo tilda) začíná na novém řádku a je tištěno tučně. Na toto navazuje překlad – ekvivalent v druhém jazyce, jenž je tištěn obyčejným řezem písma. Vložený český text – což jsou věcné vysvětlivky, zkratky oborů a jazykových oblastí – je uveden v závorce a je psán kurzivou obyčejným řezem. Pokud v závorce není kurziva, ale obyčejné písmo, nejde o vysvětlivku, ale o možné obsahové doplnění; toto nemá vliv na význam hesla.

sloup z ocelové trubky tubular section column; (*s betonovou výplní*) concrete filled (hollow) tubular column (*GB*), lally column (*US*)

Informační slova a zkratky

Pokud se úsporně spojuje více příbuzných výrazů do společného hesla, rozdílná slova se oddělují zkratkou „n.“ (od spojek nebo, neboli, a/nebo), psanou obyčejným řezem písma. První výraz se neopakuje.

kostel, halový n. síňový n. stejnolodní hall church

condensation channel n. groove n. trough kondenzační žlábek

V příkladech tedy „n.“ znamená „kostel halový nebo kostel síňový nebo kostel stejnolodní“, resp. „condensation channel nebo condensation groove nebo condensation trough“.

V případě odkazu na jiné, podrobněji zpracované heslo je použito sloveso „viz“, psáno obyčejným řezem; nové adresné heslo je psáno tučným řezem.

Obdobné je to při doporučení na příbuzné heslo, které jednak může přispět k širšímu výběru při překládání a jednak nabízí možné synonymum; k tomu slouží sousloví „viz též“, psáno obyčejným řezem.

down-spout viz **down-pipe**

kopule cupola, dome, viz též **bán**

Označení termínů podle jazykových oblastí

Termíny, které se používají pouze ve Velké Británii, jsou za posledním slovem označeny zkratkou (*GB*). Termíny používané pouze ve Spojených státech amerických jsou označeny (*US*):

úřad památkové péče monument protection authority (*GB*), historic preservation office (*US*)

Zkratky za českými výrazy znamenají, že anglické heslo má ve Velké Británii jiný význam než v USA:

left-hand door levé dveře (*GB*), pravé dveře (*US*)

vybavení staveniště site equipment, construction aids (*US*)

Uvedený příklad naznačuje, že výraz bez jazykové zkratky (site equipment) se používá ve Velké Británii i v USA, kdežto výraz se zkratkou (construction aids) se uplatňuje pouze v USA.

Pokud se v hesle vyskytuje řada výrazů, používaných v jedné jazykové oblasti, na konci řady je oblast označena zkratkou (*všeGB*) nebo (*všeUS*). Výrazy v řadě bez označení jsou používány v obou oblastech:

žlab, liniový odvodňovací drainage channel, linear drainage, drain strip (*všeGB*), line drainage, drain channel (*všeUS*), linear channel, slot drain

Použité zkratky oborů

<i>archit.</i>	architektura
<i>div.</i>	divadla
<i>dřev.</i>	dřevěné prvky, dřeviny
<i>ekon.</i>	ekonomika a stavění
<i>el.</i>	elektrotechnika
<i>fyz.</i>	fyzika
<i>geod.</i>	geodezie
<i>geol.</i>	geologie
<i>geom.</i>	geometrie
<i>hovor.</i>	hovorově, vágně
<i>chem.</i>	chemie
<i>konstr.</i>	konstrukce
<i>let.</i>	letišťe
<i>sil.</i>	silniční stavby
<i>výp.</i>	výpočetní technika
<i>zdr.</i>	zdravotnické stavby
<i>zemd.</i>	zemědělské stavby
<i>žel.</i>	železniční stavby
<i>EU</i>	termín v dokumentaci Evropské unie
<i>GB</i>	termín používaný ve Velké Británii
<i>US</i>	termín používaný v USA
<i>n.</i>	nebo, neboli, a/nebo

Anglicko-česká část

A

A-frame house dům se sedlovou střechou
k zemi

~~**pole** podpora tvaru A

~~**scale sound level** hladina hluku A

~~**weighted sound level** A-hladina akustického výkonu

abacus abakus (*archit.*)

abate otesávat; tepat

abatement zmenšený rozměr dřeva (*po řezu*); odpad (*při tesařské práci*)

abatjour abažúr; pohyblivá žaluzie; stínítko

abbey opatství (*sídlo, klášter*)

ablution fitting mycí fontána, mycí žlab,
nádrž pro obřadní omývání

abode bydlíště

abrasive cloth brusné plátno

abreast parlour boxová dojírna, příčná
dojírna

abscissa axis vodorovná pořadnice; vodorovná úsečka

absolute elevation absolutní výšková kóta

absolute height spot absolutní výšková kóta

absorbing capacity for heat tepelná jímavost, tepelná akumulace, pohltivost tepla

absorbing well vsakovací studna

absorptance činitel pohlcování (*světelného toku*), výsledek absorpce

absorption capacity schopnost absorpce,
(*pro vodu*) nasákavost

absorption field drenážní podmok

absorptive form zabudované bednění,
ztracené bednění (*hovor.*)

abstract of title výpis z knihy nemovitostí

abutment opěra, podpěra, opěrný pilíř; průnik střechy a zdi; napojení na stěnu, spoj u stěny; patka (*klenby*)

~ **piece** tesařský práh, práh (*dřevěné kostry*)

~ **pier** opěra, krajní pilíř, krajní podpora

~ **wall** opěra, opěrná stěna (*konce mostu*)

abutting stykový; tupý sraz

acanthine akantový

acanthus akant, akantový list (*archit.*)

accelerated growth centre centrum soustředěné výstavby (*archit.*)

accelerated weathering chamber komora urychleného účinku povětrnosti (*zkušební*)

accelerator urychlovač (*např. přísada pro tuhnutí*)

accentuated zdůrazněný (*členící prvek*)

acceptance přejímka

access přístup; údržbářská dvířka, poklop;
chodba mezi pokoji

~ **balcony** pavlač

~ **door** poklop (*v podlaze*)

~ **eye** čisticí otvor, kontrolní otvor

~ **floor** dvojíta podlaha, otevírací podlaha (*montážní*)

~ **hatch** výlez (*na půdu*)

~ **panel** přístupová dvířka

~ **ramp** nájezdová rampa

accessibility přístupnost

accident and emergency department
úrazové oddělení

accidental load nahodilé zatížení, mimořádné zatížení

accommodation přizpůsobení; ubytování;
bydliště

accordion harmonikový, skládací (*dveře, příčka*)

accouple spřahovat (*konstrukční prvky*)

accouplement sdružení (*dvou sloupů, pilastrů apod.*); spřažení; dřevěná vzpěra; dřevěné táhlo

accretion of land zvětšení území (*přirozené*)

accumulated temperature difference
denostupeň

accumulator plant akumulátorovna

accumulator tool aku(mulátorové) nářadí

acid embossed glass leptané sklo (*kyselinou fluorovodíkovou*)

acid lining kyselá vyzdívka (*pece*)

acid-proof kyselinovzdorný

acoustic zvukový, akustický (*vlastnost*); viz
acoustical

~ **attenuation index** míra útlumu hluku

~ **brick** zvuk pohlcující cihla (*perforovaná*)

~ **compliance** akustická poddajnost

~ **enclosure** reproduktorová soustava
 ~ **impedance** zvukový odpor, akustická impedance
 ~ **jar** dutinový rezonátor, *(vestavěná)* rezonující nádoba
 ~ **mean absorption coefficient** střední činitel zvukové pohltivosti
 ~ **paint** nátěr snižující zvukovou pohltivost *(podkladu)*
 ~ **tile** podhledová deska *(akustického stropního podhledu)*, zvukoizolační deska
acoustical akustický *(konstrukce, přístroj)*; viz **acoustic**
 ~ **baffles** akustické zástěny, zvukové pohlcovače
 ~ **compliance** akustická poddajnost
 ~ **glass** sklo s plastovým jádrem; skleněná stěnová tvarovka *(luxfera)*
 ~ **isolating panel** akustická předstěna
acoustician akustik
acoustics akustika
acquisition of land zábor území
acre akr (4 046,87 m²)
acreage plošný obsah v akrech
acropodium podstavec *(plastiky)*
acropolis akropole
acroterion akrotérie *(archit.)*
acroterium akrotérie *(archit.)*
acrylic akrylový; akrylát
act curtain meziaktová opona, přestávková opona *(div.)*
act-drop meziaktová opona, přestávková opona *(div.)*
act in unison spolupůsobit
act of God živelní událost, vyšší moc
actinic glass sklo pohlcující záření *(ultrafialové, infračervené)*
action zatížení, přímé a nepřímé zatížení
 ~ **area** území připravované k výstavbě
 ~ **area plan** územní projekt, podrobný územní plán
active aktivní, účinný
 ~ **leaf** otevíravé křídlo *(u dvoukřídlových dveří)*
 ~ **line** čára obrysu, čára hrany

~ **machine shop** aktivní dílna, horká dílna *(jaderné elektrárny)*
 ~ **mass damping** tlumení hmotou *(proti rozkmitání)*
activity room herna *(v mateřské škole)*
activity space užitný prostor
actual skutečný, současný
 ~ **evapotranspiration** skutečná evapotranspirace
 ~ **load** užitné zatížení, skutečné zatížení
 ~ **size** skutečný rozměr, skutečná velikost
actuator ovladač *(tyčový)*
 ~ **plate** ovládací tlačítko
acuminated *(goticky)* zahrocený *(archit.)*
acute arch lomený oblouk
Adam-style adamovský styl *(bratři Adamové – 18.stol.)*
adamant plaster rychle schnoucí sádrová omítka
adaptation přizpůsobení, adaptace, stavební úprava
 ~ **reuse** přestavba do nové funkce *(se zachováním architektury)*
adapter příloška, nástavec; rozvodka
 ~ **plug** rozvodná zástrčka
adaptive use restrukturalizace, adaptace, přestavba do nové funkce, konverze
added reinforcement přidavná výztuž
added reinforcing bar přidavný výztužný prut, příloška
addenda dodatečná změna *(nabídkové dokumentace investorem)*
adding text vložení textu *(výp.)*
addition připojení; příměs; přístavba, rozšíření *(budovy)*; přístavek
additional reinforcement přidavná výztuž
additional storey nástavba
additive přidavný; přísada *(např. do betonu)*
addorsed zády k sobě *(hlavice)*
address side uliční strana, hlavní průčelí
adds hrubé výměry *(ekon.)*, celková výměra *(včetně otvorů)*
adherence přilnavost, adheze
adherend lepený prvek
adhesion přilnavost, přídržnost, adheze

~ **tension** odpor proti odtržení
adhesive lepidlo; pojivo; adhezní, lepidlý, lepicí, přilnavý
 ~ **strength** pevnost v přilnavosti
 ~ **tape** lepicí páska
adiabatic neprostupný pro teplo, bez ztráty tepla, adiabatický
adit vchod, vstup
adjudication rozpočtová přírážka
adjustable nastavitelný, seřiditelný, přestavitelný
 ~ **brick** vyrovnávací cihla
 ~ **drawing table** stavitelný rýsovací stůl nebo prkno
 ~ **key** (*dveřní*) klíč s nastavitelným trnem; klíč pro posuvné dveře
 ~ **pliers** posuvné kleště, sika kleště
 ~ **spanner** posuvný klíč (*francouzský*)
 ~ **wrangle** stavěcí trojúhelník (*rýsovací*)
 ~ **wrench** francouzský klíč, posuvný kosoúhlý klíč
adjuster stavěcí šroub, rektifikační šroub, šroubový napínač
adjustment seřízení, nastavení, rektifikace
 ~ **load** dovolené zatížení
 ~ **of gauge** kalibrování měřidla
admission přístup, vstup; přívod
 ~ **gate** vstupní brána (*stadionu, areálu*)
 ~ **office** přijímací kancelář
admissions příjem (*nemocnice*)
admitting pipe přívodní trubka
admixture přísada, příměs (*k základním složkám*)
adobe vepřovice, hlíněná tvárnice, nepálená cihla; hlinitanová zemina (*k výrobě nepálených cihel*)
Adriatic datum jadranský výškový systém
adsorb adsorbovat, povrchově zadržovat
adsorption adsorpce, vázání plynu n. kapaliny (*na tuhém povrchu*)
advance postup; hloubení
 ~ **booking-office** předprodejní pokladna
 ~ **boring** předvrtávání
 ~ **timbering** hnané pažení
 ~ **workings** přípravné práce

advancing colour (*dojmově*) přibližující barva, zvětšující barva
advancing load stress napětí od dynamického namáhání
advection advekce, přenos tepla vodorovným prouděním vzduchu
adventure park zážitkový park
advertisement curtain reklamní opona (*div.*)
advertising display reprezentační výstavka
advertising sign reklamní tabule, reklamní štít
adze teslice; tesat teslicí
aedicule edikula (*archit.*)
aedicated window okno s reliéfním štítkem
aerate větrat; provzdušňovat, kypřit
aerated provzdušněný
aerator provzdušňovač, perlátor
aeremia kesonová nemoc
aerial vzduchový; nadzemní, visutý; letecký; anténa
 ~ **cableway** visutá lanovka (*se dvěma sloupy*)
 ~ **infrared thermography** letecká termografie
 ~ **ladder** výsuvný žebřík (*pojízdný*)
 ~ **lift** pohyblivé lešení
 ~ **mast** anténní stožár
 ~ **perspective** malířská perspektiva
 ~ **railway** visutá lanovka
 ~ **ropeway** visutá lanovka
 ~ **structure** nadzemní konstrukce
 ~ **tramway** lanovka, visutá (*kabinová*) lanovka
 ~ **transfer bridge** transbordér, zvedací přívoz
aeroconcrete pórobeton
aerodrome místní (*sportovní*) letiště
aeroembolism kesonová nemoc
aerogel lehčený vápenokřemičitý aerogel (*průhledný*)
aerograph malířská stříkačka; stříkací pistole
aeronautical beacon letecký maják
aeronautical ground light letecké pozemní návěstidlo
aeruginous měděnkovitý
aesthetic consideration estetické hledisko

affordable housing (*sociálně*) přístupné bydlení

African africký

~ **blackwood** senegalský eben (*dřev.*)

~ **cedar** Guarea cedrata, bossé (*dřev.*)

~ **ebony** eben africký (*dřev.*)

~ **mahogany** Khaya ivorensis, acajou (*dřev.*)

~ **rosewood** bubinga (*dřev.*)

~ **walnut** Lova klaineana, dibétou (*dřev.*)

afromosia afromosia (*dřev.*)

after hours depository noční trezor

after-touch retušování, přemalování

agba agba (*dřev.*)

aged persons' home domov pro seniory

ageing resistance odolnost vůči stárnutí

agent of the site stavbyvedoucí

agglutination klížení, lepení

aggregate kamenivo, šterk, šterkopísek;

plnivo (*do betonu*); přísada (*do směsi*);

agregát, seskupit

~ **coarse** nadsítný šterk

~ **faced** (*povrch*) s lícovým kamenivem (*kačirkem*)

~ **faced concrete** předsádkový beton, beton s lícovým kamenivem

aggregates kamenivo; přísady (*do směsi*)

agitating lorry autodomíchač

agitating truck autodomíchač

agitation míchání, promíchání, třepání, protřepání

agitator míchačka, mixér (*na nátěrové hmoty*); hřeblo

~ **truck** nákladní auto s míchacím zařízením, autodomíchač

agraffe zdobený závěrový klenák, agraфа, reliéfní závěrný klenák

agreement dodavatelsko-odběratelská dohoda

agreement on contract smlouva o dílo

agricultural zemědělský

~ **drain** drenážní trubka, trativodka

~ **pipes** drenážní trubky

agro-town zemědělské město

aid door postranní dveře

aided construction subvencovaná stavba, podporovaná výstavba

aiguille vrták do zdíva

aimed směřovaný (*např. odvodnění*)

air vzduch; tah; větrat; sušit na vzduchu; pneumatický

~ **air heat recovery exchanger** výměník tepla (*vzduch-vzduch*)

~ **and-water induction air conditioning** indukční kombinovaná klimatizace (*vzduch-voda*)

~ **blast cleaning** čištění stlačeným vzduchem

~ **bleeder** odvodušňovací otvor

~ **brick** děrovaná cihla (*s větracími kanálky*)

~ **brush** stříkácí pistole

~ **change rate** činitel výměny vzduchu

~ **conditioned** klimatizovaný

~ **conditioner** klimatizační jednotka, klimatizátor

~ **conditioning** klimatizace, úprava vzduchu

~ **conditioning plant** zařízení na úpravu vzduchu, klimatizační zařízení

~ **conditioning system** klimatizační systém, klimatizace

~ **conditioning system with perimeter heating** klimatizace kombinovaná s vytápěním

~ **conditioning system with terminal heaters** klimatizační systém s koncovými výměníky

~ **conditioning unit** klimatizační jednotka

~ **cooled condensing air conditioner** klimatizátor se vzduchem chlazeným kondenzátorem

~ **curtain n. door** vzduchová clona (*vchodová*)

~ **distribution** rozvod vzduchu

~ **douche** vzduchová sprcha

~ **drain** vzduchovod, větrací kanál

~ **dry** sušit na vzduchu; sušit za provozních podmínek

~ **entrained** provzdušněný

~ **escape** odvětrávací, odvodušňovací

~ **escape vent** odvětrávací otvor (*ploché střechy*)

~ **exchange** výměna vzduchu (*v místnosti*)

~ **exhauster** ventilátor
 ~ **formed** tvarovaný nafukovací formou
 ~ **gap** vzduchová mezera
 ~ **gun** stříkací pistole
 ~ **handling equipment** vzduchotechnické zařízení
 ~ **handling unit** vzduchotechnická jednotka
 ~ **hardening lime** vzdušné vápno
 ~ **heating** teplovzdušné vytápění, vytápění teplým vzduchem
 ~ **heating collector** sluneční kolektor na přímý ohřev vzduchu
 ~ **house** nafukovací objekt
 ~ **inflated structure** konstrukce nesená nafukovacími prvky
 ~ **ion** aeroion, vzdušný iont
 ~ **level** vodováha, libela
 ~ **light troffer** osvětlovací a vzduchotechnická stropní kazeta
 ~ **lime** vzdušné vápno
 ~ **lock** těsnění proti provzdušnosti; vyrovnávací předsíň (*přetlakové haly*); vzdušnice (*kesonu*)
 ~ **main** hlavní vzduchovod, hlavní potrubí na stlačený vzduch
 ~ **pocket** respirační vzduchová dutina; vzduchové hnízdo (*v betonu*)
 ~ **purge valve** odvzdušňovací ventil
 ~ **purifier** čistič vzduchu, filtr vzduchu
 ~ **raid shelter** protiletický kryt
 ~ **release valve** odvzdušňovací ventil
 ~ **rights** právo využití prostoru nad nemoovitostí
 ~ **riveter** nýtovačka na stlačený vzduch
 ~ **seal** těsnění proti provzdušnosti; vzduchová clona
 ~ **shaft** větrací šachta, zavzdušňovací šachta, světlík, anglický dvorek
 ~ **shower** vzduchová sprcha
 ~ **slaked lime** hašené vápno (*za sucha*)
 ~ **slaking** dohašování (*vápna v omítce*)
 ~ **space resistance** tepelný odpor vzduchové vrstvy
 ~ **spade** pneumatická lopata

~ **stabilized structure** přetlaková konstrukce, pneumatická konstrukce
 ~ **supported structure** konstrukce nesená přetlakem vnitřního prostoru (*interiéru*)
 ~ **terminal** stanoviště letištních autobusů (*ve městě*); odbavovací budova (*na letišti*)
 ~ **termination network** bleskosvodná síť
 ~ **test** zkouška (potrubí) tlakem vzduchu
 ~ **to-air heat-transmission** prostup tepla (*konstrukce*)
 ~ **to-air resistance** odpor při prostupu tepla, tepelný odpor průchodu (*plošný*)
 ~ **trap** sifon, vodní uzávěr
 ~ **valve** vzduchový ventil, větrací ventil, odvzdušňovací ventil, vzdušník
 ~ **vent** větrací otvor, větrací potrubí, odvzdušňovací kanálek
 ~ **void** vzduchová bublina (*v betonu*), vzduchová dutina
 ~ **void ratio** poměr objemu pórů k objemu zrn
 ~ **wall** vzduchová clona
 ~ **washer** pračka vzduchu
 ~ **water air conditioning system** klimatizace „vzduch-voda“
 ~ **way** větrací kanál, větrací šachta; provětrávaná vzduchová mezera
airbeam nafukovací žebro
 ~ **building** žebrový nafukovací objekt
airborne šířený vzduchem, vznikající ve vzduchu; letadlový
 ~ **sound** zvuk vedený vzduchem
 ~ **sound insulation** izolace proti zvuku šířenému vzduchem
 ~ **sound insulation efficiency** relativní vzduchová neprůzvučnost
 ~ **sound transmission** přenos zvuku vzduchem
 ~ **sound transmission loss** stupeň vzduchové neprůzvučnosti
aircraft letadlo
 ~ **gate** odletová nástupní hala, odletová brána
 ~ **parking (place)** stání letadel, stojánka
 ~ **stand** stání letadla, stojánka

airdrex system rozpojování hornin stlačeným vzduchem

airdrome místní letiště, malé letiště

airfield účelová letištní plocha (*sportovní, vojenská*)

airform nafukovací forma

airie nedostupné obydlí

airing větrání; provzdušňování; sušení na vzduchu

~ **rack** sušák (*na prádlo*)

airport letiště (*dopravní*)

airport control tower řídicí věž (*let.*)

airproof vzduchotěsný, neprodyšný

airship hangar hangár pro vzducholod'

airside (area) provozní prostor letiště, strana objektu navazující na letištní plochu

airspace vzdušný prostor, (*izolující*) vzduchová vrstva, vzduchová mezera (*ve dvojskle*)

airstrip vzletová a přistávací dráha (*bez staveb*) (*let.*)

airticket counter letenková přepážka

airtight vzduchotěsný, neprodyšný

airway provětrávací vzduchová mezera; vzduchovod

aisle ulička (*v hledišti*); boční chrámová loď

~ **frame construction** trojtrakt s úzkými krajními trakty

~ **post** sloup mezi loďmi n. trakty

~ **roof** pultová střecha

~ **wall** boční zeď

aisled hall (chrámový) stejnolodní prostor, halový prostor

aisler zdivo z kamenných kvádrů

aisleway ulička (*v zařízení interiéru*)

aiwan ajván (*archit.*)

akari lamp papírová skládací lampa, japonská lucerna

Akita cedar kryptomerie japonská (*dřev.*)

akroterion akrotérie (*archit.*)

akyrim manýra, použití napodobeniny

akyristic nepravý, manýrový

alabaster alabastr; jemná štukatérská sádra, alabastrová sádra

~ **glass** mléčné sklo

albedo součinitel odrazu, albedo

alclad obložený hliníkem, anodicky pohliníkováný

alcove výklenek, přístěnek, alkovna

alder olše

alehouse pivnice, hospoda

algorithmic architecture počítačová organická architektura (*výp.*)

aliasing nespojitost, zubatost (křivky) (*výp.*)
align uspořádat (*podle určitého řádu*), vyrovnávat (*do přímky*); seřizovat (*přístroj*)

aligned section view rozvinutý řez

alkali-proof odolný proti louhům

alkyd plastic alkyd

all celý, úplný

~ **air air conditioning system** vzduchový klimatizační systém, klimatizace „vzduch-vzduch“

~ **air conventional A.C. system** tradiční klimatizační zařízení

~ **air multizone A.C. system (tradiční)** zónová klimatizace

~ **glass wall** skleněná stěna, celozasklená stěna

~ **heart** jádrové dřevo

~ **in aggregate** netříděné kamenivo

~ **in contract** zakázka na klíč

~ **reheat A.C. system** klimatizace s dodatečným ohřevem

~ **veneer construction** dýhová překližka

~ **water air conditioning system** vodní klimatizační systém, klimatizace „voda-voda“

~ **weather-resistant (celoročně)** odolný proti povětrnosti

~ **year air conditioning** celoroční klimatizace

~ **you-can-eat buffet** bufet s volnou konzumací, švédský stůl

Allen head screw imbusový šroub

Allen key n. wrench imbusový klíč

alley alej, stromořadí; (*úzká*) ulička, průchod (*např. mezi domy*); průjezd n. podjezd (*domem*); kuželník, bowling (*stavba*)

alleyway (úzká) ulička, průchod (*např. mezi domy*) (*US*)

alligator drtič kamene

~ **cracking** vlasové trhlinky

~ **shears** pákové nůžky (*na plech*)
 ~ **wrench** klíč na trubky, „aligátor“
alligatoring „krokodýlí kůže“ (*nátěru*)
allotment rozdělení, parcelace; parcela, pozemek (*přidělený*); zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*); záhumenek
 ~ **garden** zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*)
 ~ **gardening** zahrádkářství
allowable dovolený, přípustný
 ~ **bearing capacity** dovolené namáhání základové půdy
 ~ **bearing stress** dovolené namáhání
 ~ **stress design** navrhování podle dovolených namáhání
allowance nadmíra, přídavek (*na opracování*)
alloy slitina; legovací prvek
almemar almemor, bema (*archit.*)
almond mandlovník (*dřev.*)
almshouse dům pro chudé
aloring chránová atika, zaatikový ochoz
alpha gypsum pevná sádra
alpine alpinka, vysokohorská rostlina
 ~ **finish** (*nehlazená*) hrubá stříkaná omítka
 ~ **garden** skalka, alpinka
 ~ **plants** alpinky, skalničky (*rośliny*)
altar oltář; obřadní stůl
 ~ **piece** oltářní skříň
 ~ **platform** oltářní pódium
 ~ **rail** zábradlí před oltářem, chórová přepážka
 ~ **table** n. **mensa** n. **slab** n. **stone** oltářní mensa, oltářní stůl
 ~ **wings** křídla oltářní skříň
altarpiece výtvarné dílo u oltáře
alteration změna, stavební úprava, přestavba
alternates přípočet nebo odpočet ceny dodávky (*při změně v dokumentaci*)
alternating coursed ashlar kvádrové zdivo se střídavými tloušťkami vrstev
alternating tread stair schody s prostřídánými stupni, mlynářské schody
altimetric point výškový bod
altimetry výškopis, měření výšek
altitude výška (*nad povrchem Země*), výšková kóta
aluminium hliník

aluminized pohlíníkový
aluminizing (*tepelné*) hliníkování
aluminous cement hlinitanový cement
aluminum hliník
aluminum foil hliníková fólie, alobal (*obch. název*)
alure ochoz na zdi, atikový ochoz
alveole přihrádka (*regálu*)
ambient light rozptýlené osvětlení (*modelu*) (*výp.*), základní osvětlení (*výp.*)
ambo ambona, řečniště, kazatelna
ambry svatostánek
ambulatory chórový ochoz, ochoz v apsidě; ochoz na galerii (*div.*); krytý chodník
amenity pohodlí, komfort; hygienické zařízení, toaleta; zařízení pro pohodlí veřejnosti, společenské vybavení; výhodná poloha, příjemné umístění, krásné okolí; rekreační
 ~ **buildings** budovy občanského vybavení
American americký
 ~ **basement** (*napůl*) zapuštěný suterén
 ~ **bond** běhounová vazba se 4. až 10. vrstvou vazákovou
 ~ **Indian architecture** indiánská architektura
 ~ **Institute of Architects (AIA)** Svaz architektů USA
 ~ **National Standards Institute (ANSI)** Normalizační ústav USA
 ~ **plane (tree)** platan západní (*dřev.*)
 ~ **Society for Testing & Materials (ASTM)** Americká společnost pro zkoušení a materiály
 ~ **Society of Civil Engineers (ASCE)** Americká společnost stavebních inženýrů
 ~ **Society of Heating, Refrigerating and Air-Conditioning Engineers (ASHRAE)** Americká společnost inženýrů z oboru vytápění, chladírenské a klimatizační techniky
 ~ **Southern (Yellow) Pine** borovice americká (kadidlová n. Elliotova n. bahenní n. lysá) (*dřev.*)
 ~ **Standard wire gauge (ASWG)** rozměr drátu podle normy USA

~ **Standards Association (ASA)** Americký normalizační ústav
 ~ **sycamore** platan západní (*dřev.*)
amoebic form amébový tvar, blob
amoretto amorek
amorphous architecture amorfni architektura, blob
amortizement kosina, pultová stříška (*opěráku*)
amphidistyle dvojitý antový chrám
amphiprostyle amfiprostylos (*archit.*)
amphitheater amfiteátr
amplitude decrement factor útlum výkyvů, teplotní útlum
amusement arcade veřejná herna
amusement park zábavní park
anaglyph plastika, reliéfní ornament; anaglyf
anaglypta vysoký reliéf (*tapety*)
analysis of section posouzení průřezu
analysis of structures statický výpočet
analyst analytik, laborant
anchor kotva (*lodní i jako konstrukční prvek*); kotvení, svory; kotvit
 ~ **block** zemní kotva, kotevní blok, zemní táhlo
 ~ **cone** kotevní kuželík, kotevní čelist
 ~ **cup** kotevní zvon
 ~ **dart** šipkový článek (*vejcovce*) (*archit.*)
 ~ **pile** kotevní pilota, kotevní pilíř
 ~ **plate** kotevní deska
 ~ **slot** kotevní drážka
 ~ **strap** kotevní třmen
anchorage kotvení; připevnění; kotviště; zařízení pro kotvení předpinací výztuže; zemní kotva
anchorage plate kotevní deska
Ancient antický, starověký
 ~ **lights** okna s právem přístupu světla
 ~ **monument** památkový objekt (*stavební, přírodní*)
 ~ **Roman architecture** architektura antického Říma
 ~ **Egyptian architecture** architektura starověkého Egyptu

~ **Greek architecture** architektura antického Řecka
ancillary doplňkový, pomocný
ancillary building pomocná budova, budova pomocných provozů; depandance
ancillary shoring (*šikmé*) podchycující vzpěry
 ~ **rooms** příslušenství (*bytu*)
ancon kamenná konzola (*nesoucí markýzu n. římsu*), ankona; (*dopravní*) výčnělek kamene; kamenická skoba
andiron železný kozlík (*u krbu*)
Andrew's cross Ondřejův kříž
anechoic bezdozvukový, bezodrazový
angel beam zdobené krátké (*otevřeného krovu*)
angle úhel; roh, nároží; kout; (*ostrá*) hrana; úhelník (*ocelový*)
 ~ **brace** ztužení rámu, pásek
 ~ **buttresses** dvojice nárožních opěráků (*v pravém úhlu*)
 ~ **clip** úhelníková příložka (*na konci stojiny*)
 ~ **column** rohový sloup
 ~ **dozer** boční shrnovač
 ~ **dunting** rýhování, šalírování, rázování
 ~ **fillet** koutové zaoblení; koutový náběh
 ~ **float** koutové hladítko, koutová omítáčská šablona
 ~ **gauge** úhloměr
 ~ **iron** úhelník
 ~ **knee-brace** ztužující pásek (*kolmého spoje*), koutová diagonála
 ~ **newel** rohový sloupek schodišťového zábradlí
 ~ **of a heaped surface** sypný úhel
 ~ **of friction** úhel tření
 ~ **of light obstruction** úhel zastínění objektem
 ~ **of natural dip** přirozený úhel sklonu
 ~ **of rake** úhel sklonu (*hledišťě*)
 ~ **of repose n. rest** přirozený úhel sklonu, sypný úhel (*míra svažitosti půdy*)
 ~ **of shear** smykový úhel, střihový úhel; úhel pevnosti ve smyku
 ~ **of wall friction** úhel tření mezi zeminou a stěnou, úhel vnějšího tření

~ **paddle** rohové hladítko, koutová špachtle
 ~ **parking** šikmé parkování
 ~ **pipe** oblouková tvarovka, kolenová trubka, oblouk (*potrubí*)
 ~ **plane** (*hoblík*) římsovník; koutová zednická škrabka
 ~ **plow** (*lomené*) koutové omítkové hladítko
 ~ **shaft** rohový profil (*ozdobný*)
 ~ **staff** lať chránící roh omítky, nárožník
 ~ **tie** úhlová rozpěra; pozednicová výztuha u valby
 ~ **tile** hřebenáč; rohová tvarovka
 ~ **tub** čtvercová vana, koutová n. rohová vana (*s úhlopříčnou nádrží*)
 ~ **valve** rohový ventil
angled dock šikmá nakládací rampa, pilová nakládací rampa
angled housing (*lemovací střešní*) manžeta
angled stair (*půdorysně*) lomené schodiště
angledozer angledozer
anglet spára průřezu V
angling dozer angledozer
Anglo-Saxon Architecture anglosaská architektura
angular úhlový; nárožní
 ~ **step** kosý stupeň (*schod*)
angularia krajní akrotérie
angulation půdorysné zalomení (*římsy ap.*)
anhydrous gypsum plaster zvolna tuhnoucí sádra (*z bezvodého síranu vápenatého*)
anhydrous lime pálené vápno, nehašené vápno (*z čistého vápence*)
anilox roll aniloxový válec (*pro přenos rytiny*)
animal fur houně (*předložka, závěs*)
animal house chlév, stáj
animal quarter vivárium
Animate architecture architektura rozpohybovaných oblých forem
animated films studio trikové studio
animation animace (*výp.*)
animation studio trikové studio
anisometric perspective pravoúhlá trimetrie
ankh cross závěsový kříž, egyptský kříž
annealed glass ploché sklo (*netvrzené*) žíhané sklo, chlazené sklo

annealed wire (*tepelně*) žíhaný drát; vázací drát
annex přístavba; (*hotelová*) depandance; přidružená obec; připojit
annexation zábor
annotation poznámka (*na výkrese*)
announcer studio (*televizní*) hlasatelna
annual amount of condensed water vapour roční zkondenzované množství vodní páry
annual mean temperature průměrná roční teplota
annual ring letokruh
annular prstencový; mezikružný
 ~ **nail** hřebík s kosými prstenci (*proti vytlačení*)
 ~ **vault** valená klenba kruhového půdorysu
annulet anulus (*dórský*); prstenec na dříku (*románského sloupu*)
annulus mezikruží
annunciator vizuální hlásič; návěstní deska (*např. v hotelu*)
anodized aluminium anodicky oxidovaný hliník, eloxovaný hliník
ansate cross egyptský kříž, závěsný kříž (*archít.*)
answering machine záznamník (*el.*)
answerphone záznamník (*el.*)
anta pilastr (*samostatně řešený*), anta (*archít.*)
 ~ **cap** hlavice anty
ante-solarium balkon na slunné straně, přístřešek obrácený ke slunci
ante-venna stínící stříška, markýza; slunolam
antecabinet předpokoj
antechamber předpokoj, předsíň, čekárna
antechapel předsíň kaple
antechurch přídatné lodi na západní straně (*chrámu*)
antefix(a) antefixa (*archít.*)
antemural vnější opevnění (*hradu*)
antenna nartex (*archít.*)
antenna shield (*laminátový*) kryt televizní antény
antepagmenta antepagmentum (*archít.*)
antependium antependium, zdobení oltářní mensy
anteport venkovní dveře

anterides (*antické*) opěráky (*archit.*)
anteroom předpokoj, předsíň, čekárna, vstupní hala
anthemion antemion (*archit.*), zimolez
anti- proti-
~actinic glass sklo pohlcující teplo (*infračervené záření*)
~bandit odolný vloupání
~capillary groove drážka proti vzlinání
~climb paint (*neschnoucí*) nátěr proti přelézání
~crack protitřhlinový
~glare louveres žaluzie proti oslnění
~graffiti (*úprava*) proti graffiti
~intruder úderuvzdorný (*testovaný sekýrou*)
~noise screen protihluková stěna n. bariéra
~sag omezující průhyb, proti průhybu
~sag bar věšadlo, svislé táhlo (*omezující průhyb*)
~vandal úderuvzdorný (*testovaný koulí*)
~vandal screw neodšroubovatelný šroub
~walk block vložka proti posunu (*skleněné tabule*)
antialiasing potlačení zubatosti, vyhlazení nespojitosti (*výp.*)
antic (work) droalerie, figurální doplněk (*archit.*)
antichecking iron ocelové ztužení proti praskání (*konce dřeva*)
anticlastic antiklastický
anticline antiklinála
anticlockwise proti směru otáčení hodinových ručiček, levotočivý
anticorrosive paint ochranný nátěr proti korozi
anticum antikum (*archit.*)
antinode kmitna
antique antika; antikvita, starožitnost; patinovat
~finish úprava napodobující starožitnost
~glass pane čočkovitá vitráž, vitráž z malých tabulek
antiquity starověká památka, starobylost
antireflecting layer protiodrazová vrstva, antireflexní vrstva

antirust chránící před rezavěním
antiseismic odolný proti zemětřesení
antisiphon trap vzdušný a vodní lapač, vzdušný a vodní uzávěr (*sífon*)
antiskid protiskluzový, protismykový
antistatic antistatický
antistripping agents adhezivní přísady
antiwear protection protiotěrová ochrana, ochrana proti opotřebení
apartment byt (*US*); řada salonů (*GB*); nájemný (*bytový*) dům (*US*)
~hotel penzion, hotelový dům (*s apartmány*)
apex vrchol (*oblouku, tělesa apod.*)
~arch lintel lomený překlad (*tvaru ^*)
~stone vrcholový kámen (*štítu*)
aphytal profundál (*archit.*)
apiary včelín
apophyge náběh (*sloupového dřívku*), apofysis, převodka (*archit.*)
apotrophaic apotropejský (*démon, grimasa*)
apotrophaic image ochranná hlava (*plastika*)
apparatus přístroj; nářadí (*dětského hřiště, tělocvičny*)
~storage sklad tělocvičného nářadí, nářadovna (*tělocvičny*)
apparent angle of internal friction zdánlivý úhel vnitřního tření
apparent density hustota včetně dutin, (*sypná*) objemová hmotnost
apparent sound reduction index stavební neprůzvučnost
apparent specific gravity poměrná tíha (*k tíze vody*)
appendage (*nenosná*) přistavěná konstrukce
appentice přístavek (*s pultovou střechou*)
appliance přístroj, zařízení; spotřebič (*domácí*)
appliance panel rozvodná deska, pojistková skříň
application použití; nanášení (*nátěru, malty, lepidla*); žádost (*písemná*)
~for building permit žádost o stavební povolení
~for planning permission žádost o stavební povolení
~of load zatěžování, namáhání

applied užitý, aplikovaný, nasazený, působící; nanesený (*nátěr, lepidlo*)

~ **art** užité umění

~ **column** polosloup

~ **load** působící zatížení

~ **mechanics** aplikovaná mechanika, užitá mechanika

~ **stop** dorazová lať (*polodrážka zárubně*)

applied drafting kreslení se samolepicími symboly

apply používat, upotřebit; nanášet (*nátěr, maltu, lepidlo*)

appointed architect odpovědný projektant

appraisal (*úřední*) odhad hodnoty

~ **surplus** rozdíl mezi současnou hodnotou a hodnotou zaknihovanou (*účetní*)

appraiser odborný odhadce, úřední odhadce (*cený nemovitosti*)

apprentice training centre odborné učiliště

approach přístup, příjezd; propočet (*ekon.*)

~ **bank** příjezdový násyp, příjezdová rampa

~ **zone** zóna přiblížení (*let.*)

approval of building kolaudace stavby

approval procedure schvalovací řízení

approval proceeding schvalovací řízení

approval testing schvalovací zkouška

apron ochranný plech, kryt, parapetní prkno; lub stolu; odbavovací plocha letadel a stojánka (*let.*); předscéna, proscénium (*div.*); zástěra (*podokenní ozdoba*)

~ **(stage)** vysunuté jeviště, alžbětinské jeviště; proscénium, rampa (*div.*)

~ **conveyor** deskový dopravník, článkový dopravník

~ **flashing** ochranný plech, lemování (*komína*), oplechování náběhu (*na zeď, komín*)

~ **piece** podestový nosník (*dřevěný*)

~ **rail** dveřní vlys (*příčník*) se zámkem

~ **space** zajižďecí prostor (*k stání*)

~ **taxiway** pojížděcí dráha předpolí (*let.*)

~ **wall** stěna mezi okny nad sebou, parapetní zdivo (*ve skeletu*)

apse apsida, závěr (*chrámu*) (*archit.*)

apsidole malá apsida, podružná apsida (*archit.*)

apteral bez peridromu (*bez bočního sloupoporaďí chrámu*) (*archit.*)

aquarium akvárium

aquatic bird house pavilon vodního ptactva

aquatic mammal house pavilon vodních savců

aquatic plant vodní rostlina; plovoucí rostlina

aqueduct akvadukt, vodovodní most, visutý vodovod, umělé zařízení pro vedení vody (*potrubí, kanál, tunel apod.*)

aqueous glass vodní sklo

arabesque arabeska

Arabic arch maurský oblouk, podkovovitý oblouk (*archit.*)

arable farm farma s rostlinnou výrobou

arbo(u)r zahradní besídka; stínící pergola; laťová mříž; sklíčidlo, vřeteno

arboreous porostlý stromy, stromovitý

arc oblouk

~ **arrow** kótovací šipka

~ **lamp** obloukovka

~ **welding** svařování elektrickým obloukem

arcade arkáda, podloubí, loubí (*klenuté*); pasáž, průchod (*s obchody*)

~ **plate** střední vaznice

~ **post** sloup mezi lodmi n. trakty

~ **window** dvě oblouková okna (*dělená sloupem*)

arcading n. **arcature** arkatura (*románská ozdobná*) (*archit.*)

arch oblouk (*geometrický*); klenba, klenutá chodba; podjezd; klenout se; sklenout

~ **action** klenbové působení

~ **brace** oblouková podpěra, oblouková výztuha

~ **brick** klenák, klínová cihla, klenovka

~ **bridge** obloukový most

~ **buttress** oblouk nesený pilířem; opěrák

~ **centering** podsukružení klenby, bednění klenby

~ **climber** obručový žebřík (*dětský*)

~ **critic** kritik architektury

~ **falsework** bednění klenby, podsukružení klenby

~ **keystone** závěrečný klenák v klenbě
 ~ **ring** oblouk (*konstrukce*), klenbový pás, zdivo klenby
 ~ **rise** vzepětí oblouku
 ~ **set** oblouková vazba
 ~ **springing** výběh oblouku (*u patky*)
 ~ **stone** klenbový kámen, klenák
 ~ **truss** obloukový příhradový nosník; oblouková prutová soustava
archaeological dig archeologická vykopávka
archaeological finds archeologické nálezy
archband archivolta (*archit.*)
arched obloukový
arched brace oblouková vzpěra (*krovu*)
arched moulding obloučkový vlys
archery lukostřelecká střelnice
Archimedean drill svidřík
arching klenbové působení; vyklenutí; klenbové vynášení
 ~ **effect** klenbový účinek
architect architekt, stavitel; inženýr pozemního stavitelství; student architektury; zodpovědný projektant, generální projektant
architect-led design-built architektem navržený a zhotovený (*objekt*)
 ~ **of record** smluvní architekt, odpovědný architekt
 ~ **planner** urbanista, architekt územního plánu
 ~ **engineer** architekt a stavební inženýr
 ~ **entrepreneur** architekt podnikatel
 ~ **in-training** architekt-praktikant
architectonic architektonický, stavitelský; systémový
architectonics architektonika, nauka o architektuře
architectress architektka
architectural architektonický, stavitelský
 ~ **acoustics** prostorová akustika, stavební akustika
 ~ **area (of building)** plocha všech podlaží (*včetně konstrukcí*)
 ~ **board of review** hlavní architekt (*institute*)
 ~ **brief** stavebníkův záměr

~ **bronze** automatová mosaz
 ~ **communications** architektonické vyjadřovací prostředky, architektonická komunikace; úvod do studia architektury
 ~ **competition** architektonická soutěž
 ~ **concept** architektonické pojetí
 ~ **concrete** pohledový beton
 ~ **design** architektonické řešení, architektonický návrh (*konečný*)
 ~ **design studio** ateliér architektonické tvorby
 ~ **designer** architekt bez autorizační zkoušky
 ~ **drafting** stavební technické kreslení
 ~ **drawing** stavební výkres, výkres stavební části
 ~ **forms** architektonické tvarosloví
 ~ **fountain** vodotrysk s ornamentem proudů
 ~ **glass** stavební sklo; profilované sklo, přímkové sklo
 ~ **metal** obkladový plech
 ~ **model** maketa (*objektu*)
 ~ **office** architektonická projektová kancelář, architektonický ateliér
 ~ **pattern** architektura softwarového systému (*výp.*)
 ~ **period** architektonické slohové období
 ~ **presentation** grafické zpracování, architektonické podání
 ~ **projected window** okno z vyklápěcích a sklápěcích křídel
 ~ **section** kovový průřez (*profil*)
 ~ **set of parts** architektonické tvarosloví
 ~ **shades and shadows** technické osvětlení (*kresba*)
 ~ **signage** nápisy a značky na/v budovách
 ~ **structures** konstrukce pozemních staveb
 ~ **style** architektonický sloh
 ~ **technology** konstrukce pozemních staveb
 ~ **terracotta** lícová keramická tvárnice, vzorovaná keramická tvárnice
 ~ **vocabulary** architektonické tvarosloví
 ~ **volume** obestavěný prostor (*budovy*)
 ~ **woodwork** stavební truhlářství
architecturally architektonicky

architecture architektura, stavitelství; stavební sloh; architektura softwaru (*výp.*)
 ~ **instruction** zápis o změně (*architektem*)
architect's department útvar městského architekta
architect's office architektonický ateliér, architektonická kancelář
architect's scale (*trojboké*) měřítko s dvánáctiným dělením (*poměrové*)
architect's supervision autorský dozor (*architekta*)
architave architráv, kladí, břevnoví; obložka, krycí profilované rámování (*okna, dveří*)
archivolt archivolta (*archit.*)
archtop obloukové nadpraží
archway klenuté podloubí, zaklenutá chodba, oblouková brána
archwise obloukovitě
arcology (*ekologické*) samostatné město – megastavba
arcose arkóza (*archit.*)
arcosolium arkosolium (*archit.*)
arcuated obloukovitý, klenbový, nesený obloukem
ardish omítka se skleněnými střepy
area plocha, plošný obsah; oblast, pásmo, zóna; (*podzemní*) osvětlovací a větrací šachta
 ~ **budget** územní rozpočet
 ~ **density** plošná hmotnost
 ~ **of special control** území zvláštní ochrany (*umístování reklam apod.*)
 ~ **technical materials** územně-technické podklady
 ~ **wall** opěrná zeď osvětlovací šachty
areal mass plošná hmotnost
areal weight plošná tíha
areaway osvětlovací a větrací šachta (*podzemní*); suterénní vstup (otevřený) (*US*)
arena jeviště (*amfiteátru*); letní divadlo; zápasíště; manéž
 ~ **stage** centrální jeviště, arénové jeviště, aréna
 ~ **theater** arénové divadlo
arenaceous marl opuka

argil hlína (*hrnčířská*), jíl
argillo-calcite slín
ark archa, svatostánek (*synagogy*); skříňka; přenosný chlív
arkose arkóza (*archit.*)
arm rameno, páka; rukojeť
 ~ **crane** konzolový jeřáb
 ~ **of couple** rameno dvojice sil
 ~ **pull** ramenní madlo (*nemocničních dveří*)
armature ocelová výztuž (*kamenné konstrukce, plastiky*); armatura, výzbroj, výstroj
armed tower strážní věž
armoire šatní skříň
armored faceplate zámkový plech (*na zárubni*)
armour pancéř, kování; pancéřovat, okovat, armovat
 ~ **light glass** tvarované tvrzené sklo
 ~ **plate** pancéřový plech; plechový obklad (*do poloviny dveří*)
 ~ **plate glass** pancéřové sklo, tvrzené ploché sklo
armoured plywood překližka s plechovými povrchy
armouring pancéřování, vyztužování; těžký kamenný pohoz (*zához*)
armrest područka
arondation arondace (*sídel, území apod.*)
arras nástěnná tkanina, tapisérie
arrestor bleskojistka; jiskerník, lapák jisker
arris nároží, ostroúhlý roh (*archit.*); žebro; průřez V; hrana mezi kanelami (*bez stezky*)
 ~ **edge** zkosená hrana
 ~ **gutter** dřevěný žlab průřezu V (*nadokapní*)
arissing tool hladítko na zaoblování hran
arriswise úhlopříčně, stromkovitě (*kladený*)
arrival concourse n. **hall** příletová hala
arrival station koncové nádraží
arrow šipka (*kótovací apod.*)
arrow loop úzká střílna
arrowhead termination kótovací šipka
art umění; zručnost, technika; výtvarné umění
 ~ **director** filmový architekt, vedoucí výpravy (*filmu*); jevištní výtvarník

Art Déco (*meziválečná*) dekorativní moderna (*archit.*)

~ **gallery** galerie výtvarných umění, výstavní galerie (*GB*), prodejní galerie (*US*)

~ **glass** umělecky ztvárněné sklo; vzorované sklo

~ **historian** historik umění

~ **marble** lité teraco z mramorové drti

~ **metal** výtvarně zpracovaný kov

Art Moderne americké pozdní art deco, aerodynamická architektura

~ **museum** galerie umění (*veřejná*)

Art Nouveau secese

~ **of garden making** zahradní architektura, zakládání zahrad

~ **room** kreslárna, učebna výtvarné výchovy

arterial highway dopravní tepna

arterial road hlavní silnice, výpadová silnice

artery dopravně tepna

artesian well artéska studna

artglass umělecké sklo

articulate zdůraznit (*např. hmoty budovy krčkem*), členit; spojit kloubem

articulated kloubový; návěsný; členěný, vyjádřený

~ **arch** klenba s kluznou (*popř. kloubovou*) spárou

~ **floor** poddajná železobetonová deska (*na terénu*)

~ **joint** kloubový spoj

~ **structure** přiznaná n. zvýrazněná konstrukce

~ **tube** článková hadice

articulation kloubové spojení; členění; návaznost; zdůraznění

artifacts plan mapa stavebních děl území

artificial umělý, syntetický

~ **abutment** umělá opěra, tížná opěra

~ **architecture** umělá architektura (*výp.*)

~ **light** umělé světlo, umělé osvětlení

~ **sky** umělá obloha (*testovací*)

~ **stone** umělý kámen

artisan řemeslník (*umělecký*)

Artisan Mannerism řemeslnický manýrismus (*v Anglii kolem r. 1650*)

artistic museum muzeum umění

artroom učebna pro výtvarná umění

Arts and Crafts uměleckoprůmyslový styl (*v Anglii 19. století*)

arts and crafts room pracovna uměleckého průmyslu

as-built documentation dokumentace skutečného provedení stavby

as-built drawing výkres skutečného provedení (*novostavby*)

as-cast (concrete) litý, neopracovaný (*beton*)

as-constructed record documents dokumentace skutečného provedení stavby

as-fitted drawing výkres technického zařízení podle skutečného stavu

as-made drawing výkres provedení (*nové budovy*)

as rolled steel volně vychlazená ocel

as-shown (in the drawing) dle znázornění (*ve výkrese*)

asbestos azbest, osinek

~ **free** bezazbestový

~ **string** azbestový provazec

ascendant ozdobný rám ostění (*archit.*)

ascending pipe svislá trubka, stoupací potrubí

ascertain měřit objem provedených prací (*včetně protokolu*)

aseismic bez seismicity; odolný vůči zemetřesení

ash popel; jasan

~ **bin** popelnice, nádoba na odpadky

~ **blinding** vyrovnání škvárou

~ **catching plant** odpopílkovací zařízení

~ **pan** popelník (*plechový pod topeništěm*), popelníková zásuvka

~ **pan door** vybírací dvířka, čisticí dvířka (*komínová*)

~ **receiver** stojanový popelník, (*chodbový*) popelník

~ **receptacle** popelník (*zabudovaný*)

~ **water glass** vodní sklo

ashlar tesaný kámen, kvádr (*opracovaný*), čistý kopák; kvádrové zdivo; svislé ztužení krokvě (*na nadezdívce*)

~ **arch** klenba z (*hákových*) klenáků
 ~ **brace** vzpěra pod hlavní podpěrou
 ~ **brick** hrubá lícová cihla, cihla připomínající kámen
ashlared obložený kamenným obkladem (*deskovým*)
ashlaring nízká zídka (*v podkrovní*); kvádrová zeď (*kamenná*)
ashler viz **ashlar**
Asiatic closet dřepová mísa, záchod s dřepovou mísou
aspect vyhlídka, orientace (*k světovým stranám*); vzhled
asphalt asfaltová směs (*GB*), asfalt (*US*); asfaltovat
 ~ **base** podkladová vrstva z asfaltové směsi
 ~ **carpet** asfaltová obrušná vrstva
 ~ **cement** asfaltové pojivo, asfaltový tmel; asfalt (*US*)
 ~ **flood coat** litý asfalt
 ~ **fog seal** uzavírací postřik asfaltovou emulzí
 ~ **grout** směs asfaltu a písku; asfaltová injekce
 ~ **joint filler** asfaltová záливka spár
 ~ **mastic** asfaltový tmel, asfaltový mastix
 ~ **mixing plant** obalovací souprava, obalovna asfaltové směsi
 ~ **paver** pokladač asfaltové směsi (*finišer*)
 ~ **primer** asfaltový penetrační lak
 ~ **roofing** asfaltová střešní krytina, živichná krytina
 ~ **sheet** asfaltovaný pás (*izolační*)
 ~ **shingle** taška z asfaltované lepenky, asfaltovaná šablona, (*kanadský, bonnský apod.*) šindel (*hovor.*)
 ~ **tanking** asfaltová vodotěsná izolace podzemí, hydroizolační vana
asphalter asfaltér
assemblage skladebnost (*prvků*); sestava, montáž
assemble montovat, sestavovat, skládat; shromažďovat
assembled montovaný

assembling montážní, sestavovací, skládací; montáž, montování, sestavování, instalace
assembly montáž, sestavování, výroba ze složených prvků, skládání; montážní celek; souvrství; shromažďování
 ~ **drawing** výkres sestavy (*dílů*), výkres skladby, montážní výkres
 ~ **hall** montážní hala, montovna; zasedací síň, shromažďovací sál
 ~ **line** montážní linka, výrobní pás
 ~ **pen** shromažďovací ohrada (*zemd.*)
 ~ **plan** výkres postupu montáže
 ~ **plant** montážní závod
 ~ **platform** skládací stupínek (*učebnový*)
 ~ **room** společenská místnost; montovna
assessed value cena nemovitosti (*k stanovení výše daně z majetku*)
assessment posouzení (*stávající konstrukce*)
assessment price odhadní cena
asset depreciation range hranice životnosti pro odpisy
assets nemovitost patřící jedinému vlastníkovu
assistant arts director asistent architekta (*filmového*)
assisted area (*zaostávající*) území s podporovanou industrializací
assisted living facility pečovatelské zařízení
assize válcový kámen, buben
associated architect spolupracující architekt (*na projektu, na díle*)
association for planning and regional reconstruction (*mezioborový*) tým pro územní plán
associative dimensioning sdružené kótování (*výp.*)
assorting works třídění
astragal perlovec, astragal (*archit.*); zasklívací lišta; (*dveřní*) klapačka
astronomical clock astronomické hodiny, orloj, sluneční hodiny (*někdy*)
astylar bezesloupový (*archit.*); bez pilastrů
atelier ateliér, dílna
Athens Charter Aténská charta (*funkcionalistického urbanismu, 1933*)
athletic field lehkootletický stadion

athletics track atletická dráha
atlante atlant, atlas (*plastika*)
atlas cedar cedr atlaský (*dřev.*)
atmospheric cooling tower atmosférická chladicí věž, otevřená gradovna
atmospheric perspective malířská perspektiva
atomic power plant atomová elektrárna, jaderná elektrárna
atomising humidifier rozmlžovací zvlhčovač
atomizer rozprašovač
atrium atrium, vnitřní dvůr; dvorana (*nahoře prosklená*)
atrium house dům s výškově průběžnou dvoranou
attached column polosloup
attached housing skupina řadových domů
attached pier pilastr, vystupující pilíř, zesílení stěny
attaching připevnění (*např. papíru na rýsovací prkno*)
attachment připevnění, rozšiřující dodatek; nástavec (*kružítko, stavebního stroje*)
attendant's place místo pro obsluhu
attenuation factor stupeň zvukové izolace, stupeň zeslabení (*zvuku*)
attic podkroví, půda
Attic base atická patka (*archit.*)
attic window vikýř, střešní okno
attrition tření, odírání, otírání; opotřebování odíráním; obrušování
auction house aukční síň
audibility slyšitelnost
audience studio studio s hledištěm
audio booth poslechová kabina
audio-control desk poslechové pracoviště
audio mixer mixážní pult
audiograph akustický měřicí přístroj, dozvučkoměr, audiograf
auditorium (*sál*) hlediště, posluchárna (*GB*); shromažďovací budova (*US*)
~ **beam** bodové světlo z hlediště (*div.*)
auger vrták, spirálový vrták, zemní vrták
~ **bit** hadovitý vrták, spirálový vrták (*do dřeva*)

~ **of barrel type** dutý vrták, korunkový vrták
~ **of spoon type** lžicový vrták
augmented line orientovaná čára (*výp.*)
augmented reality rozšířená realita (*výp.*)
aula aula, (*starořecké*) nádvoří
aumbry výklenek pro mešní nádoby, sanktuárium, pastoforium, tabernákl
aural privacy poslechové soukromí
auratic architecture auratická architektura (*s aurou, vyznařující*)
auricular style boltcová ornamentika
austral window (*dvoudílné*) okno nahoře vyklápěcí a dole sklápěcí, okno s kývnými křídly (*nad sebou*)
Austrian drape konturový závěs (*archit.*)
authorized building work schválená stavba
authorized inspector autorizovaný inspektor
author's supervision autorský dozor
auto auto; automobilový; samočinný
~ **bank** banka pro vjíždějící klienty
~ **close** samozavírací
~ **free zone** zóna bez vjezdu automobilové dopravy
~ **lift** automobilový zvedák n. výtah
~ **restricted zone** zóna zakázaného vjezdu automobilové dopravy
~ **show** autosalon (*výstava*)
AutoCAD program CAD (*firmy Autodesk*) (*výp.*)
autoclave autokláv; autoklávovat
autocrane autojeřáb
autogenous cutting řezání plamenem
autogenous healing uzavírání trhlin (*vlhkem, odlehčováním*)
autogenous welding svařování plamenem
automated file storage carousel automatické regály
automated management system automatizovaný systém řízení
automatic automatický
~ **arm barrier** automatická závora (*parkingu*)
~ **call point** automatický požární hlásič
~ **chain barrier** řetězová zábrana (*spouštěcí do dlažby*)

~ **checking system** automatická obsluha šatny, automatická šatna
 ~ **door** samootevíravé dveře
 ~ **drapery opener** automatický rozhrnovač závěsů
 ~ **flusher** automatický splachovač (WC)
 ~ **flushing cistern** automatická splachovací nádrž
 ~ **teller machine** bankomat
automotive hoist parkovací autovýtah; automobilový zvedák
automotive service station čerpací stanice pro automobily
autoplumb automatická olovnice
Autosketch 2D kreslicí program CAD (*firmy Autodesk*) (výp.)
auxiliary daylight factor protractor protractor pro půdorys (*výpočet osvětlenosti*)
auxiliary floor space plocha příslušenství
auxiliary view obecný pohled, šikmý pohled
auxiliary waterproofing pojistná hydroizolace
avalanche breaker lavinolam
avalanche defence protilavinová zábrana
avalanche-shed lavinová galerie
avalanche tunnel protilavinový tunel
avant-corps vystupující hmota (*budovy*)
avenue třída, avenue (*severojižní ulice*) (US); alej
average transmission loss (Ave TL) střední stupeň (*vzduchové*) neprůzvučnosti
aviary voliéra
aviation snips nůžky na plech (*převodové*)
award vybrané zadání (*zakázky*)
awning plátěná markýza, roleta (*jednostranně skloněná*); vyklápěcí okno, sklápěcí okno (*zavěšené nahoře*)
axe sekýra; zednické kladívko; špičák, nosák; sekat sekýrou
axed pemrlovaný (*kámen*)
 ~ **arch** oblouk z hrubě přisekaných cihel
 ~ **bearing** axiální ložisko
axiality osovost
axis osa
 ~ **of centre of gravity** těžnice
 ~ **of inertia** osa setrvačnosti

axisymmetric osově souměrný
axle náprava; hřídel (*navíjecí*) (*div.*)
 ~ **load** silový účinek od náprav, zatížení nápravou (*vozidla*)
 ~ **pulley** kladka (*výsuvného okna*)
axonometric perspective axonometrie

B

baby changing table stůl na přebalování dětí
baby nursery dětské jesle
Babylonian architecture babylonská architektura
baby's bottom velmi hladký povrch (*betonu*) (*hovor.*)
bachelor apartment n. **flat** garsoniéra
Bachelor of Architecture bakalář architekt(ury), architekt bakalář
Bachelor of Engineering bakalář inženýrství
bachelor's home n. **house** n. **hostel** svobodárna
back záda (*skříňe*); opěradlo (*židle*); rubová strana klenby; zadní, zpětný
 ~ **acting shovel** hloubkové lopatkové rypadlo
 ~ **around** obratiště (*US*)
 ~ **bar** zadní pult (*za uličkou*), zadní stěna baru
 ~ **catch** fasádní úchytka (*otevřeného křídla*)
 ~ **fill** zásyp, zasypaní výkopu; vyzdívka (*u hrázdné stěny*); sypanina
 ~ **filler** zahrnovač, zasypávač
 ~ **flap** zpětná klapka
 ~ **flap hinge** vrchní závěs dveří
 ~ **gutter** oplechování nad komínem, oplechování za komínem
 ~ **hearth** dno spalovací komory (*krbu*), prostor nad rostem krbu
 ~ **inlet gully** průběžná vpust
 ~ **land** území bez komunikací (*za sídlištěm*)
 ~ **plastering** omítání skryté stěny (*ve vzduchové mezeře*), plentování, rabicování,

omítka na kovovou síť, maltování pod obklad
 ~-**projection** zadní projekce
 ~-**putty** podtmelit (*sklo*)
 ~ **rest** opěradlo
 ~ **saw** (*pila*) ocaska (*s vyztuženým hřbetem*)
 ~ **shore** šikmá podpěra (*provizorního podepření budovy*)
 ~ **square** příložený úhelník
 ~-**stay cable** kotevní lano (*vnější*)
 ~-**to-back houses** domy „zády“ k sobě
 ~ **up** podpírat, podporovat
 ~-**up filler** výplň spáry (*před tmelením*)
 ~-**up ledge** polodrážková lišta (*pro nástěnné zrcadlo*)
 ~-**up wall** podkladní zdivo, zeď pod obkladem
 ~ **ventilation** provětrávání dutiny
 ~-**yard** dvoreček, zadní dvorek
backacter hloubková lopata; rypadlo s hloubkovou lopatou, lžicové rypadlo
backbend vnější záhyb ocelové zárubně (*na omítku*)
backboard opěradlo; (*tenisová*) cvičná stěna; odrazová deska (*košíkové*)
backbone road (*páteň*) magistrála
backcloth prospekt, (*látkový*) horizont (*div.*)
 ~ **cyclorama** látkový horizont (*div.*)
backdoor zadní dvířka, dveře zadního vchodu, vedlejší vchodové dveře
backdrop horizont, zadní vykrytí, zátaž (*div.*)
backdrop svislá kanalizace (*do revizní šachty*); výstavní stojan
backdrop lifting stage výtah prospektů (*div.*)
backer spárová vložka (*pod tmel*)
 ~ **rod foam** montážní pěna
 ~ **strip** spárový pásek pod tmelem
backfill sypanina; zához, zasypávat (*výkop*)
backflow preventer zpětná klapka
background pozadí; podklad (*omítky*)
background ventilation průběžné větrání
 ~ **drawing** zjednodušený výkres (*pro instalaci*)
backhoe (*dozadní*) hloubková lopata
 ~ **attachment** podkopové zařízení
 ~ **fade** narušení bagrem (*např. kabelu médií*)

~-**loader** rypadlo-nakladač
backing rub zdiva; obezdívka, nadezdívka, výplňové zdivo; couvání (*k parkování*); malovaný horizont (*studiový*)
 ~ **board** podkladní deska, sádrokartonová podkladní deska
 ~ **coat** jádro (*omítky*)
 ~ **flat** zadní vykrytí, pozadí (*div.*)
 ~ **masonry** výplňové zdivo
 ~ **rod** spárová podložka (*pod tmel*)
 ~ **wall** podkladní zdivo, zeď pod obkladem
backings laťování (*pod povrchovou úpravou*)
backless bez opěradla
backlighted sign nápis se zadním osvětlením
backlighting osvětlení pozadí, kontralicht (*div.*)
backlit podsvícený, prosvětlený
backplate štítek zásuvkového držáku
backrest zadní opěradlo (*pohovky*)
backsaw pila čepovka
backsplash odstřík; odstříková lišta (*za dřezem*)
backstage zákulisí
backstairs zadní schodiště, schodiště pro personál
backstop zástěna (*pro zadržení míče*)
backup nelicový, vnitřní (*cihla ap.*)
backup strip spárová vložka (*pod tmel*)
badigeon vyplňovací tmel (*do trhlin, nerovností*); plnivo nátěrové hmoty
baffle přepážka, mezistěna, ozvučnice; tlumič zvuku; stínidlo (*u zdroje světla*)
 ~ **ceiling** podhled ze zavěšených (*svislých*) desek
 ~ **paint** zastírací nátěr
 ~ **rib** mezilehlá vodní drážka (*v oplechování*)
 ~ **strip** krycí spárová přepážka (*mezi panely*)
bag rack stolek na odkládání zavazadel
bagasse pit silážní jáma na řízky (*zemd.*)
baggage zavazadlo
 ~ **check-in** příjem zavazadel, odbavení zavazadel (*let.*)
 ~ **claim area** prostor odběru zavazadel (*let.*)
 ~ **lifting gear** zařízení pro vertikální dopravu zavazadel (*let.*)

~ **office** zavazadlová pokladna, úschovna zavazadel
 ~ **reclaim** výdej zavazadel (*let.*)
 ~ **sorting area** třídírna zavazadel (*let.*)
bagged pytlovaný (sypký materiál)
baignoire lóže u jeviště (*div.*)
bail vnější hradební zeď, vnější opevnění; přepážka ve stáji, stání
bailey předhradí, hradní nádvoří, (*s hospodářským provozem*) vnější hradba
bain-marie horká lázeň (*ohřev jídel*)
baiting place zájezdní hostinec
baked clay vysušená cihlářská hlína, pálená hlína (*horkým vzduchem*); porcelanit
baked enamel vypalovaný email, vypalovaný smalt
baking sušení v peci (*nad 65° C*); vypalování
 ~ **room** výrobní hala pekárny
 ~ **varnish** vypalovací lak
balance váhy; rovnováha; balance, účetní rozvaha; vyvažovat, porovnávat
 ~ **beam** vahadlo
 ~ **box** protizávaží (*jeřábu*)
 ~ **of vapour condensation and reevaporation** on bilance vodních par (*celoroční*)
 ~ **room** váhovna
 ~ **step** kosý stupeň (*točitého schodiště*)
 ~ **tank** vyrovnávací nádrž
 ~ **weight** protizávaží
balanced vyvážený, vyrovnaný
 ~ **door** dveře s posuvně otočným křídlem
 ~ **flue** průduch s přívodem vnějšího vzduchu
 ~ **pressure ventilation** řízené přetlakové větrání
 ~ **step** kosý stupeň (*se zmenšeným sbíháním*)
 ~ **winders** točité stupně rozšířené (*pro chůzi*) na vřetenové straně
balancer protizávaží (*výsuvného okna*)
balancing lever vahadlo
balancing of cross-section vyvážení objemu (*zemních prací*) v příčném profilu vozovky
balancing reservoir vyrovnávací nádrž
balata balata
balconet mělký balkon (*k francouzskému oknu*)
balconied opatřený balkonem

balcony balkon; ochoz
 ~-**access house** pavlačový dům
 ~ **corridor** ochoz, pavlač
 ~ **division wall** balkonová dělicí stěna
 ~ **exterior exit** požární balkon, únikový balkon
 ~ **house** pavlačový dům
 ~-**type** pavlačový
baldachin baldachýn
bale tack spodní příponka (*oplechování komínu*)
Bales catch kuličková západka
bali petham oltář (*indický*)
balistraria střelna
balk zemina mezi výkopy; trám, dřevěný hranol; výřez; podvlak
ball koule; míč; (*věžní*) makovice
 ~ **and crane method** demolice koulí zavěšenou na jeřábu
 ~-**and-socket (pin) joint** kulový kloub
 ~ **bearing** kulové ložisko
 ~ **breaker** bourací koule
 ~ **caster** kulové kolečko (*pojízdného nábytku*)
 ~ **catch** kuličková sklápka
 ~ **check valve** kulový ventil
 ~ **cock** plovákový ventil, plovák
 ~ **finial** čuček (*archit.*)
 ~ **flower** kulový květ (*kamenný*)
 ~ **flush valve** kulový uzávěr
 ~ **game hall** míčovna
 ~ **mill** kulový mlýn
 ~ **pivot** kulový čep
 ~ **room floor** taneční podlaha (*div.*)
 ~ **socket** pánev kulového kloubu
 ~ **supported hanger** závěs na kuličkových ložiskách (*u posuvných dveří*)
 ~ **thrust test** Brinellova zkouška tvrdosti
 ~ **valve** kulový ventil
ballast přítěž, zátěž; neprosátý štěrk, písčité štěrk (*do betonu*)
 ~ **pit** štěrkoviště
 ~ **stone** kamenný štět
ballasted zatížený (*proti větru*)
ballet floor baletní koberec (*div.*)

balletic theater baletní divadlo, divadlo baletu
ballflower bobulový pásek (*archit.*)
balloon čuček, koule, (*věžní*) makovice (*archit.*)
 ~ **framing** sbíjená kostra dřevěného domu (*s průběžnými sloupky*)
ballpoint pen kuličkové pero (*s olejovou pastou*)
ballroom taneční sál
balsa wood balzové dřevo
Baltic Vertical Datum after Adjustment baltský výškový systém po vyrovnání (*Bpv*)
baluster baluster, kuželka, nosný zábradelní sloupek (*GB*), nenosný zábradelní sloupek (*US*)
 ~ **column** krátký polosloup (*lemující otvor*)
balustrade balustráda, sloupková výplň, (*sloupkové*) zábradlí
bamboo bambus
banana oil ředidlo pokovujících nátěrů (*amylacetátové*)
band ozdobný pásek, vlys; řečiště (*jónské hlavice*); vázací lano; cihelná vazba; čelní fošna, příčník (*v čelech nosníků*)
 ~ **and-gudgeon hinge** dlouhý závěs, vrátový závěs (*páskový na čepu*)
 ~ **conveyor** pásový dopravník
 ~ **course** kordonová římsa
 ~ **iron** pásová ocel (*o šířce 60 až 600 mm*)
 ~ **moulding** hranolové žebro (*klenby*)
 ~ **shell** akustická mušle (*pódia v přírodě*)
 ~ **stand** hudební pavilon, hudební pódium
bandage zední kleština
banded column sloup s prstencovými bosami (*archit.*)
banded line bandážované potrubí
banded rustication střídavá rustika (*odlišných vrstev*)
banded slab stropní deska s podporovými pruhy (*tlustšími*)
bandelet prstenec (*sloupového dřívku*)
banderol dekorativní pás (*s emblémy, nápisy*)
banding zdobení pásovým článkem, lemování
bands pásová ocel (*o šířce 60 až 600 mm*)

banel svislice (*příhradová*)
banister zábradelní sloupek, baluster; zábradelní madlo; balustráda
banjo tyč nesoucí oponu (*div.*)
bank svah; násep, val; lavice, sedátko; oddíl hlediště (*vymezený uličkami*) (*div.*); banka
 ~ **gravel** kopaný štěrkopísek, lomový štěrk
 ~ **measure** objem zeminy před těžebním
 ~ **of lifts** řada výtahů, baterie výtahů
 ~ **run gravel** kopaný písek n. štěrk, štěrkovitá zemina
 ~ **teller counter** přepážka banky
 ~ **type partition** nízká příčka, polopříčka
banked bed válcový záhon
banker jáma na hašení vápna; kameník; kamenický stůl; kamenná lavice
 ~ **board** podlážka na ruční míchání (*maltovin*)
 ~ **board** pracovní podlaha (*zednická*)
banking floor bankovní podlaží (*přízemí výškové budovy*)
banking hall dvorana banky
banksman signalista u výkopu
banner transparent (*nápis*)
banquet okenní lavice, bankál
banqueting house zábavní pavilon (*u banketního sálu*)
banqueting room banketní sálek
banquette násep; krajnice (*silnice*); ochranná hrázka; (*čalouněná*) lavice (*pod oknem, podél zdi*)
baptismal font křtitelnice
baptist(e)ry baptisterium, křtitelnice, křtící bazén
bar prut, profil, tyč (*tuhá*); sochor, páčidlo; tyčová závora (*dveří, okenic*); (*barový*) pult; oddělení (*v obchodním domě*); přepážka (*v soudní síni*); výčep; bufet, občerstvení (*místnost*); závěsná tyč tahu (*div.*); zábradlí (*v soudní síni*); uzavřít, přehradit; zamřížovat; žebro kružby
 ~ **bender** ohýbačka na tyče; železář
 ~ **cap** krytnice, zasklívací lišta
 ~ **chair** stolička (*pod betonářskou výztuž*)
 ~ **chart** harmonogram (*grafický*)
 ~ **counter servery** pultový výdej (*jídel*)

~ **cropper** nůžky na stavební ocel
 ~ **door** laťové dveře
 ~ **handle** tyčová rukojeť
 ~ **iron** tyčová ocel
 ~ **joist** stropnice, vaznice (*příhradová s diagonálami z kulatiny*); kovová pásnice (*příhradového nosníku*)
 ~ **mesh** výztužová mříž
 ~ **rail** barová trnož
 ~ **room** nálevna, výčep, bar (*mítnost*)
 ~ **sash lift** rukojeť výsuvného okna
 ~ **schedule** specifikace výztuže, rozkreslení výztuže, schéma (*rozkreslené betonářské*) výztuže
 ~ **setting** kladení betonářské oceli
 ~ **snow guard** tyčový sněžník (*průběžný střešní*)
 ~ **stool** barová sedačka
 ~ **straightening machine** rovnačka betonářské oceli
 ~ **support** stolička (*betonářské výztuže*)
 ~ **tracery** žebrová kružba
barb kolínko (*pro napojení hadice*)
barbecue gril, bufet; rožeň (*piknikový*)
barbed dowel pin hmoždíkový hřeb s ostny
barbed wire ostnatý drát
barbican barbakán (*archit.*)
bare holý, nepokrytý; neizolovaný; režný, neomítaný; nezastavěný (*pozemek*)
bareface tenon postranní čep
barefoot area čistá chodba (*plovárny*)
barge plovoucí pracovní plošina
 ~ **board** okřídli, ostřešnice (*archit.*)
 ~ **couple** krokve lemující štít (*archit.*)
 ~ **course** cihelný (*taškový*) kryt štítu n. atiky n. stěny
 ~ **loading station** nakládací přístav vlečných lodí
bark formation popraskání (*nátěru*) podkladu
bark-side wood face levá strana výřezu (*dřev.*)
barley-sugar column točitý sloup
barn stáj, stodola, chlív; (*autobusové n. kamionové*) depo, (*tramvajová*) vozovna
 ~ **door** vrata stodoly; posuvná vrata

~ **door hanger** kolečkový závěs posuvných vrat
 ~ **floor** mlat (*zemd.*)
barnyard výběh, ohrada u stáje
Barocized barokizovaný
Baroque barok(o); barokový
 ~ **Classicist** barokně klasicistní
 ~ **Revival** neobarok(ní), pseudobarok(ní)
barrack(s) přízemní dřevěné stavení, kasárna; provizorní ubytovna
barre baletní tyč (*div.*)
barrel sud, barel; válcové těleso
 ~ **arch** valený oblouk
 ~ **bolt** (*vrchní trubková*) příčná dveřní zástrč
 ~ **mission tiles** prejzové tašky
 ~ **vault** valená klenba
barrette opěrná betonová pilota (*výkopu*)
barricade oplocení výkopu; taras; (silniční) sténové svodidlo (*US*)
barrier bariéra, ohrazení; zábrana
 ~ **coat** uzavírací nátěr
 ~ **free** bezbariérový, přístupný bez překážek (*pro pohybově postižené*)
 ~ **house** bariérový dům, chránící okrajová budova
 ~ **line** souvislá podélná čára (*popř. zdvojená*) (*sil*)
 ~ **shielding** hmotová bariéra (*proti záření*), protiradiační stínění
barroom bar (*s alkoholem*)
barrow kolečko, ruční vozík, dvojkolka, „japonka“
 ~ **run** dřevěná dráha pro „japonky“
bars tyčový materiál, tyčová ocel
bartizan strážní věžka; nárožní arkýřová věžička
bas-relief nízký reliéf, basreliéf
basalt čedič
 ~ **wool** čedičová vata
bascule bridge most zvedaný protizávažím; sklápěcí most
base základna; podklad, spodek; podstavec, sokl
 ~ **cabinet** spodní skříňka
 ~ **coat** napouštěcí nátěr

~ **court** hospodářský dvůr (*statku, zámku*)
 ~ **drawing** základní výkres, výchozí výkresový podklad
 ~ **flashing** lemový plech (*u zdi nad krytinou*)
 ~ **isolation bearing** oddělující základové ložisko (*pružné*)
 ~ **line** základní přímká (*vytyčovací, geodetická*), základnice (*perspektivy*); základní čára (*hřiště*); účaří n. základní dotažnice
 ~ **map** základní mapa, základní výkres (*směrného územního plánu*)
 ~ **moulding** ozdobný profil soklového prkna (*archit.*)
 ~ **of ballast** šterkové lože
 ~ **plate** podkladní deska; spodní práh (*dvojitého prahu kostry*); patní deska (*pod ocelovým sloupem*); základová deska
 ~ **point** referenční bod; základní bod (*výp.*)
 ~ **resistant** odolný proti louhům
 ~ **shoe** podlahová lišta (*u soklového prkna*)
 ~ **slab** základová patka
 ~ **tile** soklová dlaždice (*s ořízkou*)
 ~ **trim** ozdobná soklová lišta, profilované soklové prkno
baseboard sokl, soklíkové prkno
 ~ **heater** soklové topidlo, podlahový konvektor
baseline základní čára (*hřiště*)
baseline linear dimensioning kótování od základny (*výp.*)
basement suterén (*GB*), (*1/2 výšky nad terénem*) (*US*), (*někdy*) obytný suterén (*GB*), technický suterén; přízemí pod piano nobile
 ~ **access** suterénní vstup (*otevřený*) (*GB*)
 ~ **area(way)** osvětlovací šachta n. vstup (*suterénní*) (*US*)
 ~ **floor** podzemní podlaží; podkotlí
 ~ **storey** podzemní podlaží
 ~ (**waterproof**) **tanking** izolační vana
basementless nepodsplepený
baserail spodní příčel (zábradlí)
basewall podezdívka
basic základní, výchozí; zásaditý
 ~ **module grid** síť základních modulů

~ **size** základní rozměr
basilica bazilika
basilican bazilikální
basin pánev; kotviště; umyvadlo; mísa; nádrž, bazén; vodojem; mísová kašna
 ~ **fountain** mísová kašna
 ~ **urinal** pisoárová mušle
 ~ **arch** složený oblouk (*se zmenšeným polem měrem u pat*)
 ~ **capital** košová hlavice
 ~ **strainer** ochranný koš (*na střešní vpusti*)
 ~ **-weave matching** loubkové sesazování (*dýh*)
 ~ **-weave pattern** proplétaný vzor n. vazba cihel; čtvercový vzor (*parket*)
 ~ **-work** proutěné zboží, košíkářská práce
basket koš
 ~ **weave bond** proplétaná vazba (*vazáky nastojato a naležato*)
basquill bolt hřebíková rozvora
basswood lípa
bastard ashlar na hrubo tesaný kvádr, lomový kámen pro zdění
bastard file polohrubý pilník
bastide town středověké opevněné město (*s pravoúhlou sítí ulic*)
bastion bašta, hradba, bastion
bastioned obehnaný baštami
bat přiseknutá cihla, zlomek cihly; olověný klín plechového lemování zdi; odřezek (*betonářské výztuže*); balená rohož (*izolační*)
 ~ **bolt** šroub, kamenáč, kotevní šroub (*rozvidlený*)
 ~ **insulation** tepelněizolační rohož
batch míchací dávka (*betonové směsi*); zásyp; dávkovat
 ~ **box** zásobník
 ~ **mixer** diskontinuální míchačka, šaržová míchačka (*na beton*)
 ~ **water** záměsová voda
batching by mass dávkování podle hmotnosti
batement light zešíkmené okno (*podle schodiště n. štítu*); kružbové okno
bath plavecký bazén (*GB*); koupelna (bez vany) (*US*); vana (*US*)
 ~ **heater** koupelnová kamna, ohřívač lázně

~ **tub** vana (*koupelnová*)

~ **WC unit** bytové jádro

bathhouse lázeňský dům, veřejné lázně;
kabiny (*objekt např. u venkovního bazénu*)

bathing-cabin převlékárna (*plovárny*), šatna,
kabina

bathroom koupelna (*s vanou*) (*GB*); záchod
(a koupelna) (*US*)

~ **accessory** doplněk obkládaček (*mýdelník
apod.*) (*US*)

~ **cubicle** koupelnová buňka (*prefabrikovaná*)

~ **module** montovaná sanitární buňka

~ **pod** prefabrikované sanitární jádro (*vana +
záchodová mísa*)

baths (*veřejné*) lázně

baton vodící lišta, zarážka

batt insulation izolační vata, vláknitá izolace
(*tepelná*)

batted surface povrch opracovaný rýhovač-
kou, rázovaný povrch, rýhovaný povrch

batten úzké řezivo; lať (*pod tašky*); svlak;
podlahové prkno; spárová lišta (*US*); horní
osvětlovací rampa (*div.*); zabetnit; opatřit
latěmi

~ **cleat** svlak

~ **door** svlakové dveře, laťové dveře

~ **glazing** zasklení sevřením mezi profily,
přítlačné zasklení

~ **lights** osvětlovací rampa (*div.*)

~ **on-board** lištovaná prkna (*svislý obklad*)

~ **plywood** laťovka, laťovková překližka

~ **seam roofing** krytina na latě (*plechová*)

battenboard laťovka, spárovková laťovka

battened column složený sloup

batter úhel odklonu od svislice; sklonitý líc,
náběh (*stěny*)

battered svahovaný

battering wall opěrná stěna se sklonitým
lícem

battery cage bateriová klec (*zemd.*)

battery garages řadové garáže

battery room akumulátorovna

batting rýhování, šalírování, rázování, zubá-
kování

~ **tool** rýhovačka, šalírka, široké kamenické
dláto

battledeck floor ocelová stropní deska
(*plech min. 10 mm*)

battlement(s) cimbuří

battleship linoleum tlusté linoleum

batwing doors nízké kývavé dvoukřídlové
dveře (*tzv. kovbojské*)

Bauhaus style styl Bauhausu

baulk dřevěný hranol, trám, výřez

bay pole (*mezi podporami*); výklenek (*oken-
ní*); arkýř; travé, trakt, chrámová loď; perna
(*zemd.*); vavřín; záběr (*betonáže, omítání*)

~ **joint** podélná spára, pracovní spára

~ **leaf garland** vavřínem zdobený obloun
(*archit.*)

~ **sized** na rozměr celého pole, na celý trakt

~ **window** rízalitové okno, arkýřové okno (*US*)

bayonet joint bajonetový spoj n. uzavěr

beacon maják (*světelný nebo rádiový*); světel-
ný dopravní majáček

bead korálek; obruba; spárová lišta (*půlkru-
hová*); oblounový pás, perlovec, astragal
(*archit.*); pružný zasklívací profil

~ **and reel** perlovec s kulovými a čockovitý-
mi prvky (*archit.*)

~ **flange** příponka střešního žlabu

~ **mould** perlovec, astragal (*archit.*)

~ **router** (*obrysová*) frézka, hoblík pro půlkru-
hové profily

~ **tile** lemová obkládačka, průběžná nárožka

beadboard prkno pro deštění (*s perem
a drážkou*)

beaded-bevel joint vtačovaná spára s mal-
tovým oblounem (*archit.*)

beadflush lícovaný s půlkruhovým profilem
(*rámu*)

beading obruba, lem; půlkruhové prolisová-
ní (*plechu*)

beadwork ozdobný profil půlkruhového
průřezu (*archit.*)

beak okapní nos (*římsy*)

~ **head** ptačí hlavy (*ornament*)

~ **moulding** pásový článek s motivy hlav
(*s jazyky*) (*archit.*)

beam nosník; trám, kláda; paprsek (*světelný, promítací*)

~ **anchor** zední kleština do stropnice

~ **and-plank floor** (*dřevěný*) trámový strop

~ **and-post framing** dřevěná rámová konstrukce ze sloupů a průvlaků

~ **and-slab floor** železobetonový žebrový strop

~ **and-slab foundation** základová deska s průvlaky

~ **and-slab raft** žebrová základová deska, žebrová n. roštová základová deska

~ **bender** strojní ohýbačka traverz

~ **compasses** tyčové kružítko

~ **distribution** rozložení paprsků (*výp.*)

~ **filling** dozdivka mezi nosníky n. kroklemi

~ **grid** rošt (*trámový*)

~ **tie** kleština (*dřevěné stropnice*)

~ **with indented joint** zazubený nosník

beamless floor beztrámový (*deskový*) strop, bezprůvlakový strop

bear against dosedat (*na co*), spočívat (*na čem*), opírat se (*o co*)

bearer průvlak; podvlak; ližina (*bednění*); polštář; podestový nosník

bearing podpora, uložení; ložisko; část nosníku na podporách; nosný

~ **capacity** únosnost

~ **capacity factor** součinitel únosnosti

~ **power** nosnost, únosnost

~ **structure** nosná konstrukce

~ **surface** úložná plocha, opěrná plocha, nosná plocha

~ **type connection** spojení přenášející síly prostřednictvím stříhu a otláčení

~ **value** únosnost

beat tlouci; kovat; tepat (*kov*)

beater hřeblo, karbovačka

beating tlučení, tepání; poklep (*dlaždic do polohy*)

beautification estetické začleňování (*do prostředí*)

beauty spot výletní místo

bed lůžko, postel; podklad, lože; uložit, usadit

~ **chair** rozkládací křeslo

~ **end board** čelo postele

~ **foundation** ložná plocha postele

~ **hinge** lůžkový závěs

~ **joint** ložná spára (*zdíva*)

~ **lift** lůžkový výtah

~ **load catcher** lapák splavenin

~ **moulding** koutová lišta, koutový profil nad vlysem (*kladí*) (*archit.*)

~ **plate** úložná deska

~ **plate foundation** základová deska

~ **platform** ložní plocha, postelová vložka (*rošt apod.*)

~ **putty** podtmelení, tmel k podtmelení (*skla*)

~ **rock** skalní podklad

~ **settee** gauč

~ **side rail** bočnice postele

~ **sitter** n. **bedsitter** obývací ložnice; pokoj se společným příslušenstvím

~ **sitting room** obývací ložnice; garsoniéra

~ **sitting room flat** garsoniéra, jednopokojový byt

~ **to-bed transfer room** místnost překládání na lůžko (*pacienta*)

~ **with truckle trundle drawer** postel s výsuvnou přistýlkou (*na kolečkách*)

bedcase skříňka na lůžkoviny (*postelová*)

bedding podklad, úložná vrstva; podsyp; pokládání štětu, podtmelení (*skla*); podeštlýka (*zemd.*)

~ **dot** omítkový terč

~ **set** postelový komplet

~ **store** sklad lůžkovin

bedplate základ pod strojem, (*kovová*) základová deska

bedridden patient's entrance vchod pro ležící pacienty

bedrock skalní podloží, hornina skalního podkladu

bedroom ložnice

~ **community** město-noclehárna (*kde občané jen přespávají*)

~ **floor** hotelové podlaží (*pokojové*)

bedside table noční stolek

bedsit garsoniéra se společným příslušenstvím (*se sousedem*)

bedsit(ter) obývací ložnice

bedsit(ing room) garsoniéra

bedspread přehoz (*postelový*)

bedspring pružinová matrace

bedstead kostra postele

beech buk; bukový

beehive house kamenná kuželová stavba s přečnělkovým klenutím

beehive kiln kruhová pec

beerhouse pivnice

beetle dřevěná palice, ruční beran; klepadlo

Belfast sink výlevka

Belfast truss obloukový příhradový vazník

belfry malá zvonice, vestavěná zvonice; patro se zvony

Belgian roof truss sedlový příhradový vazník kosoúhlé soustavy (*bez svislých prutů*)

bell zvon, zvonek; kalich (*korintské hlavice*) (*archit.*)

~ **and spigot joint** hrdlový spoj (*trub*)

~ **arch** oblouk na konzolách, oblouk ve tvaru zvonu

~ **button** tlačítko zvonku

~ **cage** zvonová stolice

~ **capital** kampaniformní hlavice (*archit.*)

~ **frame** zvonová stolice

~ **gable** štít ukončený zvonící, střešní zvono-
vá stolice

~ **metal** zvonovina

~ **out** nálevkovitě se rozšiřovat

~ **pull** zvonkové táhlo

~ **roof** střecha tvaru zvonu

~ **tower** zvonice

~ **turret** střešní zvonice

bellcast eaves okapový námětek krokve (*archit.*)

bellcote rám (*na střeše*) nesoucí zvony, střešní zvonová stolice (*archit.*)

belled zvonovitý, dolů se rozšiřující (*dutina*)

bellling rozšíření (*základu*)

bellman's checkroom (*hotelová*) úschovna zavazadel

bellow(s)-framed door skládací rámové dveře

bellows mullion měchovitý zámkový profil (*okenní*)

belly vyboulení; vyboulovat

~ **brace** kolovrátek (*vrtačka*)

~ **rod** vzpínadlo

belowstairs schody do podzemí

belt pás, pruh

~ **and-bucket elevator** pásový korečkový elevátor

~ **conveyor** pásový dopravník, dopravní pás

~ **course** vyčnívající vrstva cihel, kordonová římsa

~ **loader** pásový nakladač

~ **pallet-type moving walk** článkový pohyblivý chodník

~ **sander** pásová bruska (*na dřevo*)

~ **saw** pásová pila, pásovka

~ **truss** podlažní příhradovina (*výškové budovy*)

beltway okruh, okružní silnice, silniční okruh

belvedere záměček (*s vyhlídkou*), belvédér

bench lavice, stolice; tesařská hoblice; pracovní stůl; (*svahová*) lavička, berma

~ **mark** výškový bod, výšková značka, nivelační bod, nivelační značka

~ **sander** bruska na dřevo (*se skelným papírem*)

~ **screw** dřevěný svěrák (*závitová část*)

~ **table** lavicový sokl

benched foundation základy s podélně stupňovitou spárou (*na svahu*)

benching of slopes terasování svahů

bend ohyb; oblouková tvarovka; pravouhlý hák (*výztuže*); zatáčka; ohnout, přehýbat

bender ohýbačka, ohýbací nástroj

bending ohýbání (*např. dřeva pařením*); ohybový

~ **and reinforcement assembly shop** železobetonářské pracoviště, armovna

~ **compliant** ohybově poddajný

~ **iron** nástroj na ohýbání (*olověných trubek*), ohýbací klíč, ohýbací železo

~ **machine** ohýbačka, ohýbací stroj

~ **moment** ohybový moment

~ **pliers** ohýbací kleště
 ~ **strength** pevnost při ohybu (*konstrukčního prvku*)
 ~ **wrench** ohýbací klíč, ohýbací železo
beneficial occupancy užívání stavby před dokončením
bent zakřivený, ohýbaný
 ~ **bar** prut s diagonálním ohybem
 ~ **brush** zárohák (*štětec*)
 ~ **up bar** výztužná tyč s ohybem
bentonite bentonit
bentwood ohýbané dřevo
beplaster omítnout
bergfried obranná věž (*hradu*)
Berliner terrazzo teraco s úlomky a mramorovým štěrkem
berm vytyčovací lavička; berma; umělá vyvýšenina, val, hrázka
berth molo, přístaviště; nakládací rampa; palanda, visutá postel
bespoke zakázkový (objekt)
best reed doškový rákos
Bethlehem beam nosník I se širokými přírubami
between-the-glass muntin meziskelný profil (*ozdobné mřížky*)
bevel úkos, sklon; zkosit, srazit hrany
 ~ **halving** šikmý plát (*dřev.*)
 ~ **protractor** úhelník s otočným ramenem
 ~ **siding** pobíjení s přesahem, opeření
 ~ **square** zednická úhelnice; omítkářský 45° trojúhelník
bevel(led) washer klínová podložka (*šroubu*)
bezant pás terčových ornamentů (*britské románštiny*)
bi-fold(ing) dvoukřídlový skládací, skládací na polovinu
bi-level dvoupodlažní, s vloženým podlažím, s posunutým podlažím
bi-part door dvoukřídlové, vodorovně dělené dveře (*nákladního výtahu*)
biaxial dvouosý
 ~ **bending** šikmý ohyb (*ohyb ke dvěma osám*)
bib (vodovodní), kohout(ek), výtok
 ~ **tap** zobákový kohoutek (*vodovodní*)

bicycle jízdní kolo, bicykl
bicycle park stání pro kola
bicycle path cyklostezka
 ~ **shelter** přístřešek pro kola
bicycle stand stojan pro kola
bicycle wheel roof dvojité bahní diskového průřezu, střecha tvaru bicyklového kola (*velkoprostorová*)
bid nabídka (*dodavatele*)
 ~ **bond** finanční záruka dodavatele (*nabízené práce skutečně provede*)
 ~ **form** písemné podmínky projektanta (*zastupujícího investora*), kterými se doplňuje poptávková dokumentace
 ~ **solicitation** pozvání do výběrového řízení
 ~ **tabulation** vyhodnocení nabídkového řízení
bid(ding) documents zadávací podklady
bidder potenciální zhotovitel (nabízející), (ve výběrovém řízení) předkladatel nabídky
bidding předkládání nabídek
bidding documents zadávací podklady (*pro nabídku*)
bidet bidet
bifolding door dveře skládací na polovinu
big-box market hypermarket, velkoobchod (ve velkém bloku)
big toilet paper roll holder zásobník na toaletní papír, schránka Jumbo
bike lane pruh pro cyklisty
bike shelter přístřešek pro kola
bikeway cyklostezka
bill of materials výkaz výměr a prací (*projektu*)
billboard plakátovací tabule, reklamní panel
billet dřevěný hranol (*na jedné straně neopracovaný*); vlys z pravidelných válečků apod. (*archit.*)
billiard room kulečnickový sál
billing fakturování, faktura; specifikace, výpis prvků
billing date den vystavení faktury
bills of quantities summary rekapitulace (výkazu výměr)
bimetallic corrosion koroze dvou kovů (*ve styku*)

bin zásobník, silo; nádoba; popelnice (*na odpadky*); (regál) gondola
 ~ **rack** příhrádkový regál
 ~ **store** přístřešek pro popelnice, sklad popelnic
bind beam vazný trám
binder pojivo, lepidlo; vazný trám; podvlak; vazač; podélná výztuha krovu; svorka; tmíneček (*žel.bet. sloupu*)
 ~ **beam** vazný trám
binding vázání; spojení; vypažení; vázací; tmelící
 ~ **agent** pojivo, tmel
 ~ **beam** vazný trám
 ~ **constituent** pojivo
 ~ **joist** vazný trám; podvlak
 ~ **margin** okrajový pruh pro svázání (*výkresů*)
 ~ **medium** pojivo (*pigmentu*)
 ~ **rafter** vaznice
 ~ **reinforcement** ovinutá výztuž
 ~ **tape** izolační páska
 ~ **wire** vázací drát
 ~ **wire control needle-strip** ostnatý pás proti sedání ptáků
 ~ **wire house** voliéra, pavilon ptactva
bine popínavé rostliny
bioarchitecture ekologicky vhodná architektura (*z přírodních prvků*)
bioclimatic architecture bioklimatická architektura (*s přirozenou klimatizací*)
biocorridor biokoridor
biodome kopule s umělým prostředím
Biotecture style architektura s živými rostlinami (*od r. 1970*)
bypass doors dvoukřídlové posuvné dveře (*ve dvou rovinách*)
bipod podstavec, dvojnožka
birdscreen pletivo proti ptactvu
bird's-eye očka (*kresba dřeva*); ptačí (*pohled, perspektiva*)
bird's-mouth osedlání (*krokve*)
bird's-mouthed vyříznutý pro osedlání, osedlaný (*schod*)
bird's beak lehké dórské kyma, řecká laloška, kyma s motivem zobáků (*archit.*)

biscuit bagging jutová tkanina
biscuit ware neglazovaná keramika, biskvit
bishop's throne katedra, biskupská stolice (*archit.*)
bit ostří, hrot; korunka (*vrtná*); želízko (*hoblíku*); vyměnitelná pracovní část (nástroje)
 ~ **key** dózický klíč
 ~ **stock** kolovrátek (*vrtačka*)
bitch tesařská skoba (*s různě natočenými hroty*)
bite sevření, zališťovaný přesah (*skla v rámu*)
bitmapa rastrový obrázek (*výp.*)
bitumastic compound asfaltový tmel
bitumen asfalt (*GB*); asfaltová směs (*US*)
 ~ **coated aggregate** asfaltem obalované kamenivo
 ~ **enamel** asfaltový ochranný nátěr (*na ocel*)
 ~ **felt** asfaltovaná lepenka
 ~ **felt slates** asfaltová tašková krytina, šindelová (asfaltová) krytina (*hovor.*)
 ~ **melting tank** tavná vana na asfalt
 ~ **rubber** gumoasfaltový
 ~ **saturated corrugated sheet** asfaltovaná vlnitá deska
 ~ **sheet** asfaltová lepenka
 ~ **strip tile** asfaltová šablona, asfaltová taška, asfaltový šindel (*hovor.*)
bituminous asfaltový
 ~ **concrete** asfaltobeton
 ~ **distributor** rozstříkovač asfaltu
 ~ **felt** asfaltovaná lepenka, asfaltovaná izolační vložka
 ~ **putty** asfaltový tmel
 ~ **seal** asfaltové těsnění, asfaltová izolace
 ~ **surfacing** natírání asfaltem
 ~ **varnish** asfaltový lak
bivallate (hradiště) s dvěma valy a příkopy
black černý; černit
 ~ **area** demoliční území, asanační území
 ~ **box theater** víceúčelová arena, experimentální centrální jeviště, „blekbox“ (*div.*)
 ~ **ebony** eben asijský (*dřev.*)
 ~ **iron** černý plech, nepocínovaný plech
 ~ **Japan** černý lak
 ~ **kitchen** černá kuchyně
 ~ **lead** tuha

~ **lead pencil** grafitová tužka
 ~ **light lamp** černé světlo, Woodovo světlo, ultrafialové světlo (*div.*)
 ~ **mortar** popílková malta
 ~ **out blind** zatemňovací roleta
 ~ **paper** asfaltovaná lepenka
 ~ **plate** černý plech, nepocínovaný plech
 ~ **room** dýmná jizba
 ~ **sheet** černý plech, nepocínovaný plech
 ~ **tupelo** dřevo stromu *Nyssa sylvatica*
black(-light) theater černé divadlo
blackboard (*školní*) tabule
blacktop dlažba z asfaltových dlaždic; asfaltový povrch
blade čepel; list (*pily, lžíce*); radlice (*dozeru*); rameno úhelnice; deska (*hladítka*); lamela žaluzie
 ~ **seal** jazýčkové těsnění (*dveří*)
bladed scarf plátovaný spoj
blank prázdný; nezastavěný; slepý (*okno apod.*); neobrobený; prázdné místo; meze-
 ra; přířez; (*dřevěný*), hranol (*polotovar*)
 ~ **arches** obloučkový vlys (*archit.*)
 ~ **flue** dutina ve zdi (*při šetření materiálem*)
 ~ **rivet** slepý nýt
blanket přikrývka, potah; vrchní vrstva; tepelněizolační rohož; těsnící koberec (*z nepropustné zeminy*)
blanking zaclonění (*výp.*)
blast dmýchání; odstřel; foukat
 ~ **air pipe** vzduchovodné potrubí
 ~ **cleaning** čištění tlakem, proudem (*vzduchu, páry, dtě*), čištění pískováním
 ~ **engine** ventilátor, větrák
 ~ **fence** odrazná stěna (*proti tryskání u proudových motorů*) (*let.*)
 ~ **furnace** vysoká pec
 ~ **resistant** odolný proti vloupání a střelbě
blasting proudem (*vzduchu, páry, dtě*); foukání, odstřel (*při rozpojování hornin*); ošlehávání pískem
 ~ **grit** broky, litinová dt; písek pro tryskače
 ~ **plan** plán odstřelu, výkres trhacích náloží
 ~ **works** trhací práce
blazon erbovní štít

bleach bílení; bělicí lázeň; bílit
bleacher bělicí vana; ustalovací nádrž; lehká tribuna, lešeňová tribuna, lavice (*pro diváky*)
bleacher seating vysouvací sedadla (*div.*)
bleed valve výpustní ventil
bleeder odvodušňovací otvor, vypouštěcí ventil
 ~ **pipe** drenážní trubka (*u základů*)
 ~ **well** odvodňovací studna, odlehčovací studna, drenážní studna
bleeding vypouštění; vyplavování vody (*ze směsí*)
blend rovnoměrně smíchat; namíchat (*odstín*); směs
blender míchačka; hladicí štětec
blending prolínání, včleňování (*architektonických prvků*)
blending stump těrka
blind roleta, okenice, žaluzie; zatemnění; slepý; nepřehledný (*např. křižovatka*); zasle-
 povat (*např. potrubí*); zatemnit; zbavit lesku
 ~ **alley** slepá ulice
 ~ **arcade** slepá arkáda (*archit.*)
 ~ **arch** (*zavěšená*) falešná klenba
 ~ **area** (*izolační*) vzduchová mezera v podzemí
 ~ **casing** latě pod obkladem
 ~ **catch** obrtlík (*okenice*)
 ~ **cloth** roletovina
 ~ **drain** odvodňovací rýha zasypaná štěrkem
 ~ **flange** záslepka (*potrubí*)
 ~ **floor** hrubá podlaha, slepá podlaha
 ~ **hinge** skrytý závěs (*dveří*)
 ~ **hole** neprůběžná díra
 ~ **knot** zarostlý suk (*ve dřevě*)
 ~ **mortise** neprůběžný dlab, skrytý dlab
 ~ **nailed roofing** (*lepenková*) krytina s překrytým přibíjením
 ~ **nailing** skryté přibíjení
 ~ **nut** uzavřená matice, víčková matice
 ~ **pit** šachtice
 ~ **rivet** jednostranný trhací nýt
 ~ **row** boční řada (*končící stěnou*) (*div.*)
 ~ **spot** slepý prostor, hluchý prostor
 ~ **stor(e)y** poschodí bez oken; triforium
 ~ **tracery** lichá kružba

blinder záslepka (*potrubí*)

blinding concrete výplňový beton, podklad-ní n. vyrovnávací beton (*na terénu*)

blinding layer podkladní vyrovnávací vrstva

blister bublina (*ve skle*); tvořit puchýřky

bloated clay expandovaná hlína, keramzit

blob označení zasklení (*vápnem apod.*); volně tvarovaný objekt, amébovitá stavba

blob architecture n. **Blobitecture** amébovitá architektura, amorfní architektura (*od r. 1960*)

~ **foundation** základová patka

blobtect objekt oblých tvarů, blob

block blok, kvádr; blok domů; tvárnice; vlys (*podlahový*); podložka (*skleněné tabule*)
blokovat, zahradit

~ **and tackle** kladkostroj

~ **antenna** domovní anténa, společná anténa

~ **beam** spínaný nosník (z tvárnice), předpjatý nosník

~ **brick** tvárnice (*keramická*)

~ **bridging** rozpěrky (*dřevěných stropnic*)

~ **courtyard** vnitroblok

~ **diagram** vztahové grafické schéma

~ **flooring** vlysová podlaha

~ **flue** tvárniceový průduch

~ **foundation** základová patka, základový blok

~ **house** blok domů, (*historických*) špalíček

~ **of flats** bytový dům, nájemný vícepodlažní dům

~ **out** narýsovat, skicovat; vynechávat otvory (*pro instalace*)

~ **pavement** dlažba z kostek

~ **plan** situační plán, situace, plán stavebního místa, zastavovací plán; zjednodušený půdorys

~ **store** blokový sklad (*podlahový*)

~ **vent** větrací tvarovka (*zazděná*)

blockboard laťovka (*z latí naplocho*), laťovka

blockbuster putovní výstava (*firemní*)

blocked rustication prokládaná bosáž (*kolem otvorů*)

blockhouse srub (*z hranolů*); (*vodní*) pevnost, pevnůstka

blocking paždík (*mezi nosnými sloupky*)

blocking course nadezdívka římsy, zatěžující vrstva nad konzolou

blocklayer n. **blockmason** zedník tvárniceového zdiva

blockout otvor, kapsa (*vynechaná při betonáži*)

blocks vlysy, frýzky (*archit.*)

blockwalling tvárniceové zdivo

blockwork zdivo z bloků, tvárniceové zdivo

blockyard výrobní prefabrikátů

blood sampling room místnost odběru krve

bloom výkvět (*solí*); závoj (*na laku, nátěru*)

bloom base ocelová základová deska (*k navaření sloupu*)

blow rána, úder; přepálit, (*pojistku*)

blow-up backcloth fotografické pozadí, fotografický prospekt (*div.*)

blow valve odkalovací ventil

~ **down** odstřelit; zbortit se

~ **gun** trubka s čistící tryskou

~ **lamp** pájecí lampa, opalovací lampa

~ **out panel** bezpečnostní lehká stěna, výfuková fasádní výplň

~ **post** potrubní pošta

~ **torch** pájecí lampa

~ **up** vydouvání (*podlahy*)

blower ventilátor (*výtlačný*), dmychadlo; (*zahradní*) foukač

blowing puchýřovité odprýskávání (*omítky*), tvoření puklic

blown-in insulation foukaná tepelná izolace

blub zpuchlina, odfouknutí (*omítky*)

blue brick kameninová cihla (*ze železitých jíílů*)

blueboard cementová deska (*vodovzdorná, pod obklad*)

blueprint kyanografická kopie, světlotisková kopie (*modrá*), modrák, modrotisk

bluestone dlažební kámen, (*šedomodný*) pískovec

bluff náhlý sráz (*> 3 m*)

blunt angle tupý úhel

board prkno, deska; fošna (*s průřezem větším než 200 × 50 mm*); lepenka, karton; výbor, komise; pobíjet prkny

~ **and batten (siding)** prkenné pobíjení s lištami
 ~ **floor** prkenná podlaha
 ~ **lath** lištování (*pod omítku*), sádrová deska pod omítku, (*podkladní*) sádrová deska
 ~ **marked concrete** pohledový beton (*s otisky prken*)
 ~ **on-board** střídavé přesunutí prken (*obkladu*)
 ~ **room** zasedací místnost
boarded prkenný; pobitý prkny
 ~ **up** zabeďněný
 ~ **web girder** plnostěnný vazník z prken (*diagonálně sbíjených*)
boarding bednění, obíjení dřevem; záklop (*GB*); šalování
 ~ **house** penzion, ubytovna, svobodárna
 ~ **joist** dřevěná stropnice
 ~ **school** internátní škola
boards mantinel, hokejové hrazení
boardwalk prkenný chodník (*turistický*)
boast tesat širokým dlátem; rázovat (*kvádr*); zhruba otesávat, rýhovat (*kámen*)
boaster rýhovačka, šalírka, široké kamenické dláto
boat člun, plavidlo
 ~ **dock** jevištní vůz (*div*)
 ~ **garage** n. **storage** loděnice (*sklad*)
 ~ **house** sportovní loděnice, sklad člunů
 ~ **scaffold** zavěšená lešenová lávka
 ~ **tie-up** úvaziště člunů
boatel hotel
boatswain's chair zavěšené pracovní sedadlo
bob lešticí kotouč (*plstěný, kožený*)
bobcat smykem řízený nakladač (*hovor.*)
bodega vinný sklep; sklad
body těleso; loď (*hlavní chrámová*); kmen (*stromu*); dík (*sloupu*); hlavní prostor (*sálu*); hlavní zdivo; konzistence (*nátěrové hmoty*); krycí mohutnost (*barvy*)
 ~ **carpet** rozměrový koberec, kobercová podlahovina
 ~ **coat** střední nátěrová vrstva
 ~ **noise** kročejový hluk
 ~ **tinted** zbarvený ve hmotě

bodyshop karosářská dílna, autoklempírna
bog záchod
bog muck rašelina
bogie jevištní tah
Bohemian spire dlátová věžní střecha
Bohemian vault česká klenba
boiled linseed oil lněnoolejová fermež, lněná fermež
boiled oil paint (nátěrová) fermežová barva
boiler house n. **plant** kotelna
boiling plate elektrická plotýnka
bole kmen (*široký*)
bolection moulding ozdobná překrývací lišta (*kolem dveří výplně*); přechodový profil (*krycí, mezi rámem a výplní*)
bollard chodníkový patník (*vylučující vjezd*); odrazník, nárožní patník
bolster sedlo (*na sloupku*); dřevěná podložka (*nosníku*); (*široké*) zednické dláto
bolt šroub (*s částečným závitem*); svorník; zástrčka, závora
 ~ **chisel** křížový sekáč
bolted šroubovaný
 ~ **truss** svorníkový vazník
bolting šroubování, spojování šrouby
 ~ **iron** úzké dláto
bombproof odolný proti bombám
bond vazba, spojení; pojivo, tmel; soudržnost; finanční záruka (*na uskutečnění dodávky podle smlouvy*)
 ~ **anchorage** kotvení soudržností
 ~ **beam (pozední)** věnec, zední výztuha
 ~ **beam block** věncovka, překladová tvarovka
 ~ **breaker** separátor, oddělující nátěr, separační vložka
 ~ **coat** tmelící vrstva (*pod obklad*)
 ~ **course** vrstva vazáků, vazákový řádek, provazující vrstva
 ~ **pattern** vzor vazby (*cihelné*)
 ~ **strength** přilnavost
 ~ **stress** napětí v soudržnosti
 ~ **timber** vazný trám
bondability spojitelnost (*lepení ap.*)

bonded vázaný (*cihelnou vazbou, zálivkou*);
pojený (*asfaltem, pryskyřicí*); tmelený,
lepený (*sendvič*)

~ **course** vazáková vrstva n. řádek

~ **facing** obklad do malty

~ **panel** deska s tepelnou izolací (*vlinitá*)

~ **stock** celní sklad

~ **tendon** kabel se zajištěnou soudržností
s betonem

bonder zdící jednotka; provazující kámen,
kamenný vazák (*ve zdivu*); provazující cihla
(*ve dvojité zdi*)

bonderized finish fosfátovaný povrch

bonding vazba (*cihel*), provázání

bonding box obrysové rozměry (*výp.*)

bonding-in zavázání (*zdi*)

~ **plaster** základní omítka, první vrstva omítky

~ **rod** dlaždičský kříž

~ **tape** oboustranně lepicí páska

~ **tie** ztužující pásek (*dvojité stěny*)

bondstone vazák (*ve zdivu*)

bone glue kostní kliš

boning vytyčení pomocí laviček (*T-kolíků*)

bonnet stříška komínu; (ochranný) kryt,
kapotování

~ **hip tile** nárožní taška, valbový hřebenáč

~ **roof** střecha s lomeným sklonem (*dole
mírnějším*)

bonus room přídavný pokoj (*méně pohodl-
ný, v podkroví*)

booking-hall dvorana s pokladnami, poklad-
ní hala

booking office prodej vstupenek, vstupenko-
vá pokladna (*v divadle*); nádražní pokladna

bookrack polička na knihy (*školní lavice*)

bookshelf polička na knihy

boolean modeling booleovské modelování
(*výp.*)

boom kláda; výložník (*jeřábu*); pás (*nosníku*);
příruba složeného nosníku; (*postranní*)
osvětlovací věž (*div.*)

~ **lift** výšková hydraulická plošina

~ **out** maximální vyložení ramene (*jeřábu*)

boomerang (*postranní*) osvětlovací věž (*div.*)

~ **arch** trojkloubový lomený oblouk

booming hnané pažení (*jehlování*)

boomtown rychle vyrostlé město (*bez nále-
žitého plánu*)

booster light doplňkové osvětlování (*studia*)

boot stropní konzola (*pro výplňové obvodové
zdivo*)

~ **lintel** překlad s konzolou, stupňovitý
překlad

booth kabina, budka; (*prodejní*) stánek; kóje,
box

bootlegged construction černá stavba

border okraj; rámeček (*výkresu*); výkryt
(*vodorovný*) (*div.*)

~ **bed** (*květinový*) záhon

~ **curtain** boční uzávěra (*div.*)

~ **light** horní osvětlovací rampa (*div.*); sufitu
(*div.*); rampové osvětlení

bore vrtat, vrt; otvor; světlost (*potrubí*)

~ **bit** vrtná korunka, břit vrtáku

bored well vrtaná studna

borehammer vrtací kladivo

borehole vrt (*vzniklý nárazovým vrtáním*),
vrtaná sonda, vývrt

borer vrtač; vrták, nebozez; vrtačka (*pneu-
matická*)

borescope endoskop (*pro inspekci dutin*)

boring casing pažnice

boring rig vrtná věž

borough (samosprávné) město n. volební
okres (*zastoupený v parlamentě*); obec (*v ně-
kterých státech*) (US), městský obvod (US)

~ **surveyor** městský inženýr; městský geo-
metr; městský architekt

borrow area zemník

borrow material výkopek

borrowed light vnitřní (*interiérové*) okno;
sekundární osvětlení

bosk n. **bosque** bosket, (*zahradnický řešený*)
lesík

boss vystupující ozdoba (*křížové klenby*);
rozeta (*klenbového svorníku*); bosa (*bosáže*)

bossage bosáž

bossing tvarování (*ohýbání*) plechu

Boston hip střídavé kladení tašek (*šindele*)
na valbě (US)

Boston ridge střídavé kladení tašek (*šindele*) na hřebenu (*US*)

bosun's chair zavěšená pracovní sedačka

botoné jetelový kříž

bottom dno; spodní část; sedák (*židle*); podkladový nátěr; konec (*ulice*)

~ **bearing** patní ložisko

~ **boom** spodní pás(nice)

~ **clearance** spodní bezpečnostní přejezd (*výtahu*)

~ **hung light** (*okenní*) sklápěcí křídlo, křídlo se spodním závěsem

~ **of footing** základová spára

~ **opening skip** přepravní koš

~ **pitching** podkladní šterková vrstva

~ **pivot hinge** podlahový dveřní závěs

~ **rail** spodní vlys křídla (*okna, dveří*); práh dřevěné kostry, podvoj

~ **step** nástupní stupeň

~ **view** pohled odspodu

bottombolt dveřní podlahová zástrč

bottoming podkládání; šterková podkladní vrstva, štět; pokles (*zavěšené konstrukce*); dosednutí

bottomland zaplavované území

boudoir budoár

bouldering wall boulderová stěna (*lezecká*)

bouleuterion buleuterion (*archit.*)

boulevard bulvár, hlavní dopravní tepna (*US*)

bound construction zděný rám

boundary hranice, mez

~ **conductance of inside surface** přestup tepla na vnitřní straně (*konstrukce*)

~ **conductance of outside surface** přestup tepla na vnější straně (*konstrukce*)

~ **controlling plane** lícovaná vztázná rovina (*splyňující se skladebnou plochou prvku*)

~ **representation** znázornění přiřazováním povrchů (*výp.*)

~ **resistance of inside surface** odpor při přestupu tepla na vnitřní straně (*konstrukce*)

~ **resistance of outside surface** odpor při přestupu tepla na vnější straně (*konstrukce*)

~ **stone** hraniční kámen

~ **stress** okrajové napětí

~ **wall** rozhradní stěna, hraniční stěna (*mezi pozemky*)

bounding wall ohradní zeď

bouquet kytka (*gotická*)

bow oblouk; podélné prohnutí (*prkna*); obloukový arkýř; obloukový rizalit

~ **compass(es)** pružinové kružítko, pružinové nulátko

~ **drill** smyčkový svidřík

~ **pen** perové nulátko

~ **string bridge** obloukový most s táhlem

~ **window** okno obloukového rizalitu

~ **(-frame) saw** (*ruční*) rámová pila

bowel scraper skrejpr s korbou

Bowellism high-tech styl (*s vystaveným technickým zařízením*) (*archit.*)

bower zahradní besídka (*z rostlin*); altánek, loubí; selská chalupa, venkovský domek; (*soukromý*) pokoj, budoár

bowl mísa, umyvadlo; nádrž, nádoba, koreček; korba (*skrejpru*); svítidlová mísa

bowled floor sklonitá podlaha (*křivková, v hledišti*)

bowlers velké dlažební oblázky

bowling alley bowlingová dráha

bowstring arch oblouk s táhlem

bowstring girder nosník s parabolickou střednicí, parabolický nosník, obloukový nosník (*s táhlem*)

bowstring truss příhradový vazník s obloukovým horním pasem

bowtell (*gotický*) vystupující obloun (*archit.*); vypouklý (*válcový*) pásový článek

box krabice, box (*v restauraci, ve stáji*); lóže (*divadelní*); kóje, budka (*telefonní, strážní apod.*); lesní chatka (*sруб*); boxový kotec n. stání (*zemd.*)

~ **bay window** vysunuté (*arkýřové*) okno

~ **beam** n. **girder** komůrkový nosník, truhlíkový nosník, krabicový nosník

~ **bed** rozkládací postel

~ **bench** lavice s truhlíci

~ **bolt** plochá zástrč

~ **cornice** truhlíková (*uzavřená*) římsa

~ **frame** krabicový stěnový systém; kombinovaný kostrový a buňkový systém
 ~ **gutter** zaatikový žlab; úžlabí
 ~ **head window** okno s truhlíkovým nadpražím
 ~ **module** krabicová montovaná buňka
 ~ **off** přepažovat
 ~ **office** vstupenková pokladna
 ~ **out** vynechávat otvor n. kapsu (*v betonu*)
 ~ **room** komora pro kufrы a obaly
 ~ **section** komůrkový průřez, dutý průřez
 ~ **set** stěny kolem jeviště
 ~ **sill** práh (*dřevěné kostry*)
 ~ **spanner** nástrčný klíč
 ~ **spring** pružina v čalounění
 ~ **stair** uzavřené (*jednoramenné*) schodiště
 ~ **staple** n. **strike** zapadací plech (*na zárubni*)
 ~ **system** systém z prostorových prvků;
 krabicový systém (*stěnový*)
 ~ **tier** pořadí lóží (*div.*)
 ~ **type unit** prostorový prvek, prostorová prefabrikovaná buňka
 ~ **window** dvojité okno s deštěním
 ~ **wrench** očkový klíč
boxed rámovaný; obedněný
 ~ **cornice** obedněná dřevěná římsa
 ~ **cross-section** uzavřený průřez, dutý průřez
 ~ **heart** dřeňové řezivo
 ~ **out window** vysunutě rámované okno
boxing míchání přeléváním
boxroom odkládací komora
brace výztuha, zavětrování; ručička (*štukatérské šablony*); vyztužovat; zavětrovat
 ~ **drill** kolovrátek (*vrtáčka*)
braced vyztužený, příhradový
 ~ **arch** oblouková prutová soustava, příhradový oblouk
 ~ **barrel vault** vyztužená (*prutová*) valená klenba, příhradová valená klenba
 ~ **bay** zavětrovací pole
 ~ **frame** tesařsky vázaná kostra
bracing ztužení; diagonální pruty; zavětrování
 ~ **bay** zavětrovací pole
 ~ **in place of roof** zavětrování v rovině střechy

bracket krátká konzola; (*konzolová*) ocelová botka
 ~ **capital** široká hlavice, (*saracénská*) sedlovitá hlavice (*archit.*)
 ~ **jib crane** konzolový jeřáb
 ~ **seat** sklopné sedadlo
bracketed stairs ornamentálně lemované stupně (*na sedlové schodnici*)
bracketry kotvicí prvky
brad hřebík bez hlavy; hřebík s malou hlavou
 ~ **punch** n. **setter** trn k zapouštění hřebíků, průbojník k dotloukání
bragger konzola
brail line lano tahu (*div.*)
brake formed frame lisovaná zárubeň
branch větev, odbočka; přípojka
 ~ **drain** kanalizační přípojka
 ~ **flue** přidružený podlažní průduch; společný průduch s dvoupodlažním napojováním; zaústění (*kouřového kanálu*)
 ~ **flue system** shuntové šachtové větrání
 ~ **line** vedlejší potrubí; odbočné vedení
branching větvení, odbočka; odbočný
brander(ing) dřevěné laťování (*podhledu*)
brandreth (*dřevěný*) stojanový rám; zhlaví studny
brass plate mosazný štítek
bratticing dřevěný obranný ochoz, podsebití
bratticing ornamentální zdobení (*římsy*), obdobné ukončení (*hřebene, atiky*); cimbuří
braze pájet natvrdo; pomosazovat
brazen mosazný
brazier klempíř; topný koš, koksák
Brazilian rosewood palisandr brazilský (*dřev.*)
breadboard kuchyňské prkénko (*vysouvací*)
breadth šířka, šíře (*např. metráže, znalostí*)
break lom; přerušení
 ~ **down** bourat
 ~ **down facilities** zařízení pro provádění havarijních oprav
 ~ **glass unit** požární hlásič za rozbitným sklem
 ~ **ground** zahájení stavby, započetí výkopových prací
 ~ **iron** svora, tesařská skoba; klopka (*hoblíku*)

~ **line** přerušující čára, ukončující čára (*neukončené kresby*)
 ~ **room** respirium, odpočívárna
 ~ **stone** drcený štěrk
 ~ **time WCs** záchody pro přestávky (*školní*)
breakdown state havarijní stav
breakdown switch vypínač, spínač (*el.*)
breaker jistič (*el.*)
breaker panel rozvodná deska
breakfast bar snídaňový pult, jídelní pult (*v kuchyni*)
breakfast kitchen kuchyně s jídelním koutem n. pultem
breakfast nook (*snídaňový*) jídelní kout
breakfast room malá jídelna; snídařna
breaking forward entablature zalamované kladi
breaking joints lomené spáry (*styčné*), prostřídáné spáry (*styčné*)
breaking radius poloměr lomu (*materiálu*), nejmenší poloměr ohybu
breakroom denní místnost (*personálu*)
breakwater vlnolam
breast parapet, poprsník; komínové těleso; krbové těleso (*v místnosti*); radlice (*dozeru*)
 ~ **board** zemní pažina
 ~ **drill** ruční vrtačka (*do kovu*), kolovrátek (*vrtačka*)
 ~ **line** lano tahu (*div.*)
 ~ **wall** opěrná zeď (*u rostlé zeminy*), čelní zeď
breastsummer dřevěný trám; překlad; hlavní paždík
breastwork parapet, zábradlí
breathability prodyšnost
breather prodyšný; větrací trubka
 ~ **hole** provětrávací otvor
 ~ **paper** prodyšný stavební papír
 ~ **membrane** difuzní fólie, paropropustný papír
Brecht curtain revuálka (*div.*)
breech fitting tvarovka Y (*potrubí*)
breeches pipe rozbočka, dvoják (*tvarovka*)
breeching spojení kouřových kanálů, komínové kalhoty
breeding station plemenářská stanice

breeze brick kotevní cihla (*k přibíjení*)
breeze concrete škvárobeton
breezeway průjezd (*domem*), průchod, krytý chodník
bressumer dřevěný trám; překlad; hlavní paždík
bretesse krenelované opevnění (*archit.*)
brick cihla; vyzdívat; obkládat cihlami
 ~ **and brick** zdění z (*klenbových*) tvarovek; kladení cihel nadoraz
 ~ **and stud (work)** zdění mezi dřevěnými sloupky, hrázděná stěna
 ~ **bat** úlomek cihly
 ~ **beam** (*vyztužený*) zděný překlad
 ~ **block** cihelná tvárnice
 ~ **bond** vazba cihel
 ~ **drier** pec na sušení cihel (*před vypalováním*)
 ~ **dust** cihelná drť, cihelný prach
 ~ **enclosure** cihelná vyzdívka
 ~ **faced wall** rezné cihelné zdivo
 ~ **field** cihelna
 ~ **Gothic style** cihelný gotický sloh
 ~ **hammer** zednické kládvo
 ~ **in** zazdít cihlami
 ~ **infilling** zděná výplň (*nosné kostry*)
 ~ **mason** zedník
 ~ **nogged timber wall** hrázděná zeď
 ~ **nogging** zdivo mezi dřevěnými sloupky, hrázděná stěna
 ~ **on bed** cihla naplocho
 ~ **on-edge** cihla nastojato, cihla naostro
 ~ **paver laying machine** dláždící stroj (*kontinuální*)
 ~ **Renaissance style** cihelný renesanční sloh
 ~ **Romanesque style** cihelný románský sloh
 ~ **seat** úložná plocha pro zdění, konzola pod zdivo
 ~ **setting** zdění; zdivo
 ~ **slip n. tile** cihelná obkládačka
 ~ **trowel** velká zednická lžice
 ~ **veneer** cihelná předstěna (*nesvázaná se zdí*), půlcihelný vnější plášť (*dřevěného domu*)
 ~ **vent** větrací tvarovka (*zazděná*)
 ~ **faced panel** panel s líčovkami

bricked-in zazděný, slepý (*otvor*)
brickie zedník (*hovor.*)
bricking kladení cihel (*při zdění*); imitace cihel v omítce
 ~-**up** vyzdívka
bricklayer zedník
bricklayer's labourer zednický přidavač
brickmaking cihlářství
brickmason zedník
brickwork zednické práce, zdění, cihelné zdivo, vyzdívka
 ~ **beam** vyztužený cihelný překlad
 ~ **panel** zděný panel (*vyráběný ve vvislé poloze*)
 ~ **pattern** vzorování režného zdiva, spárový ornament zdiva
brickworks cihelna
brickyard cihelna
bridal door svatební portál
bridge most; můstek; přemostit, překlenout mostem; překrýt mezeru
 ~ **boat** ponton
 ~ **crane** mostový jeřáb
 ~ **deck** mostovka
 ~ **floor** mostní vozovka, mostovka
 ~-**head** předmostí
 ~ **tower** mostní pylon
 ~ **travel** pojezd mostového jeřábu
bridgeboard sedlaná n. sedlová schodnice, (*vyřezávaná*) stupňovitá schodnice; odstavnice (*v pažení*)
bridging přemostění; rozeptření, ztužení zkříženými prkny (*nosníků proti vybočení*)
 ~ **architect** architekt úvodních projektů
 ~ **floor** strop bez průvlaků
bridle trámová výměna; podélník u zdi (*jednořadového lešení*)
 ~ **joint** spoj na čep a rozpor
 ~ **mortise and tenon joint** dvoustranné přeplátování (*kolmé*)
 ~ **path** jezdecká stezka n. cesta
bridleway jezdecká stezka n. cesta
brief náčrt, nástin; výtah z pozemkové knihy; projektový úkol; poptávka, záměr (*požadavky investora na výstavbu*)

bright bolt přesný šroub
brightness jas, lesk; světlost, intenzita (*barvy*)
brilliance jas, lesk (*laku*); barevná výraznost
brilliant polish zrcadlový lesk
Brinell hardness tvrdost podle Brinella
bring to grade vyrovnat (*plochu*), srovnat do roviny
bringing forward vyspravení, vytmelení (*před nátěrem*)
briquet(te) malá doplňková cihla; lisovaná tvárnice
brise-soleil slunolam
Bristol-board kladívkový papír
British britský
 ~ **Standard** britská technická norma
 ~ **Standard Institution** Britský normalizační úřad
 ~ **Standard Withworth Thread** Withworthův závit podle britské normy
 ~ **thermal unit (BTU)** britská tepelná jednotka, jednotka energie, jednotka práce (*1,055 056 kJ*)
brittle křehký
broach protahovák; špičatý sekáč, špičák (*kamenické dláto*)
 ~ **post** věšák (*věšadla*); hrotnice (*věžového krovu*)
 ~ **roof** stanová střecha, jehlancová střecha
 ~ **spire** průniková věžní střecha (*průnik osmibokého a čtyřbokého jehlanu*)
 ~-**stop** ozdobné ukončení zkoseného rohu
broad široký
 ~-**flanged beam** širokopřírubový nosník
 ~-**gauge** širokorozchodný
 ~ **leaved** listnatý (*strom*)
 ~ **stone** tesaný kámen, kvádr
 ~ **tool** široké kamenické dláto, rýhovačka
 ~ **tooling** rýhování, šálírování, rázování
broadcasting booth kabina rozhlasového reportéra
broadleaf tree listnatý strom
broadstep odpočívadlo (*přímého schodiště*)
broadway široká ulice, hlavní třída (*US*)
brodery okrasný záhon
broiler gril

broiler house drůbežárna pro brojlerý
broken lomený; zlomený; rozdrcený; přeru-
 šovaný

~ **and dotted line** čerchovaná čára

~ **arch** lomený oblouk

~ **colour** lomená barva, míchaná barva

~ **end masonry** zdivo ze šikmočelných
 haklíků

~ **joints** posunuté spáry („na vazbu“)

~ **line** přerušovaná čára (*čárkovaná, čercho-
 vaná*)

~ **out section** místní řez

~ **pediment** prolomený fronton (*archit.*)

~ **pitch roof** střecha s lomeným hřebenem

~ **rib** protínané kroužené žebro (*gotické*)

~ **rock** lomový kámen

~ **section** částečný řez; nepravidelně přeru-
 šený řezopohled

~ **stone** štěrk (*drcený*)

bronze bronz; bronzově zbarvit

~ **plate** galvanicky bronzovat

~ **tinted glass** sklo s napařeným bronzem,
 pobronzované sklo

brooder (house) odchovna s umělými kvoč-
 nami, líheň

broodmare barn stáj pro klisny

broom closet úklidová komora, skříň na
 čisticí potřeby

broom(ed) finish povrch zdrsňený koštětem
brooming zametání; roztřepení (*tlučeného
 konce*); roztłoukání (*hlavy piloty*)

brown(ing) coat střední vrstva (*třívrstvé
 omítky*)

brownfield stávající stavební pozemek (*k re-
 vitalizaci*); (*chemicky*) znečištěné staveniště

brownstone hnědý pískovec

browser window okno prohlížeče (*výp.*)

browsing shelf police pro volný výběr
(v prodejně)

brush kartáč; štětka, štětec; kartáčovat,
 natírat štětkou

~ **grainer** (*štětec*) uhlazovák

~ **graining** žilkování, fládrování

~ **seal** n. **weatherstrip** kartáčové těsnění
(dveří)

~ **welt** kartáčové těsnění okna

brushing out roztírání

Brusselization bruselizace (*s nahodilými
 věžáky apod.*)

Brutalism brutalismus (*archit.*)

bubble bublina; vodováha

~ **fountain** bublinová kašna, nádrž s umělým
 pramenem

bubbler bublající vodotrysk, bublinová
 kašna

buck zárubeň; slepý rám, osazovací rám

~ **frame** tesařská zárubeň

bucket vědro, kbelík, koreček, lopata; lžíce
(bagru); koš

~ **crane** drapákový jeřáb, lopatový jeřáb

~ **dredger** korečkové plovoucí rypadlo

~ **wheel excavator** korečkové kolové rypad-
 lo, kolesové rypadlo

buckle spona; vybočení (*při vzpěru*); spínat;
 vyboulovat

buckling vyboulení, vybočení (*při vzpěru*);
 vzpěr

~ **load** kritické břemeno

~ **stress** napětí ve vzpěru; namáhání na vzpěr

bucrane n. **bucranium** motiv volské lebky
(v metopě), bukranion (*archit.*)

budget rozpočet

~ **constraint** omezení rozpočtem

~ **cut** snížení rozpočtu

~ **figures** rozpočtové výdaje

~ **item** položka rozpočtu

~ **price** rozpočtová cena

budgeting rozpočtování

buff leštička, leštící kotouč; žlutohnědá
 barva; leštit (*kotoučem*)

buffalo box uzavírací ventil

buffed leštěný

buffer nárazník, tlumič; (*vegetační*) hluková
 clona

~ **stock** mezisklad

~ **store** vyrovnávací sklad

~ **zone** izolující zóna, ochranná zóna (*atomo-
 vé elektrárny*)

buffet bufet; švédský stůl; servírovací stůl
(US)

buffing leštění

buffing wheel látkový lešticí kotouč

buggy malý nákladní vozík stavební kára, „japonka“

build stavět, budovat

~ **and burrow** současné stavění nad i pod přízemím (*např. výkopy*)

~ **in** vestavět, vsazovat, vmontovat; zapouštět; zastavět; uzavřít budovami

~ **in brick** zdít

~ **span by span** stavět po polích

buildability realizovatelnost stavby

buildable vhodný k postavení, realizovatelný

builder stav(b)ař

builder stavební podnik; autorizovaný stavební inženýr, stavitel, zhotovitel, podnikatel staveb

builder's stavební, (*určený*) pro stavitelství

~ **finishing hardware** stavební kování

~ **ladder** (*jednoduchý*) žebřík

~ **level** zednická vodováha, svahoměrná vodováha

~ **staging** těžké sloupové lešení

~ **tape** svinovací měřické pásmo

~ **yard** stavební dvůr

building budova, pozemní stavba; výstavba, stavění, budování; stavební

~ **act** stavební zákon

~ **alignment** stavební čára

~ **and construction authorization** oprávnění k provádění staveb

~ **and construction trade school** stavební učňovská škola

~ **and loan association** bytové družstvo, stavební úvěrový spolek

~ **area** stavební území, zastavěná plocha; plocha podlaží (*včetně stěn*)

~ **authority** stavební úřad

~ **ban** stavební uzávěra

~ **blocks** tvárnice, kvádry

~ **bridging gap** přemostění domem, průjezd (*domem*), průchod, stavba nad průchodem

~ **certificate** stavební povolení

~ **certifier** schvalovatel stavby

~ **clearance** vyklizení stavby

~ **code** stavební řád, stavební předpisy

~ **commissioning** předávací kontrola funkčnosti stavby

~ **construction** stavební konstrukce, pozemní stavitelství; stavění, provádění staveb (*US*)

~ **construction documents** dokumentace pro provádění stavby

~ **construction drawings** dokumentace pro provádění stavby, projekt pro realizaci stavby

~ **construction technical school** stavební průmyslová škola

~ **construction technology college** stavební průmyslová škola

~ **contractor** stavební podnikatel, stavitel, zhotovitel stavby, dodavatel stavby

~ **control** stavební dohled (*státní*)

~ **control officer** státní stavební dohled

~ **control system** systém ovládání funkcí stavby

~ **cost** stavební náklady

~ **coverage** poměrná zastavěná plocha (*v procentech pozemku*)

~ **credit** stavební úvěr

~ **cube** obestavěný prostor

~ **density** hustota zastavění

~ **department** odbor výstavby (*obce*)

~ **design study** studie stavby

~ **development** výstavba

~ **drain** ležatá domovní kanalizace

~ **element** stavební díl (*složený z konstrukcí*)

~ **enclosure** plášť budovy

~ **envelope** vnější plášť budovy

~ **fabric** (*nosný*) konstrukční systém (*budovy*), nosná konstrukce budovy

~ **frame** patrový rám, skelet budovy

~ **ground** území určené pro výstavbu, stavební pozemek

~ **handover** předání stavby (*klientovi*)

~ **hardware** stavební kování

~ **in** zabudování, vestavění, vestavba

~ **information modeling (BIM)** informační model budovy (*digitální*)

~ **inspector** stavební inspektor (*místní správy*)

- ~ **journal** stavební deník
- ~ **labour force** stavební dělníci
- ~ **land** území určené pro výstavbu, stavební pozemek, staveniště
- ~ **licence** stavební povolení, povolení ke stavbě
- ~ **line** stavební čára; hlavní polohová čára
- ~ **log** stavební deník
- ~ **log book** stavební deník
- ~ **machine** stavební stroj
- ~ **notice** ohlášení začátku stavění
- ~ **official** stavební inspektor (*US*)
- ~ **operations** stavební práce
- ~ **operative** dělník základní stavební výroby
- ~ **order** stavební řád; zadání stavby
- ~ **paper** stavební papír, izolační papír; asfaltovaná lepenka
- ~ **part** stavební dílec
- ~ **pattern** zastavovací útvar, (*urbanistický*) způsob zastavění
- ~ **permission proceedings** stavební řízení
- ~ **permit** stavební povolení
- ~ **permit proceedings** stavební řízení
- ~ **permit process** stavební řízení
- ~ **plan** zastavovací plán
- ~ **plot** stavební pozemek
- ~ **preservation notice** (*místní*) výnos o ochraně stavební památky
- ~ **program(me)** plán výstavby, stavební záměr, investiční záměr
- ~ **promoter** stavební investor
- ~ **restriction lines** vymezující stavební čáry
- ~ **restriction zone** zóna stavebního omezení
- ~ **scheme** stavební záměr, plán výstavby
- ~ **services** technická zařízení budov, vybavení budov instalacemi
- ~ **setback** odstup stavební a uliční čáry
- ~ **sewer** kanalizační přípojka
- ~ **shell** (obvodový) plášť budovy
- ~ **site establishment** zařízení staveniště
- ~ **specification** technická zpráva, technický popis (konstrukcí)
- ~ **structure(s)** stavební konstrukce; konstrukce (*objektu pozemního stavitelství*)
- ~ **subdrain** odvodnění pod kanalizací (*přes čerpadlo*)
- ~ **subsystem** stavební díl
- ~ **supervision** stavební správa, stavební dozor
- ~ **supervision officer** státní stavební dohled
- ~ **supply store** prodejna stavebnin
- ~ **surveyor** technická správa budov (*ekon.*), stavební dozor(ce)
- ~ **team** účastníci stavby (*včetně klienta a místní správy*)
- ~ **technology** provádění staveb, realizace staveb
- ~ **thermal engineering** stavební tepelná technika (*teorie*)
- ~ **use type** druh budovy podle účelu
- ~ **volume** obestavěný prostor, kubatura (*objektu*)
- ~ **warrant approval** obecné schválení (*z hlediska dodržení norem*)
- ~ **yard** staveniště
- ~ **zone** stavební území
- built** postavený, sestavený
- ~ **environment** vybudované prostředí
- ~ **in** vestavěný, zabudovaný, instalovaný; vetknutý; zapuštěný
- ~ **in beam** vetknutý nosník
- ~ **in chimney** komín ve zdi
- ~ **in clothing unit** vestavěný šatník
- ~ **in conduit** zazděná trubka, zazděné potrubí
- ~ **in cupboard** vestavěná skříň; zděná skříň, skříňová šatna
- ~ **in end** vetknutý konec
- ~ **in flight** vetknuté schodiškové rameno (*do zdi*)
- ~ **in furniture** vestavěný nábytek, zabudovaný nábytek
- ~ **in gutter** lůžkový žlab
- ~ **in lighting** zapuštěné osvětlení, zapuštěné osvětlovací těleso
- ~ **in oven** trouba v kuchyňské lince
- ~ **in spacer** distanční výčnělek (*obkládačky*)
- ~ **in step** zapuštěný schůdek (*u bazénu*)

~ins vestavěný nábytek, zabudovaná zařízení
 (součást nemovitosti)
 ~land zastavěné území, zastavěná oblast
 ~on gallery pavlač
 ~to-suit zakázkový (objekt)
 ~up vybudovaný, zastavěný; navařený;
 kompozitní, vrstvený, spojovaný ze zá-
 kladních prvků (archit.)
 ~up area intravilán, zastavěné území
 ~up beam složený dřevěný nosník
 ~up box section truhlíkový složený průřez
 (dřevěný)
 ~up door frame skládaná zárubeň (z profilů)
 ~up girder průvlak ze sružených fošen,
 průvlak složeného průřezu
 ~up roof střecha s obráceným pořadím
 vrstev, obrácená střecha
 ~up roofing vrstvená (lepenková) krytina,
 krytina z asfaltovaných pásů
 ~up roofing nail hřebík do krytiny, lepenkáč
 ~up section svařený profil, svařenec
 ~up solid section (dřevěný) složený průřez,
 prut složeného průřezu
 ~up stair horse stupňovitá dřevěná schod-
 nice
 ~up structure složená konstrukce, členěná
 konstrukce
 ~up volume obestavěný prostor
 bulb žárovka; baňka; cibule (rostliny)
 ~angle section úhelník s hlavičkou
 ~flat stiffener „hlavičková“ výztuha
 ~of level libela
 ~of pressure tlaková „cibule“
 ~of stress „cibule“ napětí
 ~pile pilota s rozšířenou patou
 ~tee T-profil s trubkou (na stojině)
 bulbous dome cibulovitá báň
 bulge vyboulení, výduť; vyboulovat se;
 vytlačovat
 bulk množství, objem; (velký) rozsah; obesta-
 věný prostor, objem budovy; volně sypat
 ~batcher objemový dávkovač
 ~cement volně ložený cement
 ~compound tmel v zásobníku

~density objemová hmotnost, (u volně
 sypaných látek) sypná hmotnost
 ~excavation plan výkres celkových výkopů
 ~feed hopper zásobník krmiva
 ~handling equipment dopravník na sypký
 materiál
 ~insulation izolace vrstvou (materiálu)
 ~material sypaný materiál, sypký materiál
 ~modulus objemový modul přetvárnosti,
 modul objemové pružnosti
 ~of a building obestavěný prostor budovy
 ~regulations předpisy o výšce zastavění
 ~sealant tmel, kyt, těsnění (špachtli, pistoli)
 ~specific gravity měrná objemová tíha
 ~weight sypná tíha, objemová tíha
 bulkhead přepážka; nábrežní zeď, upínací
 hlava (u předpjatého betonu); (technická)
 střešní nástavba; hledištní zeď (mezi pořá-
 dímí) zvýšený (lomený) podchod
 ~gate provizorní hrazení, nouzový uzávěr
 bulking nakypření (hornin), nabývání objemu
 bull header zaoblená parapetní cihla (tvárnice);
 vazák nastojato (na delší hraně)
 bull-nose zaoblený, se zaoblenou hranou
 bull-nose starting step zatočený nástupní
 stupeň
 bull-nose trim tile zaoblená obkládačka
 bull-point sekáč
 bull stretcher běhoun nastojato (s plochou
 v lici)
 bulldog clip (stropní) kotevní úchytká
 bulldog plate ozubený hmoždík (dřevěného
 spoje)
 bulldoze shrnovat n. odstraňovat (buldozerem)
 bulldozer čelní shrnovač, buldozer
 bullen pazdří
 bullet catch kuličková sklapka n. západka
 bullet-head nail hřebík s půlkulovou hlavou
 bullet-proof neprůstřelný
 bulletin vývěsní tabule (GB); silniční bill-
 board (US)
 bulletin board vývěska, nástěnná deska,
 nástěnka
 bullfinch vysoký živý plot
 bullion (vitrážový) skleněný kotouč

~ **caulking** olověné těsnění (*vitráže*)
bullnose awning košová markýza
bullnose edge zaoblený pokos
bullnose step stupeň s čtvrtkruhovým čelem (*nástupní*)
bull's eye kruhové okno n. otvor; (*vitrážový*) skleněný kotouč
bull's eye level krabicová libela
bull's eye spirit level kruhová vodováha
bulwark val; bašta; opevnění, ochranná zeď; kamenné zdivo ztužené kulatinou
bump náraz, otřes
~ **map** vyjádření struktury povrchu, mapa struktury povrchu (*výp.*)
~ **out window** arkýřové okno (*prodejní*)
bumper hook (*kombinovaný dveřní*) věšák s nárazníkem
bumping tepání, bombování
bun pazdeří
bunched složený, stažený (*dveře, mříž*)
bund hráz(ka) (*kolem skladovací nádrže*), val, lavička
bund wall ochranná stěna, záchytná stěna (*kolem nádrže*)
bundle svazek
bundle of bars skupinová vložka (*výztuže*)
bundled tube prostorově sdružené tubusy (*výškové budovy*)
bung čep, zátk; zazátkovat, ucpat
bungalow přízemní dům s verandou (*samo- statně stojící*); chata, srub
~ **court** chatová osada (*se společným příslu- šenstvím*)
~ **siding** opeření, přesahované pobíjení
bunk palanda
bunker zásobník, bunkr; jímka; bankr (*v golfu*)
bunkhouse ubytovací stavení, noclehárna (*např. v táboře*)
bunting vlajkosláva, vlajková výzdoba
burden břemeno, tíha, zatížení; režie, režijní náklady
bureau veřejný úřad; psací stůl (*GB*); prádel- ník (*US*); toaletní stolek (*US*)
bureau de change směnárna

~ **cabinet** sekretář (*skříňový*)
~ **cabinet-mound** mohyla
burgage plot proužek pozemku
burgher house měšťanský dům
burglar alarm poplašné zařízení (*proti vloupání*)
burglar-proof (*bezpečný*) proti vloupání
burgviate purkrabství (*palác*) (*archit.*)
burgus předhradí, osídlení před hradem
burial-ground hřbitov, pohřebiště
buried zasypaný zeminou (*konstrukce*), zem- ní; vedený pod povrchem (*pod omítkou apod.*)
buried basement zapuštěný suterén
buried services zemní inženýrské sítě
burlap hrubá tkanina (*konopná, jutová apod.*); pytlovina, plachtovina
burn off odstraňovat plamenem (*starý nátěr*), opalovat
burned clay pálený jíl (*cihlářský*)
burned lime pálené vápno
burning off opalování, odstraňování pále- ním (*starého nátěru*)
burnish leštit, hladit
burnisher leštičko, hladítko; tlaková leštička
burnt clay block keramická tvárnice, cihelná tvárnice
burr pokroucené vlákno (*nádoru, oček*) (*dřev.*); otřep; bruska otvorů; odstraňovat otřep
burst větev n. květ (*lustru*)
burst pipe prasknutí potrubí
bursting rozrušování (*potrubí*)
bury zapustit do terénu, zakopat
bus autobus
~ **bay** zastávkový záliv pro autobusy
~ **lane** jízdní pruh vyhrazený pro autobusy
~ **rapid transit** velkokapacitní autobusová doprava (*rychlá*)
~ **station** autobusové nádraží
~ **stop** autobusová zastávka
~ **terminal** konečná stanice autobusu, auto- busové nádraží
bush pouzdro, vložka; průchodka; keř; vysa- zovat keře; opatřovat vložkou, opatřovat průchodkou

~**hammer** pemrlice

bushed nipple nipl, trubka s přechodovými závit

bushing pouzdro, průchodka, přechodová trubka

business premises dům s obchody a kanceláři; provozní budovy

business sign tabule s názvem instituce, nápis (*na budově*)

bust busta

bustle rizalitový přístavek (*výškové stavby*)

busway velkokapacitní autobusová doprava (*rychlá*)

butler's pantry místnost číšníka, ofis

butt styčná plocha; čelo; tupý spoj; hlava piloty; tlustší konec (*dřeva*); spojovat natupo

~ **face** styčná plocha

~ **glazing** lepené zasklení, strukturální zasklení (*hovor*.)

~ **hinge** skrytý závěs, zapuštěný závěs, rovný kloubový závěs

~ **matching** sestavování dýh

~ **splice** styk plechu s oboustrannými příložkami

~ **stile** svislý dveřní vlys se závěsy

~ **strap** styčnice, styková deska; krycí lišta tupého srazu

~ **weld** tupý svar

butted spojený na sraz, spojený natupo

butter ball bočník (*malty na rubu obkládačky*)

butter coat měkká omítka (*pro dř., oblázky*)

butterfly škrticí klapka; skvrna na štuku (*z vápenné hroudy*)

~ **adaptor** stavěcí (*křídlový*) závěs

~ **doors** motýlkové dveře, dvoudílné dveře sklápávané doprostřed (*tvořící tak dva průchody*)

~ **nut** křídlatá matice

~ **reinforcement** diagonální ztužení nad otvorem

~ **roof** střecha se sklony dovnitř

~ **table** stůl se sklopnými deskami (*se vzpěrami*)

~ **valve** klapkový uzávěr (*např. výpusti*)

~ **wall tie** ztužující vložka dvojité zdi (*motýlkového tvaru*)

buttering nanášení (*malty na cihlu, tmelu*)

buttery spíž, sklep

~ **hatch** podávací okénko

~ **room** vinný sklep, komora s alkoholickými nápoji

butting door bezpolodrážkové dveře, bez-falcové dveře

button knoflík, tlačítko; malá závora (*okenní*)

~ **ball tree** platan

~ **head** půlkulová hlava (*šroubu, nýtu*); rozlisovaná hlava

~ **head anchorage** kotvení rozlisovanou hlavou

~ **per-apartment panel** tablo s přímou volbou bytu, adresové tablo (*vchodové*)

buttonwood platan

buttress opěra, opěrný pilíř; opěrák; rizalit

buttressed retaining wall opěrná zeď s pilíři

buttressing pier opěrný pilíř

butyl syntetická pryž

butyl-caoutchouc butylkaučuk

~ **rubber** polyizobutylenová pryž

buzz-saw kotoučová pila, cirkulárka

buzzer bzučák; tovární siréna

by u, při; kolem, podle

~ **eye** od oka

~ **hand** ručně, od ruky

~ **lane** ulička

~ **laws** (*místní stavební*) předpisy

~ **pass** obtok, obchvatová komunikace, objezd; objet; vést kolem

~ **pass conduit** obtokové potrubí

~ **passing doors** posuvné dveře se souběžnými křídly

~ **road** vedlejší cesta (*sil.*)

~ **walk** soukromá cesta n. chodník

byatt ližina (*v zastropení výkopu*)

bypass doors dvoukřídlové posuvné dveře (*ve dvou rovinách*)

byre stáj (*zemd.*)

byre with stanchions vazná stáj

Byzantine architecture byzantská architektura

C

C clamp svěrka tvaru C (truhlářská)

C-shape U-průřez

C washer podložka s výřezem tvaru C
nebo U

C/B ratio koeficient nasákavosti (studenou
a vařící vodou)

cab kabina (výtahu, pro řidiče, jeřábníka); klec

cabana lázeňská chatka, chatová kabina
(u koupaliště), plážová chatka (šatnová)

cabelling kabelová síť, kabeláž

caber and mote palisáda s hliněným záhozem

cabin kabina, budka, převlékárna; rekreační
chata (US); staveništní kancelář

~ **hook** stavěč křídla (hákový)

cabinet pokojík; pracovna; skříň(ka), (s poli-
cemí, zásuvkami); vitrína, kredenc (US)

~ **axometry** kabinetní axonometrie

~ **drier** skříňová sušárna

~ **finish** deštění, táflování

~ **furniture** skříňový nábytek

~ **maker** nábytkový truhlář, umělecký
truhlář

~ **oblique view** kosoúhlé promítání, šikmé
promítání

~ **partition** skříňová příčka

~ **scraper** truhlářská škrabačka, cidlina

~ **shop** truhlářská dílna

~ **stand** skříňový podstavec

~ **wall** skříňová stěna, skříňová příčka

~ **window** vystupující okno

~ **work** nábytkové truhlářství, umělecké
truhlářství; vestavěný nábytek

cabinetry nábytkové truhlářství; skříňový
nábytek

cable kabel, lano; hůlka (v kaneluře) (archit.)

~ **attachment** lanová koncovka

~ **box** kabelová spojka (krabicová)

~ **car** lanovka; kabina lanovky; vůz pozemní
lanovky

~ **carriage** kočka lanového jeřábu

~ **dredger** kabelový bagr, lanový bagr

~ **duct** kabelovod (z tvárnic), kabelový
kanálek

~ **excavator** lanové lopatové rypadlo

~ **floor trunking** podlahová vkladací lišta (el.)

~ **lattice** lanová mřížovina, lanová příhrado-
vina

~ **layer** bezryhový pokladač kabelů

~ **laying** kladení kabelu, stavba vedení kabelu

~ **lift** lanový výtah

~ **moulding** provazcový vlys (archit.)

~ **net cooling tower** lanová chladicí věž

~ **planter** n. **plow** bezryhový pokladač kabe-
lů (n. potrubí)

~ **pulley** lanová kladka, lanovnice

~ **railway** lanová dráha, kolejová lanovka

~ **roof** lanová střecha

~ **shoe** kabelová koncovka

~ **stayed** zavěšený, lanový, kabelový

~ **stayed bridge** zavěšený most (na šikmých
táhlech)

~ **supported bridge** zavěšený most

~ **supported roof** lanová střecha

~ **truss** lanový příhradový nosník

~ **tubing** trubka kabelovodu

~ **TV** kabelová televize

~ **way** viz **cableway**

cabled fluting kanelura s hůlkami (archit.)

cableway visutá kabinová lanovka

cabling provazcový obloun (archit.), hůlky,
prvek tvaru lana (archit.)

cabriole leg tvarovaná ozdobná noha
(nábytku)

cadaster of real estates katastr nemovitostí

cadaster of real property katastr nemovitostí

cadastral pozemkový, katastrální

cadastral records katastrální operát

~ **land register** pozemkový katastr

~ **map** katastrální mapa

~ **survey** katastrální mapování

cadastre katastr; pozemková kniha

cadastre of lands pozemkový katastr

cadastre of real estates katastr nemovitostí

cadmium plating kadmiování (galvanické)

cafe door(s) dvoukřídlové kývavé dveře
(lehké, barové)

cafeteria restaurace se samoobsluhou; re-
staurace s kavárnou, bufet, jídelna, kantýna

café n. **cafe** kavárna; restaurace (*levná, lido-vá*) (GB); noční lokál, bar (US)
café restaurant restaurace s kavárnou
cage kabina, klec (*výťahu, těžní*); koš na střeš-ní vpusti; ochranný koš (*žebříku*)
 ~ **battery** klecová baterie (*zemd.*)
 ~ **box** klec (*nákladního výťahu*); klecová skříňka
caged ladder žebřík s ochranným košem
caging kostra obkladu (*kolem sloupu apod.*)
cairn mohyla (*z nakupených kamenů*)
caisson keson, potápěcí zvon; stropní kazeta
caisson disease kesonová nemoc
caking usazování pigmentu
calandria shell plášť těžkovodní nádoby
calc sinter sintr, travertin
calcerous vápnitý, vápenatý, obsahující vápno
 ~ **sinter** sintr, travertin
calcimine bílicí vápno, pačok, klišovka; bílit vápnem
calcination kalcinace, žíhání, pražení, pálení
calcium silicate board vláknocementová deska
calcium silicate brick vápenopísková cihla
calefactory vytápěná klášterní síň
calendered kalandrovaný, válcovaný
calf dozer malý buldozer
calf nursery odchovna telat
calf pen box pro tele, teletník
calfhouse n. **calfshed** teletník
calibre kalibr, světlý průměr
calidarium kalidarium, starořímská lázeň
caliduct teplovod
calk temovat, utěšňovat styk spáry (*konopím*)
calking temování, tmelení, těsnění
call volat; vyvolávat
 ~ **bell** volací zvonek, návěštní zvonek, po-plašný zvonek
 ~ **box** telefonní budka
 ~ **button** přivolávací tlačítko; hotelový zvonek
 ~ **for bids** výzva k podání nabídek
 ~ **for tender** výzva k podání nabídek
 ~ **minder** telefonní záznamník

~ **point** hlásič (*požární*)
 ~ **room** svolavatelna (*sportoviště*)
callipers obkročné hmatadlo, posuvné měřtko
callout poznámka (*na odkazové čáře*), popiska
caloric receptivity tepelná jímavost
calorific výhřevný, kalorický
 ~ **conduction** tepelná kondukcce, vedení tepla
 ~ **conductivity** tepelná vodivost
 ~ **power** výhřevnost
 ~ **power room** výměníková stanice
calorifics tepelná technika, nauka o teple
calorifier výměník tepla; zásobníkový ohří-vač vody
calotte kalota (*úseč klenuté bány*) (*archit.*); vrchlík
camber převýšení, vzepětí (*oblouku, nosní-ku*), převyšovat (*oblouk, nosník*); ohýbat, prohýbat se (*vzhůru*)
 ~ **arch** rovný cihelný překlad s obloukovým rubem
 ~ **rod** vzpínadlo, táhlo pod nosníkem
cambered převýšený (*klenba*), vyklenutý
came olověný profil (*vitráže*)
cameo window oválné okno
camera malá místnost, komora
camera monitoring system monitorovací systém, kamerový systém
camera platform plošina pro kameru (*tele-vizní*)
camp kemp(ink)
 ~ **ceiling** podhled s postranními náběhy
campanile kampanila, (*samostatná*) zvonice
campfire táborové ohniště
camping site n. **campsite** n. **campground**
 kemp(ink) n. kempink tábořiště
campus školní areál (*zejména vysoké školy nebo koleje*); areál velké společnosti; ne-mocniční areál
canal (*plavební*) kanál; žlab, drážka
 ~ **street** ulice s (*plavebním*) kanálem
canalis (*jónské*) řečiště, kanalisa (*archit.*)
canalization stavba (plavebních) kanálů, regulace, splavnění (*toku*)

candelabra n. **candelabrum** (*velký*) členitý svícen; ozdobný sloupek, profilované žebro (*archit.*)

candle power svítivost; kandela

cane rákos, třtina; plést z rákosu

cane bolt vratová zástrč (*tvaru L*)

~ **insert** výplet (*sedacího nábytku*)

canephora kanefora

canning boulení (*plechu*)

cannular trubkový

canon kánon

canopy baldachýn, nebesa (*archit.*); markýza,

stříška, plátěná sluneční clona (*výkladce*);

klenba korun, porostní clona

~ **bed** postel s nebesy

~ **doors** vyklápěcí vrata

~ **exhaust hood** střešovitý sací nástavec, střešovitý odsávací zákryt

~ **top** stínící střecha, skládací střecha, stahovací střecha, markýza

cant úkos, náběh; zkosit (*hrany*); naklonit; hranit; zkosený; nakloněný

~ **bay** trojhranný rizalit s oknem

~ **board** úžlabní prkno

~ **brick** zešíkmená cihla (*45°*), pokoska

~ **moulding** plochá lišta, plochý článek

~ **strip** oplechování u zdi, lemování plechem; vodorovná námětková lať (*okapu*)

~ **window** zkosené arkýřové okno

canted zkosený

canted column sloup mnohoúhelníkového průřezu

canted side-bank natočená krajní řada (*sedadel*) (*div.*)

canted wall šikmo připojená zeď

canteen (*závodní*) jídelna, kuchyně; (*student-ská*) menza, kantýna

cantilever konzola, konzolový nosník; převíslý konec; přechínat

~ **assembly** letmá montáž (*mostu*)

~ **beam** nosník s převíslým koncem

~ **bridge** konzolový most, most s kloubově vloženým polem (*Gerberův nosník o třech polích*)

~ **erection** letmá montáž, visutá montáž (*mostu*)

~ **footing** ztužující pás od nesouměrné patky (*k sousední*)

~ **frame** rám s konzolami; rám s krakorci

~ **method (of construction)** letmá montáž (*mostu*)

~ **rafter** konzola nesoucí krajní krokev (*přes štít*)

~ **retaining wall** úhelníková opěrná zeď

~ **step** vetknutý stupeň

~ **wall** konzolová stěna (*opěrná*)

canting strip šikmý sokl (*pro odstřík vody*)

canton nárožní pilastr, zdobené nároží, armování nároží (*archit.*)

canvas plachtovina, stanové plátno

cap čepička, uzávěr; krycí deska (na zídce); hlava výpažnice, čepce beraněné piloty;

hlavice (*sloupu*); patice (*žárovky*); kryt (*klíčové dírky*); krýt, (*nahoře*) zakončovat

~ **and finial** hrotnice

~ **flashing** dilatační lišta nad plechovým lemováním; dilatační klobouček

~ **line** horní dotažnice

~ **nut** uzavřená matice, převlečná matice

~ **roll** plechová krytina (*na latě*)

~ **screw** šroub s hlavou, šroub k zašroubování (*bez matice*)

~ **sheet** vrchní izolační pás

~ **stone** vrchní kámen, závěrný klenák (*klenby*)

~ **tile** lištová obkládačka, podélně zaoblená obkládačka

capacity insulation tepelná jímavost

capacity of absorbing heat tepelná jímavost

capex investiční náklady (*hovor.*)

caphouse nástavba (*nad schodištěm*)

capillary (tube) kapilára, vlasečnice

~ **ascension** n. **rise** kapilární vzlinavost

~ **break** izolace proti vzlinání vlhka

~ **groove** mezera proti kapilárnímu vzlinání

~ **moisture** vzlinající vlhkost

capital hlavní město; hlavice (*sloupu*), koruna (*pilíře*); kapitál (*investice*)

~ **building cost** investiční náklady

~ **construction** investiční výstavba

~ **consumption allowance** odpis
 ~ **recovery factor** faktor návratnosti investice
 ~ **works** investiční výstavba
capitol budova státní legislativy
caponiere kaponiéra
capped butt závěs (*křídla*) s krytem šroubů
capped edge krytá stojatá hrana (*plechu*)
capping vrchní překrytí spáry n. vrstvy;
 zákryt latě (*plechové krytiny „na latě“*);
 krytnice (*beztmelé zasklení*)
 ~ **section** krycí profil (*spáry*)
capslide protažení střechy (*nad menší
 přístavbou*)
capstone závěrný klenák
capsule buňka, prostorový prvek, prostoro-
 vý dílec
capsule pipeline potrubní pošta
captain's walk dekorativní článek nad
 oknem
caption popis, legenda, poznámka (*na
 výkrese*)
captive roznýtovaný; roznýtovací (*šroub, kolík*)
captive screw neztratitelný šroub (*dvoudílný
 n. roznýtovaný*)
car vůz, automobil; vagon (*železniční*) (*US*);
 kabina, klec výtahu (*US*)
 ~ **charging station** nabíjecí stanice (*elektric-
 kých vozidel*)
 ~ **control station** stanice technické kontroly
 (*vozidel*)
 ~ **door** dveře výtahové klece
 ~ **ferry** trajekt pro auta
 ~ **lifting frame** zvedák aut (*hydraulický*)
 ~ **loading bay** n. **platform** rampa pro naklá-
 dání zboží do aut
 ~ **park kiosk** budka obsluhy parkoviště
 ~ **park(ing)** parkoviště (*automobilů*)
 ~ **platform** plošina výtahové klece
 ~ **repair service** autoopravna
 ~ **shed** přístřešek pro auta, garáž; vozovna
 ~ **showroom** autosalon
 ~ **tipper** výklopník
 ~ **wash** mycí linka (*aut*)
caravan obytný přívěs, maringotka

caravan park karavanní kempink (*bez
 tahačů*)
carbon monoxide detector detektor oxidu
 uhelnatého
carbon steel uhlíková ocel
carbonized plamenem opalovaný (*dřevo*)
carborundum saw karborundová drážková
 pila
carcase n. **carcass** kostra, rám, nosná část;
 korpus (*u nábytku*); hrubá stavba
card štítek, karta
 ~ **access control** vstup na kartu (*magnetickou*)
 ~ **plate** jmenovka, rámeček pro jmenovku
 ~ **rack** lístkovnice, kartotéka
 ~ **room** karetní herna
 ~ **tray unit** lístkovnice
cardboard lepenka, karton
 ~ **base** podkladní lepenka (*pod plechovou
 krytinu*)
care of ancient monuments péče o staro-
 věké památky
care of historic buildings péče o památkové
 stavby
care-service home dům s pečovatelskou
 službou
caretaker's flat n. **lodge** byt správce n.
 domovníka
cargo building n. **terminal** odbavovací
 budova pro zboží (*let.*)
cargo railway station nákladové nádraží
carillon (*věžní*) zvonkohra
carnarvon arch překlad na konzolách (*archit.*)
carnuba wax palmový vosk
carousel karuselový pás (*pro třídění nebo
 výdej zavazadel*) (*let.*); kolotoč (*US*); karuse-
 lový, otáčecí
carousel server karuselový výdej jídel
carpenter tesař; tesař a truhlář (*US*)
Carpenter Gothic neogotika z dřevěných
 prvků
carpenters nippers štípací kleště
carpenter's pencil tesařská tužka
carpentry tesařství, tesařská práce; nosné
 dřevěné konstrukce
carpentry pencil tesařská tužka

carpet koberec

~ **bar** klepadlová tyč na koberce

~ **beating bar** klepadlo na koberce

~ **court** dvorec s kobercovým povrchem

~ **float** textilní hladítko, plstěné hladítko

~ **gripper** kobercová lišta (*s háčky*)

~ **padding** podložka koberce

~ **plate** kobercová lišta

~ **switch** podlahový spínač, náslapný spínač, spínací rohož (*automatických dveří*)

~ **tile** kobercová dlaždice, lepený kobercový dílec

~ **(-tack) strip** kobercová lišta (*přibíjená*)

carpeting kobercovina, látka na koberce; krycí vrstva, povrchová vrstva

carport přístřešek pro osobní automobil, polozavřená garáž, krytá odstavná plocha (*individuálního stání automobilu*)

carrelage ozdobná dlažba

carriage vozidlo, vůz, osobní železniční vůz; kanalizační trubka; pomocná střední schodnice

~ **and wagon shop** vozové depo

~ **bolt** vratový šroub, kočárový šroub

~ **by land** pozemní komunikace

~ **drive** příjezdová cesta, příjezd

~ **road** viz **carriageway**

carriageway jízdní pás (*s pruhy*); vozovka, polní cesta

carrier nosník; opora, podpěra

carrier channel hlavní nosník podhledu

carrier rail nosníková tyč (*podhledu*)

~ **out** provádět, realizovat (*stavbu*)

~ **up** vyzdít do dané výšky

carrying nosný, podpěrný

cart dvojkolový ruční vozík, kára, dvoukolák, nákupní vozík

~ **road** n. **cart-way** vozová cesta, polní cesta (*neupravená, neštěrkovaná*)

cartesian dimensioning souřadnicové kótování

cartoon předloha na kartonu (*k obkreslení na stěnu*)

cartouche kartuše (*archit.*); krokevnice; orámování; ornamentální

cartridge kartuše (*ventilu*)

~ **filter** vyměnitelný filtr (*bazénu*)

~ **hammer** nastřelovací pistole

~ **hammer fixing** nastřelování, vstřelování; upevňování nastřelováním

~ **paper** rýsovací papír, kladívkový papír

~ **tool** vstřelovací pistole

cartulary pozemkový archiv, pozemkové knihy

carve vyřezat, vytesat, (*např. řezbami*)

carving řezání; řezbářská práce; sochařská práce; rytina

~ **table** (*samoobslužný porcovací*) bufetový stůl, švédský stůl

caryatid karyatida (*archit.*)

case pouzdro, skříňka, kryt (*např. zámku, motoru*); vitrína; rám výsuvného okna (*s protizávažím*); obkládat (*např. kameny*)

~ **bay** (*dřevěné*) trámy mezi průvlaky; pole mezi průvlaky

~ **study** příklad řešení, ukázka studie, případová studie

cased obložený

~ **frame** dutý rám (*výsuvného okna*)

casemate výžlabek v gotickém ostění (*archit.*); bunkr se střílnou; (*vojenské*) podzemní prostory

casement křídlo na závěsech

~ **adjuster** n. **stay** stavěč křídla, rozpěra křídla

~ **window** křídlové okno, okno s křídly na závěsech

casework truhlářská práce, nábytkářská práce; stavební zámečnické doplňky (*truhlářských výrobků*)

cash-desk (register) pokladní pult, pokladna

cash dispenser n. **machine** bankomat

cashier's desk pokladní pult

cashpoint bankomat

casing pouzdro, plášť; bednění (*betonářské*); obložení; obložka (*dveřní zárubně*); obruba (*studny*); roubení

~ **knife** tapetářský nůž

~ **pipe** výpažnice

cassoon stropní kazeta, výplň stropní kazety

cast lít; bortit se (*dřevo*); lití, odlitek; odstín (*barvy*); vrhat (*stín*)

~ **basalt** tavený čedič

~ **in-place** monolitický, litý (*beton*)

~ **in-place pile** pilota betonovaná do vrtu

~ **in-place slab** monolitická deska

~ **in situ** litý v místě zabudování

~ **integral(ly)** odlitý vcelku

~ **iron** litina

~ **on site** litý na staveništi, ambulantní prefabrikát

~ **shadow** vržený stín

~ **steel** litá ocel, plávková ocel

~ **stone** betonová tvárnice; umělý kámen (*z drti a bílého cementu*)

~ **stone flag** betonová dlaždice

castella wall stěna s pilovitým půdorysem

castellated s cimbuřím

~ **beam** prolamovaný nosník

castellation cimbuří; vroubkování; drážkování

caster slévač; nábytkové (*rejdivací*) kolečko

casting odlévání; odlitek; betonování

~ (**gypsum**) **plaster** (*štukatérská*) licí sádra

~ **bed** (*lici*) forma

castle hrad; zámek; zámecký

castor viz **caster**

casualting entrance vchod pro hospitalizované

casualty department ambulantní ošetrovna

cat kočka; obléhací věž

~ **eye** drobný suk (*v dřevě*)

~ **face** důlkování štku

~ **ladder** pokrývačský žebřík

~ **walk** přístupová lávka; osvětlovací lávka

catacombs katakomby

catalogues hall hala katalogů (*knihovny*)

catalpa katalpa (*dřev.*)

catalytic project zhodnocující výstavba

Catastrophe architecture dekonstruktivní architektura

catch zachytit; záchytka; západka; sklápka

~ **basket** kalový koš

~ **drain** odvodňovací příkop n. strouha

~ **basin** lapák splavenin, šachta vpusti, kalník, vpusť

catchall komora (*k odkládání předmětů*)

catchment povodí

~ **area** spádové území

~ **gutter** sběrný žlab, jímací žlab

~ **tray** odvodňovací spárová lišta

catenarian arch oblouk řetězovky

catenary řetězovka

caterpillar housenkový pás; pásový

~ **excavator** pásový rypadlo

~ **floor** poddajná železobetonová deska (*na terénu*)

cathead vrátek, naviják

cathedral katedra; trůn

cathedral katedrála, dóm, chrám, biskupský kostel

~ **ceiling** otevřený podhled, viditelný podhled krovu

~ **glass** dekorativní okenní sklo (*umělecké, barevné*), sklo katedrál (*tepané*)

barn stáj

~ **grid** vodorovný rošt v plotě pro obsluhu (*neschůdný pro dobytek*)

~ **pen** ohrada pro dobytek

~ **shed** stáj, chlív

Catherine-wheel window rozetové okno (*s dostřednými „loukotěmi“*)

catslide roof pultová střecha, střecha nad přístavkem

cattle hovězí dobytek

~ **run** výběh pro skot, pastvina

catwalk úzká obslužná chodba n. plošina; (*přehlídkové*) molo, stupínek

caulcole akantová lodyha (*pod korintskou volutou*) (*archit.*)

cauldron kotel na ohřívání (*n. tavení*) asfaltu

caulculus akantový stonek (*korintský*)

caulk temovat, těsnit (*spáry konopím, koudelí apod.*)

~ **weld** těsnící svar

caulking těsnění, temování

~ **chisel** n. **iron** n. **tool** tužlák

~ **gun** spárovací pistole

~ **seam** těsnící šev; spára utěsněná koudelí

causeway silnice na hřebeni hráze, zvýšená cesta na mokré půdě

caustic etch (*ozdobné*) zásadité leptání
cavalier axonometry kavalírní axonometrie
cave jeskyně, kavema; sklípek (*mimo dům*)
 ~-in sesouvání (*zeminy do výkopu*), zával,
 propadnutí půdy
cavea teatron (*div.*)
cavern dutina, kavema, jeskyně
cavetto (moulding) fabion, podbrádka,
 (*archit.*)
cavetto cornice lysis, podbrádka (*archit.*)
cavil kamenická sekýra
caving zával
cavity dutina
 ~ **door** dveře posuvné do pouzdra
 ~ **drain membrane** nopová fólie
 ~ **flashing** (*kondenzační*) plech v dvojité stěně
 ~ **floor** dvojitá podlaha (*s kabelovým prostorem*)
 ~ **resonator** dutinový rezonátor
 ~ **tray** odkapní prostor (*kondenzátu*)
 ~ **wall** dutá stěna, dvojitá stěna
cedar cedr (*dřev.*)
cedar shake n. **shingle** cedrový štípaný
 šindel
cedarwood cedrové dřevo
ceil omítat strop, obkládat strop, podbíjet;
 podhled konstrukce
ceiling konstrukce podhledu (*stropu*); spodní
 plocha stropu (*nad místností*)
 ~ **area lighting** osvětlení plochou stropu
 ~ **boarding** podbíjení stropu
 ~ **bulkhead** úsek sníženého podhledu
 ~ **cabinet** nadedveřní skříňka n. prostor
 (*úložný*)
 ~ **crab** podvěsná kočka
 ~ **fan** stropní ventilátor (*vodorovný*)
 ~ **floor** samonosný podhled
 ~ **height** světlá výška (*místnosti*)
 ~ **joist** nosník podhledu, rákosník (*dřev.*)
 ~ **light** podsvětlik lícovaný s podhledem
 ~ **lighting** lícované stropní osvětlení
 ~ **lighting fitting** nástropní svítidlo
 ~ **membrane** podhledový plášť (*zavěšený*)
 ~-**mounted** nástropní, montovaný k pod-
 hledu

~ **painting** stropní malba (*umělecká*)
 ~ **plenum** prostor nad podhledem
 ~ **runner** horní kotvená lišta (*kostrové příčky*)
 ~ **shower head** stropní sprchová růžice
 ~ **to floor** světlá výška
ceilinged opatřený podhledem
cell kobka, cela; buňka (*základní organizační
 jednotka*); pole mezi žebry
 ~ **ceiling** voštinový podhled, přihrádkový
 podhled
 ~ (**phone**) **tower** telefonní věž
 ~-**vault** sklípková klenba
 ~-**vaulting** sklípková klenba
cella síň (římského chrámu); obytná míst-
 nost (*kláštera*)
cellar suterén (*neobytný*), sklep; podlaží
 s většinou výšky pod terénem (*US*)
 ~ **fungus** koniofora sklepní (*houba*)
cellarage sklepní prostory, podsklepi
cells klauzura
cellular buněčný; buňkovitý, voštinový;
 komůrkovitý
 ~ **beam** prolamovaný nosník
 ~ **block** komůrková tvárnice (*s uzavřenými
 dutinami*)
 ~ **bulkhead** komůrková opěrná stěna
 ~ **concrete** pórobeton, plynobeton
 ~ **decking** trapézový strop zalitý betonem
 (*s plechovým podhledem*)
 ~-**glass** pěnové sklo; (*polykarbonátové*)
 dutinové sklo
 ~ **raft** krabicový n. skříňový základ, komůr-
 kový základ
 ~ **rubber** mechová pryž, porézní pryž
 ~ **steel floor** dutinový ocelový strop
cement cement; pojivo, lepidlo; cementovat,
 zalít cementem; tmelit, lepit; cementový,
 betonový
 ~ **bed** lože z cementové malty
 ~ **blower** stroj na torkretování
 ~-**bonded particle board** cementotřísková
 deska
 ~-**bonded wood-wool slab** dřevocemento-
 vá deska
 ~-**bound** cementem spojený

~ **bound macadam** cementem tmelený makadam
 ~ **court** betonový dvorec (*tenisový*)
 ~ **duct** betonová kabelová tvárnice
 ~ **fondue** rychle tvrdnoucí cement (*hlinitanovápenatý*)
 ~ **grout** řídká cementová kaše, cementové mléko
 ~ **gun** torkretovací dělo
 ~ **in socket** zabetonovaná (*kotevní*) objímka
 ~ **joggle** zálivkový hmoždík, spára s litým perem
 ~ **needle** jehla Vicatova přístroje
 ~ **paste** cementová kaše
 ~ **sand mortar** cementová malta
 ~ **screed** cementový potěr
 ~ **slurry** cementové mléko, cementová voda
 ~ **throwing jet** cementové dělo
 ~ **water ratio** vodní součinitel
 ~ **works** cementárna
cementation cementování; nauhličování; zpevňování; lepení, klížení
cementer pojivo
cementitious spojený cementem, pojivový (*jako cement*)
cenotaph kenotaf
centafold (folding) doors skládací dveře (*s křídly*) v ose
center střed (*US*), viz **centre** (*GB*)
center pole vřetená (*schodů*)
centering skruž, ramenát
centerline střednice
centiare n. **centare** setina aru, čtvereční metr
central středový, ústřední; centrála
 ~ **column** vřetená (*točitého schodiště*)
 ~ **heating** ústřední topení
 ~ **heating boiler** kotel ústředního topení
 ~ **key** centrální klíč
 ~ **mixing plant** ústřední obalovna, ústřední betonárna, míchací centrum
 ~ **moment of inertia** centrální moment setrvačnosti
 ~ **newel** vřetená (*točitého schodiště*)
 ~ **office** ústředna (*telefonní*)
 ~ **stage** hlavní hrací jeviště

~ **vacuum cleaning** ústřední vysavač vzduchu
 ~ **village** středisková obec, střediskové sídlo
centre střed; středisko; ústředí, centrála
 ~ **bit** špulíř
 ~ **feed aisle** střední krmná ulička (*zemd.*)
 ~ **of buoyancy** působíště vztlačkové síly
 ~ **of gravity** těžiště
 ~ **piece** ozdoba středu, ornament uprostřed stropu, stropní střední zrcadlo, stropní střední rozeta
 ~ **pivoted window** kyvné okno
 ~ **punch** důlkovač, důlčik
 ~ **rail** střední okenní příčle (*vodorovná*), dveřní příčle
 ~ **stage** arénové jeviště, centrální jeviště, aréna
 ~ **to-centre (distance)** rozteč, osová vzdálenost; na rozteč
 ~ **viewing angle** úhel hledištní výše
centrefeed towel dispenser zásobník na kompaktní papírové ručníky
centrifugally cast concrete odstředovaný beton
centring skruž, ramenát; podskržení
centroid těžiště
centroidal axis těžišťová osa
centrolinear perspective lineární perspektiva, středové promítání
centrum-hall radnice
ceramic keramický, hrnčířský
 ~ **block** keramická tvárnice
 ~ **enamelled glass** smaltované sklo
 ~ **faced glass** smaltované sklo
 ~ **ink** keramický potisk (*skla*)
 ~ **tile** keramická obkládačka
ceramics keramika
cereals granary obilní sýpka
ceremonial hall aula, slavnostní síň
ceremonial stair reprezentační schody
certificate of completion kolaudační rozhodnutí (*doklad o dokončení*)
certificate of occupancy rozhodnutí o užívání stavby (*kolaudační*)
cesspipe odpadová trubka

cesspit n. **cesspool** žumpa; kotlík (*okapního žlabu*)

chaffboard pazdeřová deska

chafing strip třecí těsnění (*např. okenního křídla*)

chain řetěz; řetězec; spojovat řetězem

~~**and-bucket conveyor** řetězový korečkový dopravník

~~**and-bucket elevator** řetězový korečkový elevátor

~ **block** řetězový kladkostroj

~ **conveyor** řetězový dopravník

~ **dimensioning** řetězové kótování

~ **door-fastener** (*pojistný*) řetěz na dveře

~~**dotted line** čerchovaná čára

~ **lath blind** latková žaluzie (*na skleníky*)

~ **line** čerchovaná čára

~ **pulley** řetězová kladka

~ **riveting** protilehlé nýtování

~ **timbers** ztužení zdi dřevěnými prvky

~ **tongs** řetězový hasák (*na trubky*)

~ **trencher** korečkové rypadlo

~ **winch** řetězový vrátek

chair židle, stolička; podpěrka (*betonové výztuže*)

~~**back** opěradlo

~ **bed** rozkládací křeslo, spací křeslo, křeslo s lůžkovou úpravou

~~**lift** sedačková lanovka

~ **organ** zadní pozitiv (*varhan*)

~ **pad** polštář na sedadlo

~ **rail** dřevěná lišta na stěně (*ve výši opěradla*)

~ **seat** sedák

~ **shell** lisovaná židle (*plastová*)

~ **stairlift** (*jezdící*) schodišťová plošina (*pro pohybové postižené*)

~~**table** židle s pracovní deskou

~ **with writing pad** židle s psací deskou

chairlift schodišťová sedačka; sedačkový výtah (*lyžařský*)

chaiselongue dlouhé křeslo s podnožkou, lehátko

chalet n. **châlet** chata, horská bouda; dům ve švýcarském stylu; letní salaš

chalk křída; označit křídou

~~**line** křídová čára (*šlehnutá šňůrou*)

~ **rail** n. **tray** police na křidu (*pod tabulí*)

chalking křídování (*nátěru*)

chamber komora; dutina (*profilu*)

~~**level tube** komůrková libela

chambered komůrkový

chambranle šambrána (*archit.*)

chamfer úkos, zkosená hrana; zkosit, faze-tovat

~ **plane** hoblík na snímání hran

~ **strip** nárožní spárová lišta

chamfered zkosený (*hrana*)

chamfering zkosení, srážení hran

chamotte šamot

chancel chórová část chrámu; kněžiště, oltářiště

chancer příležitostní dělník

chancery archiv

chandelier lustr

change machine měnič mincí

change order dodatek (*požadavek projektanta potvrzený investorem*); oznámení změny

change-over system přepínací klimatizace (*dvoutrubková vysokotlaká*)

changeroom šatna, převlékárna

changing cubicle převlékací kabina

changing lock zámek na měnitelné klíče

changing room šatna, převlékárna; zkušební kabina

channel kanál, příkop; žlab; profil U (*betonový, ocelový*)

~ **beam** žlabový nosník

~ **block** tvárnice průřezu U, žlabová tvarovka (*překladová*)

~ **drainage** liniová vpust, liniový žlab, odvodňovací žlab (*s mřížkou*)

~ **shape** žlabový průřez

~ **stud** sloupek průřezu U

channelled zapuštěný (*spára*)

channelling drážkování

chantry chapel chrámová kaple, vestavěný kostelík

chapel kaple, modlitebna, kostelík

chapter hlavice sloupu (*archit.*)

chaplet oblounový ozdobný článek (*archit.*)

chapter house kapitulní shromaždiště

chaptrel hlavice přípory, impost (*archit.*)

character aspect ratio poměr šířky k výšce (*písmen ap.*)

character spacing factor činitel vzdáleností písmen, činitel vyrovnání vzdáleností

characteristic detail, podrobnost (*u nákresu*)

charcoal drawing kresba uhlím

charcoal pencil kreslicí uhlí

charge of safety dovolené zatížení, dovolený náklad

chargehand mistr pro dílčí práce

charging basin vsakovací nádrž

charging hopper násypka (*míchačky*)

charnel house karner (*archit.*)

Charpy shock strength pevnost při nárazu podle Charpyho zkoušky

Charpy testing equipment Charpyho měřicí zařízení (*Charpyho kladio*)

chartered architect registrovaný architekt, autorizovaný architekt

chartered planner diplomovaný urbanista

chartered surveyor soudní znalec

charterhouse kartouza

chase drážka, rýha; instalační drážka (*v stěně*); řezat závit

~ **partition** dvojitá příčka s rozměrnou dutinou (*pro vedení potrubí*)

chased opatřený drážkou (*instalační*)

chaser drážkovací fréza; závitová čelist, závitový nůž

château zámek; zámecký

~ **chapel** zámecká kaple

~ **theater** zámecké divadlo

check kontrola, zkouška; dozor; kostka; čtverec; podélná povrchová trhlina (*dřev.*), prasklina; kontrolovat, zkoušet; ověřovat; tvořit trhlínky

~ **angle** truhlářská spára; (*kamenický*) „truhlářský“ spoj

~ **clock** kontrolní hodiny, píchací hodiny

~ **in concourse** odbavovací hala (*let.*)

~ **in counter** n. **desk** přepážka odbavení (*let.*)

~ **in hall** odbavovací hala (*let.*)

~ **lock** stavítko, zajištění zámku

~ **nut** pojistná matice

~ **out (desk)** pokladní ostrůvek

~ **out counter** pokladní pult (*samoobslužné prodejny*)

~ **out stand** pokladní box (*samoobslužné prodejny*)

~ **rail** srazový vlys křídel

~ **room** pultová šatna; úschovna zavazadel

~ **throat** kondenzační drážka (*okna*); drážka proti vztlínání

~ **valve** zpětná klapka, zpětný ventil

checked back na polodrážku (*obklad prkny*)

checker kontrolor; vedoucí statik; odpovědný konstruktér; (*US*) viz **chequer**

checkerboard matching sesazování (*dých*) do šachovnice

checked **plate** plech s oválnými výstupky, slzičkový plech

checking posouzení (*průřezu*); jemné popraskání

checking area kontrolní prostor, zkušební plocha

~ **counter** šatnový pult

~ **floor hinge** podlahový zavírač

~ **locker** úschovni skříňka (*na mince*)

checking turnstile odbavovací turniket

checkout (point) pokladna samoobslužné prodejny; úschovna zavazadel

checkroom šatna (*obecenstva*)

cheek bok, boční stěna, postranice, rameno kliky

cheese head plochá válcová hlava (*šroubu*)

chemical strutter chemická hmoždinka

chemical toilet chemický záchod

chemise neopěrná zeď, obkladová zeď, zděný obklad (*náspu*)

chemist shop drogerie s lékárnou

cheneau ozdoba římsy (*žlabu*)

chequer kostkovaný vzorek, kostkování; mřížové zdivo, kanálkové zdivo

~ **work** šachovnicové uspořádání, mřížové zdivo

cherry-caulking n. **cherry cocking** řada kamínků ve spáře

cherry picker výšková hydraulická plošina
chess-board plan šachovnicový půdorys
chest bedna, truhla; skříňka; prádelník
 ~ **freezer** nízká mraznička
 ~ **of drawers** prádelník
 ~ **on-chest** dvoudílný prádelník (*na výšku*)
 ~ **pull** knopka, knoflík zásuvky
Chesterfield sofa kožený gauč s knoflíky
chestnut tree kaštan
cheval-glass n. **mirror** velké zrcadlo, otočné zrcadlo (*kolem vodorovné osy*)
chevet (chórový) závěr (*archit.*)
chevron klikatý románský ornamentální článek, šípový ornament, tvar V; (*hřebenový*) styk krokví
chevron brace zavětrování diagonálami tvaru V (*obráceného*)
chiaroscuro kiaroskuro, šerosvit, členění světlem a stínem
Chicago window chicagské okno (*s úzkým otevíravým křídlem*)
chicken grit mramorová (*vápencová*) drť
chicken ladder pracovní žebřík (*držený hřebenem střechy*)
chicken-wire mesh hustší plotové pletivo (*oka cca 25 mm*)
chickery odchovna kuřat
chief vedoucí, hlavní
 ~ **designer** vedoucí projektant
 ~ **draftsman** vedoucí odborných projektantů, vedoucí konstruktér
 ~ **of design** šéf výpravy, hlavní architekt (*televizní*)
child-care centre dětské jesle
child-proof bezpečný vůči poškození dětmi
chilling hall chladárna (*jatek*)
chilling plant chladicí zařízení, chladárna
chimes zvonkohra (*u vchodu*)
chimney komín; kouřový tah, kouřovod
 ~ **aspirator** komínový nástavec
 ~ **breast** komínové těleso, vystupující komínový rizalit; krbové těleso
 ~ **breaching** komínové kalhoty (*u kotle apod.*)
 ~ **cap** komínová hlava

~ **chase** kryt plechového komínu (*lehký obal*)
 ~ **connector** odkuřovačka
 ~ **cowl** komínový nástavec
 ~ **cricket** sedlo za komínem
 ~ **damper** kouřové hradítko
 ~ **flue** komínový průduch, kouřovod, kouřový kanál, odtah do komína; sopouch (*pece*)
 ~ **head** komínová hlava
 ~ **hole** komínový kanál, kouřový otvor (*na odvádění kouře*)
 ~ **hood** dýmník
 ~ **jack** otočný komínový nástavec
 ~ **lid** kouřové hradítko
 ~ **lining** vložkování komínu
 ~ **netting** jiskerník, lapák jisker
 ~ **pot** komínový nástavec (*kameninový, kruhového průřezu*); dekorativní nástavec; nástavec se stříškou
 ~ **shaft** (*samostatné*) komínové těleso, samostatný komín, tovární komín
 ~ **stack** nadstřešní část komínu
 ~ **stalk** viz **chimney stack**
 ~ **throat** kouřová komora krbu; zaústění do komínu
 ~ **top** komínová hlava
 ~ **valve** kouřové hradítko
China cupboard příborník (*na porcelán*)
China ink čínská tuš
Chinese fret čínský meandrový ornament
chink spára, skulina; vymazávat (*spáry*)
chinking spárování hlínou, vymazávání (*sрубnic*)
chinoiserie chinoiserie, čínské (*romantizující*) prvky
chip stone kamenná drť
chipboard dřevotřísková deska
Chippendale furniture chippendalský nábytek (*styl anglického nábytku z 18. stol.*)
chipper sbíjecí kladivo
chipping hammer sbíjecí kladivo, sbíječka; otloukáč kladivo
chippings třísky; hobliny, odřezky; drcený štěrk, drť
chippon chlév

chisel dláto; sekáč; rydlo dlabat (*dlátem*),
sekat (*sekáčem*), tesat; cizelovat, rýt; opraco-
vat (*dlátem*)

~like **spire** dlátová věžní střecha

Chittagong wood leštěný mahagon

chlorinated rubber chlorkaučuk

chlorinating plant chlorovna (*bazénu*)

chlorine compartment chlorovna (*bazénu*)

chloroprene caoutchouc (poly)chloropreno-
vý kaučuk

chock klín, špalík, zarážka (*pod kola*); podklí-
novat, uklínovat

choir presbytář, kněžiště; kůr, kruchta

~ **gallery** stupňovité zpěvácké podium

~ **screen** chórová přepážka (*archit.*)

~ **stalls** sedadla za koncertním pódium

choke ucpání; zaškrcení; škrticí ventil

choosing a contractor výběr zhotovitele

chopping bit dláto

choral riser pódiový stupeň

chord rozpětí oblouku, tětiva; pás (*nosníku*);
hlavní žebro

~ **member** prut (*příhradový*)

chorus room šatna sboru, skupinová šatna
(*div.*)

chroma sytost barvy, intenzita barvy, čistota
barvy

chromacity barevnost

chromate treatment chromátování

chrome n. **chromium** chrom

~ **plated** pochromovaný

chronic disease hospital léčebna dlouho-
době nemocných

chronometre lock časový zámek

chuck sklíčidlo

chunk stone kopák

church kostel

~ **architecture** sakrální architektura

~ **house** (světý) společenský dům fary

churchyard hřbitov (*většinou venkovský, při
kostele*)

churn drilling nárazové vrtání

churn moulding ozdobný klikatý článek
(*archit.*)

chute skluz, dopravní žlab; shoz, násypný
žlab, násypka

~ **duct** shozová šachta

chuted concrete litý beton

ciborium zástřešek, baldychýn (*nad oltářem*)

cill viz **sill**

cima viz **cyma**

cincture oplocení, obehnání; pásek (*mezi*

klasickými články) (*archit.*); obehnat, oplotit

cinder škvára

~ **concrete** škvárobeton

cinema biograf, kino

~in-the-round kruhové panoramatické

kino, cirkorama

cinemascope širokoúhlé promítání

cinerama panoramatické promítání; panora-
matické kino

cinerator kremační pec

Cinquecento architecture vyspělá renesanč-
ní italská architektura (*16. století*)

cinqfoil pětílalok

circarama kruhové panoramatické kino

circle of inertia kružnice setrvačnosti

circle-on-circle dvojí křivost

circled number číslo v kroužku

circlehead obloukové nadpraží

circuit obvod (*vymezené území, oblast*); okruh

~ **breaker** vypínač, jistič

~breaking **switch** vypínač, jistič

~ **closer** spínač

~ **wire** vedení, vodič obvodu

circular kruhový

~ **arc** kruhový oblouk

~ **bubble** krabicová libela, krabicová vodováha

~ **kiln** kruhová pec, kruhovka

~ **level** krabicová libela, krabicová vodováha

~ **line** kružnice

~ **prestressing** ovíjení předpjatou výztuží

~ **pump** oběhové čerpadlo

~ **ring** kruhový prstenec, anuloid, torus

~ **saw** kružní pila, kotoučová pila

~ **sector** výseč kruhu, kruhová výseč

~ **segment** kruhová úseč

~ **spirit level** krabicová libela, krabicová
vodováha

circulating pump oběhové čerpadlo

circulating rack oběžný regál

circulation obíhání, provoz

~ **area** plocha komunikací (*vnitřních*)

~ **core** komunikační jádro (*budovy*)

~ **space** prostor komunikace, chodba

circumference obvod (*kružnice*)

circumferential obvodový, okrajový, okružní, periferní (*doprava*)

~ **prestressing** předepnutí ovíjením, předepnutí po obvodě

~ **stress** obvodové napětí

circumscribe ohraničit (*čarou*); omezit; opsat (*kružnici, křivku*)

circus cirkus; manéž; kruhové náměstí (*zejména v názvech*); kruhová zástavba

Cistercian cisterciácký

cistern nádrž, cisterna; vodojem, jímka; splachovací nádrž WC

citadel citadela, tvrz, pevnost

city město (*statutární, velké, s katedrálou – GB*), (*státem vyhlášené – US*); centrum velkoměsta

~ **amenities** občanské vybavení

~ **architect** hlavní architekt města; městský architekt

~ **building** veřejněsprávní budova, občanská budova

~ **council** magistrát

~ **engineer** hlavní inženýr (*města*)

~ **expressway** městská dálnice

~ **gas** svítiplyn

~ **hall** radnice (*US*)

~ **limits** hranice města

~ **of refuge** útočištní město

~ **plan** (směrný) územní plán města

~ **planner** městský architekt

~ **planning** urbanismus

~ **within a city** město ve městě, městská enkláva

cityscape pohled na město; městské panorama

cive-perdue odlévání do ztracené formy

civic občanský, komunální

civil občanský, civilní

~ **architecture** architektura bydlíšť a občanských staveb

~ **engineer** stavební inženýr, pozemní stavitel, inženýrský stavitel, inženýr inženýrských staveb

~ **engineering** stavební inženýrství

~ **engineering landmark** stavebněinženýrská pamětihodnost

~ **engineering project** inženýrská stavba (*US*)

~ **work** veřejná investice; technická vybavenost

clack valve zpětná klapka, zpětný ventil

clad obložený; plátovaný

cladding obložení, opláštování, montovaný obvodový plášť (*GB*), nenosný obvodový plášť (*US*)

clamp svěrka, objímka, svlak (*truhlářský*); skoba (*tesařská*); kovový stahovací věnec (*bednění, sloupu*); sevřít, upnout

~ **on vibrator** příložený vibrátor

~ **plate** svírací styčník (*lanové střechy*)

~ **timber** kleštiny

clamping sevření, upnutí; přitlačný

~ **bolt** svěrací šroub, upínací šroub

~ **plate** plochý hmoždík (*dřevěných prvků*), zazubený hmoždík

clamshell drapák, drapákový koš

clap valve zpětná klapka (*v potrubí*)

clapboard okapnička; obíjení s přesahem, opeření

clasp nail hranatý hřebík

Classical architecture klasická architektura

Classical Revival klasicismus

Classicism klasicismus

classroom učebna, třída

clastic sediments klastické sedimenty, úlomkovité sedimenty

claw dráp; zub, ozub, výstupek; zářez (*k vytahování hřebíků*)

~ **bar** páčidlo

~ **chisel** zubák (*kamenické dláto*)

~ **hammer** tesařské kladivo s drápkem

~ **plate** hmoždík s hroty (*do kloubového spoje*)

clay jíl; pálený cihlářský jíl; hlína (*hrnčířská, sochařská*); antuka

clay filler keramická stropní vložka
 ~ **barrel tile** prejzová taška
 ~ **block** keramická stropní vložka; pálená tvárnice
 ~ **brick** keramická cihla (*pálená z jílu*)
 ~ **concrete** keramzitbeton
 ~ **court** antukový dvorec
 ~ **filler block** keramická stropní vložka
 ~ **floor quarry** kameninová dlaždice
 ~ **floor tile** kameninová dlaždice
 ~ **hollow block** dutá keramická tvárnice
 ~ **lath** omítkové pletivo s keramickými tělísky
 ~ **pipe** kameninová trouba
 ~ **plank** (*polomontovaný*) keramický nosník, keramické prkno
 ~ **seal** jílové těsnění, těsnicí jílová kaše
 ~ **slip tile** keramická patka (*monolitického žebra vložkového stropu*)
 ~ **tile** keramická střešní taška; keramická obkládačka; keramická dlaždice
 ~ **trap** lapák jílu, lapák písku
clayey jílovitý, hlinitý
clean čistý; (za)čistit
 ~ **back** viditelné čelo vazáku
 ~ **bedding store** sklad čistých lůžkovin
 ~ **out** čistící otvor (*v bednění apod.*)
 ~ **siding** začišťování stěn (*výkopu*)
 ~ **timber** dřevo bez suků
 ~ **up radius at floor level** vodorovný dosah (*lopaty rypadla*)
cleanability čistitelnost
cleaner-type hinge odsazený závěs (*umožňující čištění okna*)
cleaner's sink (úklidová) výlevka
cleaning čištění; odjílování (*štětku, písku*)
 ~ **closet** úklidová skříň (*vestavěná*)
 ~ **cradle** zavěšená čistící lávka
 ~ **eye** čistící otvor, kontrolní otvor
 ~ **passage** čistící chodba (*zemd.*)
 ~ **table** dočišťovací stůl (*kuchyňský*)
clear čistý, čirý, průhledný, bez suků (*dřevo*); vyčistit, asanovat, provádět demolici (*včetně odklizení*)
 ~ **colors** vymazat barvy (*výp.*)
 ~ **floor area** čistá podlahová plocha

~ **headway** volná výška, světlá výška; výška průjezdného průřezu
 ~ **height** volná výška, světlá výška
 ~ **hoistway** světlost výtahové šachty
 ~ **sheet glass** tažené ploché sklo
 ~ **sight distance** rozhledová vzdálenost
 ~ **span** světlost, světlé rozpětí
 ~ **timber** dřevo bez suků
 ~ **water storage tank** akumulární nádrž
 ~ **width** světlá šířka
 ~ **wire glass** leštěné drátové sklo
 ~ **wood** dřevo bez vad
clearance světlost, rozteč (*např. šroubů*); podjezdná výška; proluka; volná plocha získaná demolicí budov; demolice; vymýcení
 ~ **gauge** světlost (*průjezdný profil*)
clearcole lepivý podkladní nátěr (*malby stěn*)
clearing čištění, vyklizení; mýtiná
 ~ **of ground** srovnání půdy
clearstory bazilikální osvětlení (chrámové lodi), stěna s okny nad přilehlou střechou
cleat příponka, úchytky; ztužující lať; klín (*zajišťovací zarážky, vzpěry, opěry*)
 ~ **fixing** kotvení úhelníkem
 ~ **ladder** laťovaná fošnová rampa
cleated spojený svlaky, spojený příchytkou
cleavage rozštěpení, prasklina; rozvrstvení, delaminace
cleavage membrane separační fólie, dilatační vložka
cleaving tile štípaná obkládačka
cleft trhlina, puklina; rozštěpený, rozštípnutý
 ~ **paling** tyčkový plot, plaňkový plot
 ~ **slate** štípaná břidlice
 ~ **timber** štípané dřevo
clench roznýtování, roztepání (*hlavy nýtu*); roznýtovat, roztepat (*hlavu nýtu*); ohýbat konec hřebíku (*po zaražení*); svírat, zapadat do sebe
clerestory bazilikální osvětlení (chrámové lodi), stěna s okny nad přilehlou střechou; okna začínající nad úrovní očí
clerical department administrativní oddělení

clerk of work(s) (*investorský*) dozorce stavby, technický dozor investora
clevis třmen, třmen se svorníkem; vidlicové táhlo
click západka; zapadávat (*o západce*)
 ~ **test** zkouška poklepem
client investor; zákazník, objednatel
client's brief stavebníkův záměr, požadavky investora
climatic sheath klimatická obálka (*do 1 m od budovy*)
climber stupadlo, stupačka; popínavá rostlina; (*dětské*) šplhadlo
 ~ **pole** (*tyčové*) šplhadlo
 ~ **rope** šplhací lano
climbing šplhavý, stoupací, popínavý
 ~ **crane** šplhavý jeřáb (*stavební*)
 ~ **form** překládací bednění, posuvné bednění, výsuvné bednění
 ~ **frame** prolézačka
 ~ **gym** vysoká šplhací konstrukce (*dětského hřiště*)
 ~ **pole** kmen s vytesanými stupni
 ~ **shrub** pnoucí keř
 ~ **shuttering** posuvné bednění
 ~ **wall** lezecká stěna (*umělá*)
clinch roznyťovat, roztepat (*hlavu nýtu*); ohýbat (*konec hřebíku*)
clinic klinika; ambulantní oddělení (*nemocnice, kliniky*)
clinic office ambulance, ordinace
clink šev (*plechové krytiny*)
clinker slínek; škvára; okuje; zahnutý hřebík (*zatlučený*)
 ~ **brick** zvonivková cihla, zvonivka
clinograph stavitelný rýsovací trojúhelník
clinometer sklonoměr
clip spona, příponka, skoba (*spojovací*); svěrná čelist; objímka; sepnout
 ~ **for control of movement** pružná úchytká, dilatační úchytká
 ~ **on bead** (*zasklívací*) lišta na zaklapnutí
 ~ **on cover strip** zaklapávací krycí lišta
 ~ **in** naklapávací zvnitřku
 ~ **joint** vyrovnávací ložná spára

~ **on** naklapávací zvnějšku
clipped zkrácený, oříznutý; připnutý
 ~ **ceiling** zavěšený podhled
 ~ **gable** pološtit, lichoběžníkový štít (*pod polovalbou*)
 ~ **header** falešný vazák
 ~ **hedge** stříhaný živý plot
clippers štípací kleště, nůžky
clipping plane rovina řezu (*výp.*)
cloak lemování plechové střechy (*u stěny*)
 ~ **rail** lať s věšáky (*na šaty*)
 ~ **room** šatna (*veřejná*); úschovna (*zavazadel*); záchod, toaleta (*s umývadlem*) (GB)
cloaks záchod (*v rodinném domku*)
clock hodiny
 ~ **tower** věž s hodinami
clogging ucpání, zanesení
cloister ambit, křížová chodba (*archit.*); klášter; arkáda (*krytá*), podloubí
 ~ **garth** klášterní zahrada, rajský dvůr
 ~ **vault** domikální klenba, otevřená klášterní klenba
close ohrada; obora; dvůr, nádvoří (*školy apod.*); ohrazený prostor (*budovou, plotem*)
 ~ **boarded fence** prkenný plot (*nadoraz*)
 ~ **couple pan (and cistern)** záchodová mísa s nádrží
 ~ **couple roof** krov na malé rozpětí, krov bez plných vazeb
 ~ **coupled tank and bowl** kombinovaná záchodová mísa (*s nádrží*)
 ~ **coupled toilet cistern** kombinovaná záchodová mísa (*s nádrží*)
 ~ **grained** spojitě zrnitý; jemnozrný; s jemnou kresbou, s jemným vláknem
 ~ **meshed** s hustými oky, s jemnými otvory
 ~ **profile** uzavírací profil (*vlnité krytiny*)
 ~ **string** schodnice se zapuštěnými stupni
 ~ **texture** uzavřená struktura
 ~ **up detail**, výsek (*pohledu*)
closed (u)zavřený
 ~ **arrowhead termination** plná kótovací šipka
 ~ **building system** objemová typizace
 ~ **carrel** uzavřený studijní box

~ **circuit television** průmyslová televize, uzavřený televizní okruh
 ~ **cornice** obedněná dřevěná římsa
 ~ **couple roof** krov se spodními kleštinami n. stropnicemi
 ~ **eaves** okap s podbíjením, římsa s podbíjením
 ~ **riser stairs** schody s podstupnicemi
 ~ **string(er)** boční schodnice (*kryjící stupně*), nahoru vyčnívající schodnice; zadlabávací schodnice
 ~ **type shelving** skříňový regál
 ~ **valley** skrytý žlab, úžlabí se skrytým oplechováním
 ~ **vee joint** polokrytá spára tvaru V
closely graded soil stejnozná zemin
closely lagged hustě zapažený, pažený pažinami na sraz
closer zavírač, (samo)zavírač dveří; závěrný klenák, doplňková cihla
 ~ **block** koncová tvárnice (*poloviční*)
 ~ **piece** uzávěr vln (*krytiny*)
closet záchod, toaleta (*GB*); (*vestavěná*) skříň, šatník (*US*); (*úklidová*) komora; (*soukromá*) malá místnost
 ~ **bend** koleno odpadu 90°
 ~ **bowl** záchodová mísa
 ~ **partition** skříňová příčka, příčka zabudovaného šatníku
 ~ **pole** tyč na ramínka (*v šatníku*)
 ~ **stool** záchodová mísa
closing slide uzavírací šoupátko, hradítko (*v potrubí*)
closing stile boční vlys (*dveří*) se zámkem
closure uzávěr; ohrada; obora; (*příseknutá*) ukončující cihla; uzavření mezery (*mezi závěsovou stěnou a stropem*)
closure piece uzavírací tvarovka (*vlnitá*)
cloth tkanina, textil; horizont, malovaná textilní dekorace (*div.*)
cloth upholstery textilní čalounění
clothes šaty, prádlo
 ~ **chute** shoz na prádlo a šaty
 ~ **closet** vestavěný šatník
 ~ **hanger rod** tyč na ramínka (*v šatníku*)

~ **horse** věšák na sušení prádla, sušák na prádlo
 ~ **locker** šatní skříňka (*v převlékárně*)
clouds oblaka, závěsné (*odrazné*) akustické desky (*archit.*)
clout-nail hřebík s plochou hlavou, hřebík na lepenku, lepenkáč
cloverleaf (interchange) čtyřlístkovitá křižovatka (*s nájezdy ve tvaru jetelového listu*)
club klub; palice, kyj
 ~ **chair** klubovka, křeslo
 ~ **hammer** dvoustranné kladivo
clump skupina stromů
cluster shluk, skupina; svazek (*žárovek*), osvětlovací těleso s více zdroji
 ~ **development** skupinové zastavění, hnízdová zástavba
clustered pier n. **pillar** svazkový pilíř, pilíř se svazkovými příporami
clutch zámkový spoj, zapadací spoj, hákový spoj
co-ordinate souřadnice; koordinovat
co-ordinating size modulový rozměr, skladebný rozměr
co-ordinating space koordinační prostor, skladebná buňka
co-ordination drawing koordinační výkres (*profesí*)
coach kočár; vagon; autokar
coach bolt vratový šroub, kočárový šroub
 ~ **finish** nejkvalitnější nátěr
 ~ **house** koncový dům (*řady*)
 ~ **screw** vrut se čtyřhrannou hlavou
coaction spolupůsobení
coak čep (*spoje dřev*); dřevěný hmoždík
coal uhlí, uhel
 ~ **bin** zásobník na uhlí
 ~ **tar pitch** černouhelná smola
coaming vystupující obruba (*světlíku, výlezu*)
coarse hrubý, neopracovaný
 ~ **aggregate** hrubé kamenivo, plnivo (*>5 mm*)
 ~ **chips** hrubá drť, hrubý štěrk
 ~ **crusher** drtič na hrubé drcení
 ~ **grain** n. **texture** hrubá textura (*dřev.*)

~ **in feed** nadsítné
 ~ **sieve** prohazovačka, hrubé síto
 ~ **stuff** materiál pro základní omítku
coastal zone pobřežní zóna
coat povlak, obednění; povrchová úprava; nátěr; vrstva omítky; potáhnout
 ~ **cabinet** šatní skříň, šatník
 ~ **checkroom** pultová šatna
 ~ **hanger** n. rack věšák na kabáty
 ~ **of arms** erb, štít s erbem
 ~ **of hot-mopping asphalt** horký asfaltový nátěr
 ~-**room** šatna (*školní, hotelová*)
 ~-**stand** věšák na kabáty (*stojanový*)
 ~-**tree** věšák na kabáty (*stojanový*)
 ~ **with cement slurry** pačokovat
 ~ **work** pokrytí; vrstva základního nátěru
coated potažený, natřený
coater natěrač
coating composition nátěrová hmota
coating in nanášení nátěrů
coaxial souosý, koaxiální
cob nepálená cihla, vepřovice; lepenice, nabíjenice; hliněný zdicí bočník
 ~ **wall** hliněná zeď (*nanášena po vrstvách bez bednění*)
 ~-**work** zdivo z vepřovic, zdivo z dusané hlíny
cobble (*kulatý*) dlažební kámen („*kočičí hlava*“), valoun (*říční*), oblázek; dláždít (*oblými*) dlažebními kameny
cock kohout (*potrubní armatura*), (*větrná*) korouhev; kámp (*dřev.*)
 ~ **beading** ozdobná lišta půlkruhového průřezu
 ~ **hinge** šikmý dveřní závěs (*samozavírací*)
 ~-**loft** půda, podstřešní prostor
 ~-**spur fastener** padací závora (*otočná*)
cocking uložení (*trámu*) do zářezu (*pozednice*), kámpování
cockscorb hřeben (*zednická škrabka*)
cockspur handle (*okenní*) klika s vrchním zámkem
Code of Practice normativ provedení, doporučení pro návrh

coding kódování; číslování prvků (*před montáží*)
coefficient součinitel, koeficient
 ~ **of buckling** součinitel vzpěrnosti
 ~ **of compressibility** součinitel stlačitelnosti
 ~ **of heat conductivity** součinitel tepelné vodivosti, tepelná konduktivita
 ~ **of heat convection** součinitel přestupu tepla prouděním
 ~ **of heat passage** součinitel prostupu tepla, plošná tepelná průchodnost
 ~ **of heat transfer** součinitel přestupu tepla, plošná tepelná přestupnost
 ~ **of heat transfer of inside surface** součinitel přestupu tepla na vnitřní straně (*konstrukce*)
 ~ **of heat transfer of outside surface** součinitel přestupu tepla na vnější straně (*konstrukce*)
 ~ **of internal friction** součinitel vnitřního tření hmoty
 ~ **of performance** součinitel výkonnosti (*poměr práce/energie*)
 ~ **of pier shape** tvarový součinitel piliře
 ~ **of simultaneity** součinitel současnosti
 ~ **of sound absorption** činitel pohltivosti zvuku, činitel zvukové pohltivosti
 ~ **of stiffness** tuhost, konstanta tuhosti (*např. pružiny*)
 ~ **of thermal diffusivity** součinitel teplotní vodivosti
 ~ **of thermal expansion** součinitel tepelné roztažnosti
 ~ **of thermal transmission** součinitel prostupu tepla, tepelný prostup, plošná tepelná průchodnost
cofar strop ze železobetonu a vlnitého plechu
coffee bar kavárna
coffee table konferenční stůl, kávový stůl
coffer stropní kazeta; zapuštěné stropní svítidlo (*plošné*)
cofferdam ochranná hráz; provizorní hrazení; jímka; keson